

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului Muzeul Digital al Romanului Românesc 1901-1932, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Sugestie de citare a arhivei:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Denisa Frătean, Daiana Gârdan, Alex Goldiș, Emanuel Modoc, Iunis Minculete, David Morariu, Ovio Olaru, Teodora Susarenco, Andrei Terian, Radu Vancu, Dragoș Varga. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: 1901-1932*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2020. https://revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932.

This novel was digitized for the project The Digital Museum of the Romanian Novel 1901-1932, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration.

Citation suggestion:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Denisa Frătean, Daiana Gârdan, Alex Goldiș, Emanuel Modoc, Iunis Minculete, David Morariu, Ovio Olaru, Teodora Susarenco, Andrei Terian, Radu Vancu, Dragoș Varga. *The Digital Museum of the Romanian Novel: 1901-1932*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2020. https://revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932
224696

N. ARCAŞ

FECIOARA VÂNDUTĂ

EDITURA „ANCORA"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvaniei.ro/mdrr1901-1932

565083

COLECŢIA N. ARCAŞ

BCU Cluj-Napoca
RBCFG201702092

FECIOARA VÂNDUTĂ

ROMAN DIN VIAŢA CAPITALEI

Biblioteca Universităţii Regele Ferdinand I.
din CLUJ.
№ 1728 1928
EXEMPLAR LEGAL.

EDITURA „ANCORA" BUCUREŞTI

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

FECIOARA VÂNDUTĂ

CAP. I

Dispariția surorii

Furtuna care amenința Capitala încă dela amiazi izbucni pe la șapte seara.

In mijlocul ploii torențiale care se porni, fulgerele cari brăzdau cerul și tunetele se succedau aproape fără întrerupere.

Pietonii se refugiau prin ganguri și berării și nu puțini prin coridoarele și sălile de așteptare ale cinematografelor: în curând trotuarele se pustiiră și nici chiar prin centru nu mai zăreai picior de om care să îndrăznească să înfrunte vremea.

Pe la periferii, negreșit, furtuna se dezlănțuia mult mai cumplit.

Locatarii se închideau prin case, închizând porțile și ferestrele și ridicând, pe unde se putea, stavile pe la gurile pivnițelor, ca să evite eventuale inundații.

La o căscioară din strada Ceairului, din-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

colo de Târgul Moșilor, prinsă între grădinițele unor case vecine, văduva Stâncuș, o femeie ca la cincizeci de ani, slabă, cu o înfățișare trudită, sta lângă fereastră, cu mâinile încrucișate pe genuchi, cu fruntea încrețită de neliniște și ochii împăienjeniți de lacrimi.

Lăsase lucrul cu care se ocupa în orele cât îi dădeau răgaz treburile casei: confecționarea de abatjururi de hârtie plisată, pe cari le vindea mai pe nimic unor exploatatori cari le împrăștiau, apoi, prin piață cu diferiți ambulanți.

Deși, din cauza furtunii, se întunecase mai de vreme, n'aprinsese încă lampa și obrazul îi era lugubru luminat, din răstimp în răstimp, de scăpărarea lividă a fulgerelor.

Afară, ploaia cădea cu răpăială de torent, amestecată cu grindina care izbea în geamuri.

— O, Doamne, — gemu sărmana femeie, — ce se fac puicuțele mele dacă nu mai stă furtuna? Au un bun sfert de ceas dela tramvaiu pân'aci!

„Puicuțele mele" erau cele trei fete ale văduvei Stâncuș: Eliza, Tinculina și Aurelia, fermecătoare bucureștence, dintre cari cea dintâiu de șaisprezece, a doua de optsprezece, iar a treia de douăzeci de ani, toate trele niște bomboane, deși de o frumusețe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

diferită, și fiecare având câte un serviciu în oraș.

Eliza, cea mai mică, era dactilografă la cunoscutul bancher Trefalidi, căruia-i servea și de secretară. Aurelia și Tinculina erau funcționare la „Drogheria Trandafirilor" de pe calea Victoriei : cea dintâiu vânzătoare, iar cealaltă casieră.

Deobiceiu, tustrele surorile se înapoiau împreună, pe la opt. Se întâlneau la stația „Cărăbuș", de unde luau tramvaiul numărul 16, care le lăsa în capătul căii Moșilor.

La înfățișarea drumului ce aveau să-l facă pe jos, prin străzile noroioase, pân'acasă, în ploaie și pe fulgere, pe atunci necirculând încă prin cartier autobuze, femeia se cutremură, de frică, și lacrimi prinseră să-i curgă șiroaie, în neliniștea unei presimțiri sinistre.

Vai, după pierderea bărbatului ei, pe care-l omorîse, acum trei ani, un apaș, pe când da să scape de niște polițiști cari îl urmăreau, nu mai avea decât o singură bucurie în viață : sănătatea și fericirea fetelor ei.

Nu trăia decât pentru ele, trudindu-se și ea cu un lucru obositor, numai ca să mai sporească cu câțiva lei modestele economii pe cari Eliza, Aurelia și Tinculina și le agoniseau la Cassa de Depuneri.

Și, pentru fiecare din aceste „puicuțe" ale ei, visa câte-un bărbat frumos și serios, aleși

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

din lumea de funcționari sau mici prăvăliași, la nevoie chiar și un meseriaș, dar cu o situație preponderentă...

Fiecare mamă socoate că pentru copila ei se cuvine, întotdeauna, un tovarăș mai presus de mediul obișnuit.

Dar visurile acestea erau departe de a se realiza!

Dealtminteri, în acest moment, văduva Stâncuș nici nu se gândea la măritișul fetelor ei.

Se uita la deșteptătorul de nichel, care continua să-și bată monotonul tic-tac pe marmora unui scrin vechiu, și, deși întunericul creștea în jurul ei, ochii-i, încă vii, puteau urmări mersul acelor negre pe smaltul alb al cadranului... Și apoi, fulgerele învăluiau mereu, în lumina lor, odaia...

— Opt fără douăzeci! — își șopti ea. Unde-or fi acum?... În tramvaiu desigur, căci o fi aglomerație pe vremea asta și întârzie... Dumnezeule, numai să nu trăznească în tramvaiu!

La gândul acesta, la oribila evocare a tabloului, un tremur convulsiv scutură pe îngrijorata mamă, pe ai cărei obraji veșteji lacrimile nu mai încetau să curgă.

Dela moartea bărbatului său, suferea de inimă și, oridecâteori era sub presiunea unei emoții violente ca aceea de acum, inima-i bă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

tea atât de tare și dureros, că-și crispa mâinile pe piept, ca să-și mai năbușe zvâcnirile puternice.

Și minutele treceau, încet, funebru, adăogând o nouă neliniște în sufletul bietei femei.

La opt și jumătate încă nu venise nimeni.

Nemaiputând răbda să stea locului, văduva se sculă și aprinse lampa, căci se făcuse întuneric beznă, deși erau pe la sfârșitul lui lunie.

Și, deodată, cum tocmai potrivea abatjurul, auzi deschizându-se poarta.

— A, — esclamă ea, — însfârșit !

Luă lampa, ieși în pridvor și văzu pe Aurelia și Tinculina gata să-și închidă umbrelele de pe cari picura apa în pâraie.

— Dar Eliza ? — strigă ea, cu inima încleștată de o subită spaimă.

— Cum, nu-i aci ? — se miră Tinculina.

— Nu.

— Ei asta-i ! — esclamă Tinculina cu voce cam răstită. Am așteptat-o peste o jumătate de oră la „Cărăbuș". Ne-am gândit că, poate, din cauza timpului, îi s'a dat mai devreme drumul și a plecat înaintea noastră.

— Și, afară de asta, mămico, — adăogă Aurelia, — eram neliniștite din cauza ta.

Și, pe când mama, cu lampa în mână, se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

înapoia în odaie, Aurelia mai zise, încet, cu sprâncenele încruntate şi o scânteiere de răutate în ochi :

— Eu bănuiesc unde este Eliza. Dacă nu vine până'n cinci minute, eu mă înapoiez în oraş. Vreau să mă lămuresc pe deplin.

Intre acestea, amândouă fetele îşi scuturaseră rochiile şi urmară pe mamă lor, care, galbenă ca turta de ceară, după ce pusese iarăş lampa pe masă, căzuse într'un vechiu fotoliu, murmurând :

— Vai, cât mi-e inima de strânsă ! Ce s'o fi întâmplat cu Eliza ?

Fetele nu răspunseră. Erau şi ele neliniştite de întârzierea surorii lor mai mici, şi dintr'un motiv mult mai grav de cât l-ar fi putut constitui furtuna : motiv pe care se juraseră să nu-l descopere niciodată mamei lor, de frică să n'o omoare, cu destăinuirea lor.

Sprintene, amândouă, Tinculina îşi întindea în cuier rochia, care se muiase zdravăn de ploaie, iar Aurelia curăţa masa de diferitele furnituri, spre a aşterne pentru cină, cum obişnuia în fiecare seară.

Şi mişcările lor făceau să reiasă, la razele lămpii, captivanta şi variata lor frumuseţe.

Aurelia, mai puţin înaltă ca soră-sa, dar, în schimb, mai bine făcută, cu părul de un roşu-aprins, cu obrazul oval şi fin, cam as-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

cuțit poate, luminat de niște ochi de un verde închis, strălucitor, dar reci ca oțelul: ochi neastâmpărați, ce trebuiau să fie tereibili în momente de furie sau pasiune.

Tinculina, de o statură superbă, cu piept și șolduri de zeiță, gât de statuie, un păr negru, ondulat dela natură, un profil de medalie, avea niște ochi negri, adânci, ce exprimau bunătatea, buze roșii, cam senzuale, de o linie pură, distinsă.

Și, cum se uita la Aurelia, care se 'nvârtia încoa și încolo, și la Tinculina, care-și scotea corsajul, ca să-și îmbrace un simplu capot de batist, mama vedea în minte-i corpul mai zvelt, mai grațios și mai fin al Elizei, figura-i îngerească, părul-i blond, care, până a nu-l fi tuns, îi venea până la genuchi, ochii-i mari, râzători, de un albastru ca cerul, gura-i mică, delicată, cu buze sfidătoare par'că, în vioiciunea expresiei, și rumene ca o garoafă...

Căci, trebuie s'o mărturisim, văduva Stâncuș avea o slăbiciune declarată pentru Eliza, ultima dintre cele trei fiice ale ei, cea mai drăgălașă și cea mai râzgâiată.

Uitând că cele două mai mari se grăbiseră să vie acasă tocmai spre a n'o lăsa să pluteaseă în îngrijorarea ce era firesc să i-o inspire furtuna, uitând că ele o credeau pe surioara lor sosită înaintea lor, văduva era

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

aproape supărată pe ele că n'așteptaseră pe Eliza.

Ea nici nu băgă de seamă că Aurelia puse masa fără a se fi dezbrăcat, ceeace nu se întâmpla niciodată.

Și cruda inconștiență a mamei transpira cu neliniștea ce-o sugruma, în accentul cu care spuse :

— Mă'ntreb mereu ce s'o fi făcut Eliza fără voi două...

Aurelia era să răspundă, când se auzi afară deschizându-se poarta și un glas răgușit strigând :

— Aici stă doamna Stâncuș ?

Tinculina alergă de deschise ușa și, în lumina vagă a lămpii, zări un comisionar.

— Aici stă doamna Stâncuș. Ce-i cu dânsa?

— Poftim !

Și omul cu șapca roșie întinse un plic mov, adăogând, ca explicațiune indispensabilă :

— N'are răspuns.

La rându-i, Tinculina îl predete mamei, aruncând, totdeodată, o privire de mâhnire Aureliei, care-i răspunse cu aceeaș scăpărare de înverșunare de adineauri.

Văduva rupse, cu mâna tremurândă, marginea crestată a plicului.

Dar, ochii fiindu-i împăienjeniți de lacrimi și inima strânsă de o presimțire de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

astădată precis sinistră. înapoiă hârtia Tinculinei :

— Citește tu, că eu nu pot...

Și, cu voce tare, dar cam nesigură, Tinculina citi :

Dragă mamă,

Din cauza încheierii bilanțului, d-l Trefalidi m'a rugat să lucrez azi, suplimentar, dela opt la zece. O să iau masa la „Carpați" cu două domnișoare, dactilografe, cari vor lucra și ele peste oră. N'am mai înștiințat pe Aurelia și Tinculina, căci socoteam că-i deprisos, deoarece, oricum, tot nu m'ar fi așteptat pe ploaie. Dealtminteri, d-l Trefalidi mi-a promis să mă trimeată acasă cu o mașină. Te sărut, dragă mamă; deasemenea, și pe Aurelia și Tinculina.

ELIZA

Nu isprăvi bine de citit și Tinculina esclamă :

— Dar îmi pare că nu e scrisul Elizei.

Mama și începuse să se liniștească, deși se întâmpla pentru prima oară ca favorita-i să rămână în oraș, să lucreze „dejurnă", când, la observația fiicei sale mai mari, sări în sus, ca lovită de un pumnal.

— Nu e scrisul ei ? O, ce vorbești !

Și, luând hârtia, o apropiă de lampă și o examină.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Aurelia și Tinculina, aplecate și ele și strângându-și mâna, examinau, la rândul lor, literele, în special Aurelia, care căuta, cu nesaț, să descopere, în caracteristica slovelor, pe acela care scrisese cochetul răvaș.

— Nu, nu, nu e scrisul ei... n'a scris ea aci..... Presimțirea mea nu m'a înșelat.... O, sfinte Dumnezeule! — se tângui bătrâna.

Iar Aurelia zise cu răutate:

— Totuș, e iscălitura ei, nici nu mai încape îndoială. Chiar dacă nu e scris de Eliza, ea însă s'a iscălit.

Vorbele acestea nu fură auzite.

Scăpând, din degetele-i slăbite, hârtia, văduva se săltă însă brusc și, apucându-și, cu amândouă mâinile, pieptul, mugi, ca o nebună, cu fața crispată de o suferință năprasnică:

— Mi-au furat pe Eliza... O omoară...

Și se prăbuși, în nesimțire, în brațele Tinculinei.

Din cele două surori, Aurelia avea mai mult sânge-rece.

Și chiar că nu șovăi o clipă, în împrejurarea aceasta, de care părea s'o lege un interes misterios.

— Tu ai mai multă putere ca mine, — zise ea Tinculinei. Culcă-o tu repede în pat. Eu mă reped până la madam Andreiescu.

Și ieși, dând fuga în curtea vecină, unde

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

bătu în uşa unui apartament, căruia, prin câteva mici transformări, îi se imprimase un aspect de oarecare renovare.

Aproape imediat, uşa se deschise şi, în cadrul ei, apăru figura inteligentă a unei femei cu părul alb.

— Bună seara, Aurico! — zise dânsa, zâmbind cu bunătate. Pari agitată. Da'ce este?

— O, madam Andreiescu, te rog, vino imediat! — o imploră fata. Eliza n'a venit acasă. Mamei îi e rău...

— Bine, draga mea, viu numaidecât. Du-te!

Văduva unui colonel de cavalerie, mort la Oituz, madam Andreiescu ocupa astăzi slujba de inspectoare la I. O. V. Fără avere, trăia din mica-i leafă şi pensia ce-o primea dela stat. De şase ani şedea în casa aceasta, obţinută prin bunăvoinţa unui coleg de arme al bărbatului ei, şi legase trainică prietenie cu buna vecină din stânga... prietenie atât de strânsă, că primul gând al Aurelici fusese să alerge la dânsa, ca să-i ceară ajutorul, în dezastrul sufletesc al văduvei.

O lumină pală se resfira doar dintr'o singură cameră a locuinţei fetelor: aceea în care Tinculina îngrijea de mamă-sa, leşinată.

Madam Andreiescu intră acolo, în timp ce, dincoace, Aurelia rămase să dibuie pe masă,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

în căutarea răvașului ce-i scăpase bătrânei.

Cum îl găsi, îl împătură repede și-l vârî în poșetă, apoi, cu aceasta în mână, trecu în odaia bolnavei.

— Tinculino ! — chemă ea.

Lăsând o clipă pe mamă-sa îngrijirilor experimentate ale doamnei Andreiescu, Tinculina alergă la soră-sa.

— Mă'ntorc în oraș, — o înștiință Aurelia încet.

O spaimă subită se întipări pe obrazul Tinculinei.

— Ei cum, crezi dar...? — îngână ea, împreunându-și mâinile.

— Da, o cred ! — întări Aurelia, cu o violență reținută... A, dacă-i adevărat... dacă-i adevărat... vezi tu, i-o plătesc eu Elizei... și lui Alexandru deasemeni.

Și, schimbând tonul :

— Dacă te întreabă mama, spune-i că m'am dus la domnu' Trefalidi să caut pe Eliza...

Își pusese iar pălăria și mănușile, gata de plecare. Se îndreptă spre ușă, urmată de soră-sa, care, în pridvor, o luă de mână, zicându-i, cu ton rugător :

— Aurico, fii bună !... Eliza e așa de copilă, așa de naivă... nu știe nimic.

— Știu eu ce am de făcut ! Iubesc pe Ale-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

xandru... și nu vreau să mi-l încânte dânsa cu aerele ei de râzgâitură. La revedere !

Și, desprinzându-se de soră-sa, se avântă în stradă, fără măcar să se gândească să se înarmeze cu o umbrelă.

Din fericire, nu mai ploua și, mai sărind bălțoace, mai parcurgând trotuare spălate, pe acolo unde erau și cari luceau în razele felinarelor, fata grăbea spre tramvaiu, tremurând de furie, patimă și gelozie.

CAP. 2

Chinurile geloziei

Un ceas dela plecarea ei de acasă. Aurelia străbătea elegantul cartier de care ține strada Popa-Soare și se oprea în dreptul unui imobil impunător, cu grilajul ascuns în încolăciturile unui bogat frunziș de ederă.

Împinse de poartă și, călcând pe pietriș, urcă cele câteva trepte ce duceau la ușa de intrare și sună. Nu trecu decât prea puțin și apăru un fecior, în plina lumină a globului electric din vestibul.

— Pe cine cauți ? — întrebă el cu ton nu tocmai amical.

Aurelia scoase din poșetă plicul Elizei și, ținându-l astfel ca să nu pară c'a fost deschis, răspunse :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Am o scrisoare pentru domnu' Morescu şi trebuie să i-o predau personal.

Feciorul ezită. Apoi, socotind, fără 'ndoială, că cocheta fată o fi camerista vreunei prietene a stăpânului, zise :

— Stai să te anunţ.

Aurelia rămase un moment singură şi, cu tot sângele-rece, energia şi curajul cu cari era înzestrată, simţea că-i tremură picioarele, când veni servitorul s'o poftească să-l urmeze şi urcă, împreună cu el, cele câteva trepte de marmoră acoperite de un covor gros.

Împrejurările în cari se afla erau de natură să emoţioneze şi pe o femeie oţelită şi obişnuită cu intervenţii şi cancanuri de tot felul, dar mi-te pe o copilă pasionată, care făcea primii ei paşi grei în viaţă.

Aurelia nu fusese niciodată în casa aceasta din strada Popa-Soare. Venea pentru prima oară aci de când cunoştea — vai, de când iubea ! — pe Alexandru Morescu.

Nu-i era încă amantă. Povestea dragostei lor se reducea la aceasta : Morescu o văzuse la „Drogheria Trandafirilor" şi, într'o zi, fiind trimisă de patron cu o cursă, o acostă pe bulevard ; îşi dăduseră întâlnire ; el îi şoptise : „Te iubesc", iar ea, sub o emoţie violentă şi tot pe atât de ambiţioasă pre cât de sincer îndrăgostită, îi răspunsese : „Şi eu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/md=1901-1932

te iubesc". Dar niciodată nu admisese să meargă la el acasă.

Într'un rând, întâlni la drogherie pe Eliza, care, ieşind mai devreme dela birou, venise să-şi ia, dela prăvălie, surorile, iar altădată le invitase pe toate la Capşa şi ele acceptaseră, râzând. Şi, din ziua aceea, iubirea devenise, pentru Aurelia, o suferinţă cumplită: oribilul zbucium al geloziei.

Şi, într'adevăr, Alexandru nu-şi ascunsese prea îndeajuns impresia profundă şi puternică ce frumuseţea graţioasă şi delicată a Elizei făcuse asupra lui. Câteva seri în şir, venise să conducă pe Aurelia la tramvaiu şi aceasta numai ca să vadă pe Eliza, să vorbească cu ea. Ba într'o zi, îl găsi aşteptând-o împreună cu dânsa.

După plecarea lui, fu între cele două surori o scenă violentă, pe care Tinculina se zbătu mult până să-i puie capăt.

Şi, tocmai o săptămână mai târziu, Eliza nu venea acasă!

Primul gând al Aureliei fu:

— E la Alexandru.

Şi astfel se făcu că, nemaiţinând seamă decât de dragostea-i bănuitoare, orgoliul, gelozia ei, lepăda, astăzi, orice pudoare şi orice rezervă timidă, urcând, la zece seara, scara somptuoasă a apartamentului tânărului pe care-l iubea, dar fără a-i fi amantă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Pe măsură ce înainta cu feciorul, curajul fizic care-i pierise îi revenea încetul cu încetul. Inima-i bătea nebună, sângele îi zvâcnea în tâmple, dar picioarele nu-i mai tremurau.

Servitorul se opri în dreptul unei uşi şi zise :

— Băteţi aci !

Şi se depărtă, fără să mai aştepte o vorbă, prea puţin interesat de misiunea vizitatoarei sau, poate, plictisit — filozof contimporan — de banalitatea acestor episoade.

Aurelia bătu cu hotărîre şi nu trebui să aştepte mult, căci uşa se deschise aproape imediat.

Se afla în faţa lui Alexandru.

La vederea fetei, el făcu un gest de înmărmurire.

— Tu, Aurico ! Tu aci ! — îngână el.

Indrăgostita atribui uimirea aceasta altui sentiment şi nu se mai îndoi deloc că Eliza e acolo.

Palidă, cu buzele strânse, rămase înfiptă locului, înghiţind pe Alexandru cu o privire în care furia geloziei înlocuia complect suavitatea iubirii.

Alexandru Morescu era un băiat frumos, de douăzeci şi doi de ani ; păru-i şaten, lipit pe frunte, faţa-i rasă, ovalul osos al obrazului său îi dădeau acel aer american pe care

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

I-au adoptat, de un timp, vlăstarele bărbăteşti ale boierimii noastre. Era într'o pijama, deschisă, pe o cămaşă de mătase, cu guler moale, şi încălţat în pantofi roşii, cu tocul jos. Ţinea în mână o ţigară aprinsă: întreaga-i înfăţişare denota că n'are defel intenţia să iasă în seara aceea.

După o tăcere şi o imobilitate cari durară câteva minute, în timpul cărora tânărul se convinse că Aurelia nu era în stare normală — şi, dealminteri, demersul ei, atât de neaşteptat, o dovedea îndeajuns! — Alexandru luă cel dintâiu cuvântul:

— Haide, Aurico, intră, nu sta aci, te rog! — zise el, emoţionat. Am trimis pe fecior să se culce, aşa că vom fi absolut singuri...

Aurelia intră maşinaliceşte. La ultimul cuvânt, se'ntoarse brusc.

— Singuri! — repetă ea, cu o amărăciune nespusă.

Şi, numaidecât, adăogă cu violenţă:

— Minţi! O ascunzi aci, într'o cameră, undeva. Dar o găsesc eu.

Şi, deschizând o uşă la 'ntâmplare, dete buzna dincolo.

— Mint? — esclamă Alexandru, mirat. O ascund la mine... Dar e nebună!

Şi se repezi după ea în camera cealaltă, care servea pentru fumat, şi o sili uşor să şadă într'un fotoliu, cu toată opunerea ei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistelitsilvania.ro/mdrr1901-1932

Foarte calm, surprins încă oarecum şi hotărît, mai ales, să limpezească această stranie aventură, zise cu blândeţe :

— Vorbeşte, Aurico, ce este ?... Ce s'a întâmplat ? Ai nişte ochi teribili. Nu i-am văzut niciodată astfel... Ce-i cu tine ? Ce imbold te-a adus la mine, după ce m'ai refuzat de atâtea ori, cu toate rugăminţile mele... Răspunde-mi, te implor.

Ea se uita, sălbatică, în toate părţile.

Fu o scurtă tăcere.

Apoi, deodată, fata îşi aţinti ochii-i verzi în cei negri ai lui Alexandru şi zise, cu voce surdă :

— Unde-i Eliza ?

La auzul acestui nume, el tresări şi se dete înapoi cu un pas.

— Eliza ? — îngână el. Sora ta ?

— Da, da, sora mea... doar ştii prea bine de cine vorbesc ! Unde-i ? Unde ai ascuns-o? Crezi oare că n'am ghicit că nu mă mai iubeşti din ziua când ai văzut-o pe dânsa ?

Se sculă şi, cu o violenţă ce trăda toată tăria geloziei sale oarbe, reluă :

— Degeaba o mai ascunzi. Nu s'a întors acasă şi am venit s'o iau. Trebuie să vie cu mine. Mama e bolnavă din cauza ei.

Şi, în patima cu care înşira acestea, nu observa că faţa aceluia pe care-l iubea se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

contractase, într'o paloare extremă,, dezvăluind un mare zbucium.

Alexandru îngână :

— Stai, Aurico, să vedem... precizează.... Zici că Eliza n'a venit acasă ? Pentru ce ?... Cum ?...

Manifesta o agitație atât de intensă, că Aurelia își recăpătă sângele-rece și luciditatea.

Zise :

— N'o știai dar ?... Vasăzică, nu-i la tine ?

— La mine ? — roși tânărul. O, cerule, dacă...

Dar tăcu, văzând figura turburată a Aureliei și înțelese gelozia ce o tortura. El însuș însă suferea prea mult, în momentele acelea, ca să fie scamă de durerea ei.

O apucă, brusc, de mâini și, țintind-o cu o privire imperioasă :

— Aurico, — zise el cu oarecare asprime, — Eliza nu e la mine. Nici n'am văzut-o astăzi, din cauza furtunii. Zici că nu s'a întors acasă. Unde poate fi dar ? Tu ce știi ? Spune-mi tot !...

— Lasă-mă ! — murmură fata, zdrobită, zmulgându-se de lângă el.

Și, ridicând poșeta, care-i căzuse pe covor, o deschise și, scoțând biletul adus de comisionar, i-l azvârli :

— Uite ce-a primit mama. Citește !

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi, pe când el citea hârtia ce-o prinsese din zbor, ea îi urmărea expresia feţei, sforţându-se să-şi stăpânească groaznica vijelie ce-i bântuia în suflet.

Nu citi bine biletul şi Alexandru esclamă:

— Nu e scrisul ei !

— A, — izbucni Aurelia, — îţi scria vasăzică ! Haide, mărturiseşte c'o iubeşti pe ea de-acu', că nu mă mai iubeşti pe mine, mărturiseşte că e amanta ta !

Alexandru, cu ochii rătăciţi, stete un moment nehotărît. Şi, deodată, se repezi la o uşă, o deschise şi dispăru după ea. Aurelia îl auzi răsucind o cheie.

Se gândi :

— Eliza e acolo... S'a prefăcut...

Şi rămase buimăcită, cu ochii împânziţi de lacrimi, având vag conştiinţa slăbiciunii sale de fată care nu-i încă femeie.

Apoi, uşa se deschise iar şi apăru Alexandru, gătit ca de oraş.

— Un'te duci ? — esclamă Aurelia, în avântul instinctiv al pasiunii.

— Alerg în căutarea Elizei ! — răspunse el brusc.

Şi, depărtând, cu un gest, pe Aurelia, trecu în coridor... paşii îi se auziră coborînd treptele dela intrare... uşa cea mare, cu geamuri mate, căzu în clanţa automată...

Fata rămase ca împietrită, în picioare, ne-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

înțelegând încă. Apoi, subit, o lumină se făcu în mintea-i.

Sughițuri dureroase prinseră s'o scuture. Căzu pe covor, în genuchi, apoi se întinse toată pe el și, cu obrazul în mâinile-i crispate, începu să geamă și să plângă cu disperare :

— S'a dus... m'a lăsat aci singură, fără să-mi spuie o vorbă de liniștire... O, s'a isprăvit de-acu'... s'a isprăvit ! Pe ea o iubește, numai pe ea... pe ea !... Oh, o știam eu bine ! S'a isprăvit... s'a isprăvit !

Sărmana copilă fără experiență ! Instinctele bune și rele se luptau într'însa, aci insuflându-i cruzimi, aci făcând-o oarbă de încredere și iubire... In cele din urmă, birui convingerea că s'a terminat pe vecie cu dânsa, din moment ce acela pe care-l iubea n'o iubea.

Și, tot plângând cu hohote, pe covorul în grosimea de lână a căruia lacrimile-i se pierdeau fără nicio urmă, nu se mai gândea la Eiiza, la sora dispărută... Nu mai avea putere decât să jelească primele ei iluzii spulberate.

CAP. 3

O rană ascunsă

Afară, Alexandru Morescu coti pe strada Traian. spre a ieși în bulevardul Pake, unde

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

se asvârli în primul taximetru ce-i ieşi în cale, strigând şofeurului :

— Piaţa Sf. Gheorghe !

Era adresa băncii Trefalidi. Negreşit, la această oră nocturnă, birourile erau închise.

Dar Morescu era prea bine cunoscut în cercurile înalte bucureştene ca Trefalidi, care-şi făcea o faţă din a nu lipsi dela nicio solemnitate mondenă, să nu-l primească cu plăcere.

Tocmai dăduse un mic ospăţ, în seara aceasta, urmat de o oră de muzică, aşa că era acasă. Morescu îi trimise, cu unul din servitorii cari făceau de gardă la intrare, carta de vizită şi fu numaidecât introdus într'un salonaş închis, lipit însă de salonul cel mare, unde cânta o orhestră de instrumente de coardă, piano şi o harpă.

Furişându-se din mijlocul invitaţilor, Trefalidi nu făcu pe vizitatorul său să aştepte mult.

Nu se cunoşteau decât din nume şi din vedere. Işi strânseră mâinile şi Morescu luă cel dintâiu cuvântul :

— Scuzaţi-mă că viu la d-voastră la o oră aşa de nepotrivită şi vă răpesc, pentru câteva minute, invitaţilor d-v. Dar e în joc o chestiune foarte gravă, cel puţin pentru mine şi alte persoane.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Vă rog, şedeţi ! — îl pofti bancherul, destul de surprins. Vorbiţi ! Vă ascult.

— Aveţi la d-voastră o funcţionară, domnişoara Eliza Stâncuş.

— Da, secretara mea particulară.

— Tocmai. Uite ce scrisoare a primit mamă-sa dela dânsa astă seară.

Bancherul luă răvaşul ce i-l întinse Morescu şi după ce-şi aruncă ochii pe el, tresări violent, într'o paloare ce-l năvăli subit.

Alexandru, surprins de schimbarea produsă în figura lui Trefalidi, avu o bruscă intuiţie, care-l făcu să spună :

— Cunoaşteţi scrisul acesta ?

— Da ! — răspunse bancherul, sculându-se.

Şi, mai înainte ca Morescu, înmărmurit, să poată face cel mai mic gest, Trefalidi se apropiă de o fereastră, o deschise, rupse hârtia în sute de bucăţi, pe cari le aruncă pradă nopţii. Apoi, cu un calm extraordinar, închise fereastra şi, îndreptându-se spre Alexandru, îl întrebă :

— Ce doriţi să mai ştiţi ?

Morescu se scutură, ca să alunge năucirea ce-l paraliza, şi, cu vocea sugrumată de indignare şi mânie, esclamă :

— Dece aţi rupt biletul ?

Bancherul răspunse rece :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Fiindcă numai eu trebue să ştiu cine l-a scris şi trimis.

— Dar e o infamie ceeace aţi făcut !

— Luaţi-o cum vreţi. Şi, mai întâiu, cu ce drept vă amestecaţi d-voastră în afacerea aceasta ?

Spuse acestea cu un ton atât de obraznic, că Morescu simţi fremătând într'însul dorinţa nebună de a se năpusti asupra bancherului.

Se stăpâni însă : cu un calm mai teribil decât furia cea mai năprasnică, îl prinse uşor de reverurile smokingului şi, cu o voce surdă, zise :

— Domnule, iubesc pe domnişoara Eliza Stâncuş. Aceasta e cauza pentru care, de cum una din surorile ei îmi aduse hârtia pe care o distruseraţi, venii la d-voastră, cu singurul scop de a mă informa aci. Nu mă aşteptam însă la faptul extraordinar care s'a întâmplat. Ştiţi cine a scris biletul. Ştiţi, deci, cine a răpit-o pe domnişoara Stâncuş. Căci a fost răpită : nu mai încape nicio îndoială. La început, am crezut într'o mică escapadă de câteva ceasuri : o masă luată împreună cu vreun curtezan în oraş... Dar, după ceea ce aţi făcut, înţeleg că nu mai e vorba de o escapadă uşoară, ci de o fugă, o răpire, o dispariţie... Şi aveţi legături de aproape cu autorul acestei răpiri, din moment ce aţi ţi-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

nut să nimiciți documentul ce constituia o vie mărturie împotriva sa... Domnule Trefalidi, voiți să-mi spuneți, da sau nu : cine a scris biletul iscălit „Eliza" ?

— Nu ! — răspunse categoric bancherul.

— Voiți să-mi dați cuvântul d-v. de onoare — reluă Alexandru cu o voce ce tremura de furie — că veți face, chiar de acum, tot ce vă stă în putință ca să readuceți pe Eliza în sânul familiei ei ?

— Nu ! — răspunse bancherul.

— Așadar, acoperiți cu scutul d-v. această ticăloșie întunecoasă, ajutând-o cu complicitatea d-v. ?

Bancherul păru să șovăie. Picături mari de sudoare îi brobonau fruntea, iar ochii-i se sustrăgeau privirilor lui Alexandru.

Totuș, răspunse :

—Aș depune toate sforțările ca să împiedic descoperirea autorului acestei răpiri... dacă ar fi într'adevăr răpire. Iar cât despre domnișoara Stâncuș, îi s'a plătit chiar azi leafa și, dacă nu s'a întors acasă, asta nu mă privește.

Alexandru dete drumul reverurilor smokingului, făcu un pas înapoi și zise, cu glas ce vibra de o revoltă reținută :

— Domnule Trefalidi, ceeace fac acum voiu fi gata s'o repet în public, dacă nu va fi deajuns...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi, dintr'un avânt, trase două palme bancherului.

Sub loviturile primite, acesta se clătină şi trebui să se sprijine de un fotoliu, ca să nu cadă.

Cu mintea confuză, incapabil de a închega un gând, mai auzi pe Morescu spunându-i :

— Poftim din nou carta mea de vizită. Sper să primesc mâine doi prieteni ai d-tale, pe cari îi voiu pune în contact cu doi prieteni ai mei, şi nu uita că te voiu pălmui în public, dacă va fi necesar aceasta ca să te scot pe teren...

Carta de vizită aruncată bancherului căzu pe covor, iar Alexandru, luându-şi pălăria, pe care o pusese pe un scaun, ieşi din salonaş.

Trefalidi trase cu urechea, îngrijat să nu se fi auzit zgomotul neaşteptatei altercaţiuni de către invitaţii adunaţi în marele salon vecin sau de servitorii cari vor fi roind prin camerele vecine.

Dar nu, nimeni n'auzise. Viorile, harpa şi pianul continuau o simfonie şi nicio mişcare neobişnuită nu se produse printre slugi.

Liniştit din acest punct de vedere, bancherul se aplecă şi ridică de jos carta de vizită, strecurând-o într'un buzunar al vestei.

Apoi, zdrobit, alunecă într'un fotoliu şi, strângându-şi fruntea în mâini, gemu :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Ah, cât sunt de nenorocit ! Greşala se răzbună asupra mea... A răpit-o... De unde era s'o prevăd ?... Şi acum, ca să evit scandalul oribil ce mă ameninţă din cauza lui, trebuie să-l salvez din propriile sale crime, să mă fac complicele infamiilor sale !... O, Doamne, când şi cum se vor termina toate acestea ?

Un fior îl scutură.

— Da, voiu îndura totul pentru Coca... totul... — murmură el.

Şi, înălţându-şi bustul :

— Să nu se observe lipsa mea ! Să ne reluăm dar corvada zilnică : minciuna, ipocrizia, faţa zâmbitoare, deşi inima ţi-e plină de fiere... O, de n'ar fi Coca şi Jeana, două gloanţe de revolver, şi s'ar isprăvi...

Se uită într'o oglindă, îşi trecu uşor mâna pe obrajii pălmuiţi, îşi şterse fruntea umedă şi îngână deprimat :

— Să mergem !

Intră în salonul cel mare, tocmai când feciorul anunţa :

— Doamna Miradora Zimoianu.

Şi, la apariţia splendidei frumuseţi, care plutea în străluciri de diamante, bancherul Trefalidi grăbi să-i iasă întru întâmpinare, cu o graţioasă înclinare pentru formalitatea sărutului mâinii.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

CAP. 4

Rătăcire...

Pe când această scenă stranie și misterioasă se desfășura în piața Sf. Gheorghe, Aurelia trecea, în strada Popa-Soare, prin toată gama disperării.

Rămăsese întinsă pe covor, fără a se mai gândi să se ridice. Plângea, gemea și ar fi voit chiar să moară. Dar suferința provenită din iubire nu e, nici ea, nelimitată. Vine un moment când amărăciunea ce-ți umple sufletul se revarsă și întreaga ființă îți adoarme, par'că, în amorțire. Și, tot purtând durerea în tine, reîncepi să trăiești viața de toate zilele, cașicum n'ar sălășlui în inima ta germenul deznădejdii și al morții.

După ce plânse și suspină mult, Aurelia simți ca un fel de alinare și se sculă cu anevoință. Își revăzu într'o oglindă chipul pal, prăpădit, ochii roșii, turburi...

Murmură, într'un acces de mândrie :

— Nu vreau să mă găsească în halul ăsta. Nu trebuie să știe că-l iubesc atât de mult, că mă topesc de suferință.

Zări o ușă întredeschisă. O împinse și se pomeni într'o cameră luxos mobilată.

— E dormitorul lui, — îngână ea ca în vis.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Văzu patul și cugetă instinctiv :

— Dacă m'aș fi dat lui când îmi spunea că mă iubește, poate că m'ar fi iubit cu adevărat și nici n'ar fi băgat-o în seamă pe Eliza.

Și trecu dincolo, fără să mai stăruie asupra acestui gând.

Ridicând o portieră de catifea, observă un cabinet de toaletă.

Intră.

Și, în odaia aceea, înzestrată cu toate obiectele și instrumentele necesare toaletei unui tânăr elegant, redeveni, fără să vrea, ființa cochetă care este orice femeie, fie ea cât de puțin frumoasă.

Își scoase mânușile, cari erau ude de lacrimi, și-și spălă gâtul și obrazul. Apoi, după ce-și plimbă de câteva ori pieptenele prin păr și-l fixă iar în locul de unde-l luase, se stropi cu puțin „Eau de Cologne" și avu chiar tăria de voință să se pudreze.

Aceste preocupări minuțioase avură darul să-i redea calmul de care avea atâta nevoie, ajutând-o să-și recapete sângele-rece și energia ce constituiau, de fapt, caracteristica firii sale, în contradicție aparentă cu pasiunea aprinsă ce făcea să-i palpite inima.

Terminând cu toaleta, puse toate la locul lor și se înapoiă în camera de fumat, fugind cutotdinadinsul de celelalte odăi, de teamă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

să nu-i slăbească hotărîrea ce tocmai încolţise într'însa.

Dealtminteri, nu reintră bine în odaia în care suferise atâta, că auzi uşa de afară deschizându-se şi Alexandru Morescu apăru, zdrobit.

Iubitul şi rivala Elizei se priviră ţintă un minut, fără să spuie, nici unul, nici altul, nimic. Aurelia, care se silea să se arate cât mai rece, ghici suferinţa cumplită a lui Alexandru. Şi suferinţa aceasta a lui — e oribil, dar vai, adevărat! — îi produse un fel de voluptate amară.

— Ei? — întrebă ea cu o indiferenţă voită. Ce ai aflat, domnule Morescu, despre sora mea?

După emoţiile puternice prin cari trecuse, Alexandru era incapabil să se prefacă. Căzu pe marginea divanului larg, presărat cu perne, şi răspunse, cu vădită durere:

— Eliza a fost răpită.

— Adică s'a lăsat răpită! — zeflemisi Aurelia, pe care gelozia o făcea din nou răutăcioasă.

— O, domnişoară! — esclamă Alexandru cu severitate. Nu insulta pe sora d-tale!

— Da, aşa este, o iubeşti! — scrâşni ea. Vasăzică, a fost răpită! Şi de către cine?

— O voiu şti în curând, — murmură tânărul, gândindu-se la cercetările pe cari le

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr1901-1932

va face în lumea pe care o frecventa bancherul Trefalidi.

— Şi până atunci, — reluă Aurelia, — ce să spun mamei ?

Era strigătul fiicei care iubeşte pe mamăsa... o izbucnire în care nu era nici cea mai mică intenţie de ironizare, ci doar o tristeţe nespusă.

Alexandru nu-i răspunse.

Şi fata şi tânărul se priviră înc'odată.

El se căia amarnic că spusese Aureliei : „Te iubesc..." Iar ea, la rându-i, se căia că i-a dat ascultare. Dar nu fusese el sincer atunci ? N'o văzuse încă pe Eliza şi, făcând Aureliei declaraţii înfocate de dragoste, nu minţise poate.

La asta se gândea fata. Şi, odată cu gândul, simţea crescând într'însa o ură năprasnică împotriva Elizei, care-i luase inima acestui om.

Şi el pătrundea aceste reflexii, ghicea ura Aureliei împotriva surorii sale.

Şi amândoi se simţeau torturaţi de o îngrijorare deosebită în cauzele ei, dar identică în efecte : neliniştea dragostei amestecată cu o gelozie cumplită. Aurelia era geloasă pe Eliza, pe care o iubea Alexandru, iar acesta era gelos de necunoscutul cu care, de voie de nevoie, fugise Eliza.

Destinul crud voise ca Aurelia şi Alexan-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

dru să întâlnească durere, chiar dela primii paşi făcuţi pe cărările întortochiate ale amorului. Se întâmpla oare acelaş lucru şi cu Tinculina, a cărei taină nimic n'o dăduse încă în vileag ? Un viitor apropiat ne-o va dezvălui...

— Mă duc ! — zise, deodată, Aurelia.

— Unde ? — întrebă Alexandru, ca trezindu-se subit dintr'un vis rău.

— Acasă.

— Ce vei zice mamei d-tale ?

— Nu ştiu... o să mă gândesc... Era leşinată când am plecat... Faţă de boala ei de inimă, o nouă zdruncinare ar omorî-o. Îi voiu zice că Eliza lucrează într'adevăr...

— Dar te va întreba dece te'ntorci fără ea... şi n'o să te creadă.

— Aşa e, Dumnezeule, aşa e... n'o să mă creadă ! Ce-i de făcut ?

Şi, iubirea filială biruind gelozia, Aurelia esclamă :

— O, Eliza asta! Ea o să omoare pe mama!

— Aurelio, — zise cu gravitate Alexandru, — nu fii nedreaptă cu sora ta. Atâta timp cât nu ştii exact ce s'a petrecut, nu poţi s'o acuzi.

Şi, cum fata era să răspundă cu o răutate, el se grăbi să adaoge :

— Ascultă, Aurico, nu te poţi întoarce acasă fără sora ta. Am o ideie care va re-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

gula totul, cel puțin pentru douăzeci și patru de ore.

— Și anume ?

— Uite : faci o scrisoare mamei tale, în care-i spui că Eliza a rămas dejurnă și că altă funcționară a scris pentru toate dactilografele biletele ce urmau să fie trimise acasă, și aceasta va explica deee biletul primit de mama voastră n'a fost scris de Eliza.

— Bine ! Și apoi ?

— Îi mai comunici că, față de ora târzie, ați admis, tu și Eliza, propunerea ce v'a făcut-o doamna Trefalidi în persoană, să dormiți la dânsa. Voi v'ați gândit că e mult mai preferabil așa decât să vă înapoiați în puterea nopții la o depărtare atât de mare de oraș.

„Eu o să-mi scol feciorul, care se va repezi cu un taximetru pân'la voi acasă cu scrisoarea, prezintându-se domnișoarei Tinculina,—căci, probabil, ea îl va primi—drept un servitor al lui Trefalidi...

„Recunoscându-ți scrisul, mama ta nu va mai avea un pic de îndoială. Singur faptul că ești tu cu Eliza o va liniști complect.

Fu un moment de tăcere.

— Și eu ? — întrebă, însfârșit, Aurelia, pradă unei vădite agitații.

— Tu ?... Poftim camera mea... Servește-te de ea... Eu voiu pribegi toată noaptea pe-a-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
mdrr.transilvania.ro/mdrr1901-1932

fără, în ancheta ce sunt gata s'o încep cu privire la Eliza.

— Să mă culc în patul tău dar ?—esclamă Aurelia, al cărei obraz se împurpură de un val de sânge.

— Dece nu ? — făcu Alexandru, cu o supremă gravitate.

Şi, din nou, rămaseră tăcuţi câteva minute, stingheriţi de gândurile şi regretele ce-i agitau.

— Dă-mi hârtie şi creion. — zise ea. — să-i scriu mamei, cum m'ai sfătuit.

Dar, cum Alexandru îi întinse mâna, probabil ca să-i mulţumească, se produse într'însa o răzvrătire mai puternică decât toate hotărîrile.

Apucă mâna şi, strângând-o convulsiv, se alipi de pieptul lui, cu obrazul scăldat în lacrimi, pe când buzele-i fremătau de pasiune :

— O, Alexandre, cât te iubesc... cât te iubesc !

Faţă de explozia aceasta a unei iubiri pe care era departe s'o bănuiască atât de adâncă şi violentă, Morescu fu turburat până'n cutele cele mai intime ale fiinţei sale.

Ca într'o fulgerare, tot trecutul recent îi apăru înaintea ochilor, reînviind într'însul dragostea nu atât sentimentală cât fizică pe care o simţise, la început, pentru Aurelia....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Venise apoi Eliza și o pasiune cotropitoare îl încătușase de sora mai mică, făcându-l să uite de primele dorințî...

Iar acum...

La atingerea fierbinte a Aureliei, gemând de amor îndurerat și tremurând de gelozie, uită pe Eliza, în căutarea căreia voise să pornească, cu o clipă mai înainte și care-i stinsese primii fiori.

— Te iubesc... te iubesc ! — hohotea Aurelia.

Și-l strângea cu putere. Iar el răspunse la strângerea ei, învins...

Era așa de frumoasă Aurelia în acel moment ! Obrazu-i fin era de o paloare transparentă, care înviora, par'că dunga albastră a ochilor ei închiși. In mișcarea-i dezordonată, pălăria-i se desfăcuse și căzuse pe covor, scoțând la iveală admirabilu-i păr roșiu, al cărui auriu scânteia în lumina becurilor electrice.

Morescu murmură și el, beat :

— Te iubesc... te iubesc !

Și-și lipi gura de buzele Aureliei.

Uitând apoi de Eliza, de scrisoarea ce voia s'o trimeată văduvei Stâncuș, scăpat, pentru un moment, de îngrijorarea ce-l turmentase, târî către camera-i pe fericita seducătoare, pe ale cărei buze înflorea un zâmbet de fe-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

mele fatală şi ai cărei ochi străluceau tot pe atâta de orgoliu cât şi de amor.

Şi, într'un avânt de pasiune triumfătoare, esclamă :

— Eşti al meu, Alexandre, eşti al meu !

— Da, — răspunse tânărul, străbătut de fiori, — sunt al tău !

Şi, cu o mână tremurândă, stinse electricitatea.

CAP. 5

Prima victimă

In vremea aceasta, în căsuţa din strada Ceairului, Tinculina şi doamna Andreiescu dădeau toate îngrijirile cuvenite văduvei Stâncuş.

Nefericita mamă stătuse leşinată aproape două ore, şi acest leşin lung păru de rău augur vecinei.

— Când se va deştepta, — sfătui ea pe Tinculina, — bagă de seamă să nu plângi. E absolută nevoie să pari liniştită, să-i insufli speranţe, să-i spui că Aurelia s'a dus să caute pe Eliza şi că acu'-acu' vor veni.

Primele cuvinte ale văduvei, când deschise ochii şi-şi recăpătă memoria. fură, într'adevăr :

— Unde-i Eliza ?

Şi, cu blândeţe, tot mângâiând-o şi îmbră-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ţişând-o, Tinculina vorbi mame-si potrivit instrucţiunilor primite.

Dar, tot făcând aceasta, tremura de temeri ascunse, căci o ştia pe Aurelia geloasă de Eliza şi-i era frică de firea violentă şi pătimaşă a surorii mai mari.

Muribunzii au o perspicacitate stranie. S'ar crede că apropierea morţii le dă viziuni de viitor. putinţa de a pătrunde nevăzutul.

Cum isprăvi Tinculina, zise deprimată :

— Tu nu-mi spui totul, copila mea. Ştii, sau, cel puţin, bănuieşti unde e Eliza.

Tinculina se'ngălbeni şi un tremur îi scutură corpul. Doamna Andreiescu îi veni într'ajutor.

— Lasă, vecinico. — zise ea bolnavei, — nu te mai chinui degeaba. Aurica s'a dus la domnu' Trefalidi şi se va înapoia cu Eliza.

— Biletul n'a fost scris de ea. — îngână bătrâna.

— Ei şi ! Ce-i cu asta ? — replică doamna Andreiescu.

Şi mila-i sugeră o explicaţiune plauzibilă.

— Vezi d-ta, — adăogă ea, — era vorba să rămâie fetele dejurnă la domnu' Trefalidi şi, fiind mai multe, una a scris toate biletele ce trebuiau trimise părinţilor, iar după aceea fiecare s'a iscălit pe cel respectiv. Asta-i totul. Nimic mai simplu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

„Haide-hai, nu-ţi mai face gânduri!

„Mai bine bea asta... o să-ţi facă bine. Şi să aşteptăm în linişte întoarcerea fetelor.

Şi duse la buzele bătrânei o lingură plină cu un lichid roşietic pe care-l turnase dintr'o sticlă ce-o adusese cu dânsa: poţiune calmantă de care avea întotdeauna o mică provizie.

Văduva Stâncuş bău cu supunere şi, cu un adânc suspin, îşi lăsă iar capul în perne.

— Vai, cât mă doare inima! — gemu ea.

Şi, ducându-şi amândouă mâinile la locul îndurerat, închise ochii, încercând să doarmă.

Vecina şi Tinculina şezură lângă pat.

Era aproape de unsprezece.

Doamna Andreiescu, care habar n'avea de bănuielile Tinculinei şi care credea sincer în adevărul motivelor ce le indica biletul al cărui conţinut îl citise Tinculina, era convinsă că nu va trece mult şi Aurelia va apare cu Eliza.

Dar casieriţa dela „Drogheria Trandafirilor" cugeta cu totul altfel şi o chinuiau nelinişti mortale.

Aştepta, fără să spuie nimic.

Sună de unsprezece la pendula modestă de pe scrinul din odaia vecină, apoi încă o jumătate.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Doamna Andreiescu începea şi ea să se neliniştească.

In presentimentul unor mari nenorociri. Tinculina făcea sforţări supraomeneşti ca să-şi reţie hohotele de plâns ce-i se suiau în gât, năbuşind-o.

Deodată, sună prima bătaie a miezului nopţii, după care urmară, lent, celelalte unsprezece.

Cum se stinse ecoul celei de-a douăsprezecea, văduva Stâncuş deschise ochii şi şopti, cu un accent de nespusă disperare :

— Nu s'a întors... Aurica n'a găsit-o pe Eliza... Voiu muri, fără să mai fi sărutat odată pe puicuţa mea scumpă... pe odoraşul meu frumos...

Şi două lacrimi groase curseră pe obrajii ei vestejiţi.

Doamna Andreiescu se sculase, iar Tinculina, nemaiputându-se stăpâni, îşi ascunse obrazul în mâini şi izbucni în plânsete convulsive.

Aplecându-se asupra sărmanei mame, vecina se speriă de alterarea trăsăturilor ei.

Ii examină ochii, îi ascultă bătăile inimii şi, cu o hotărîre repede, târî pe Tinculina în odaia cealaltă, unde-i zise, cu voce înceată :

— Curaj, copila mea ! Dacă Aurelia nu se înapoiază cu Eliza până într'un ceas sau nu trimit vreo ştire bună care să producă o

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

reacţiune salutară asupra inimii bolnave, mama d-tale e pierdută.

— Vai!

— Fii tare! Ia o manta şi aleargă la doctorul Calomfireanu. Haide, fuga!

Imineuţa nenorocirii redete Tinculinei tot sentimentul datoriei.

Işi puse peste capot o manta şi, fără să-şi mai acopere capul, se avântă afară.

Doctorul Luciu Calomfireanu se stabilise de un an în cartierul zis al Oborului şi era foarte apreciat pentru blândeţea cu care-şi trata clienţii, precum, mai ales, şi pentru mărinimia ce-o manifestase faţă de cei prea săraci, nefixând niciun cuantum de plată, ci primind oricât îi se punea în mână, cu inima senină, ba de multe ori înapoiând onorariul, când înţelegea că sacrificiul lui depăşeşte capacitatea de câştig a nevoiaşului care a apelat la ajutoru-i medical. Era tânăr şi nepotul doamnei Andreiescu. Tinculina îl cunoştea bine, căci îl întâlnea adesea la inspectoarea dela I. O. V.

Sia într'o casă nouă, cu etaj, pe şoseaua Pantelimon şi ea nu trebui să aştepte mai mult ca cinci minute.

Uşa de jos se deschise şi doctorul apăru, în lumina becului din vestibul.

Işi aruncase în grabă o pijama peste că-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

masa de noapte ; părul-i era ciufulit și ochii încă adormiți.

Recunoscu imediat pe Tinculina și se roși fâstăcit, fără îndoială, de aspectul sub care se prezenta.

Dar fata nu văzu nimic.

— Domnule Luciu, — zise ea, cu familiaritatea pe care o deprinsese la doamna Andreiescu, — te rog, vino iute : mama e bolnavă.

— Boala-i de inimă, nu-i așa ?

— Da.

— Poftim, domnișoară, intră ! Numai trei minute până mă îmbrac și viu !

Oferi fetei un scaun în vestibul și dispăru. Se întoarse însă curând, îmbrăcat cu un pardesiu cu gulerul ridicat, în cap cu o pălărie moale, iar în mână ducând o trusă.

— Haide ! — zise el, laconic.

In noapte, tot mergând unul lângă altul, văzu, la un felinar, ochii mari ai fetei plini de lacrimi.

— Nu te descuraja, domnișoară, — zise el cu o voce în care era, poate, mai mult decât bunătate. E, probabil, o criză trecătoare. Dar ce a provocat-o ?

Tinculina îi povesti, în câteva cuvinte rupte, evenimentul serii. Doctorul nu mai avu când să-i răspundă, căci sosiseră.

El intră repede, trecu în camera unde zăcea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

cea bolnava şi, după ce aruncă o privire neliniştită către doamna Andreiescu, care-i răspunse cu altă tristă, se aplecă asupra văduvei Stâncuş.

Aceasta, cu ochii pierduţi în gol, cu faţa descompusă, sta nemişcată... par'că nemaisimţind nimic.

Nu păru nici măcar pe doctor să vadă.

El o examină lung, îi ascultă inima cu stetoscopul şi, ridicându-se, şopti mătuşe-si :

— E foarte avansată hipertrofia inimii.... Şi se complică şi cu un anevrism. ...S'a isprăvit... Nu mai e nimic de făcut... O prevedeam asta de câteva luni... Era fatal să se întâmple aceasta la prima emoţiune violentă.

Şi, într'adevăr, de pe buzele învineţite ale muribundei abia de ieşeau cuvinte în murmur.

Doamna Andreiescu duse pe Tinculina, care plângea cu sughiţuri, în camera vecină şi închise uşa.

Medicul rămase singur lângă pat şi, cu acea oribilă tristeţe ce-o simţea încă în faţa suferinţei şi a morţii, văzu pe văduvă stingându-se.

La apropierea morţii, îi se păru că bătrâna îşi mai recapătă din forţe şi luciditate.

Deschise ochii-i turburi, se ridică pe jumătate şi murmură distinct :

— Aurico... Tinculino... veghiaţi asupra

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Elizei... scăpați-o ! Ah, Dumnezeule, e pierdută... pierdută... iar eu... eu...

Urmă un țipăt de îngrijorare teribilă, o chemare disperată :

— Elizo ! Elizo !

Apoi... o horcăială bruscă și capul sărmanei femei recăzu pe perne.

Murise, ucisă, fără voie, tocmai de copilul care-i era mai drag !

Profund mișcat, doctorul se aplecă și-și alipi urechea de piept.

Se ridică, murmurând :

— S'a isprăvit.

Și, încet, cu pietate, închise ochii moartei, cu fruntea încărcată de gânduri, ochiul grav, mâna tremurândă.

Și, după ce-și termină lugubra datorie, rosti cu jumătate glas :

— Ce nenorocire pentru Aurelia și Eliza, când vor veni ! O fatalitate le-a reținut în oraș... Iată-le acum pe toate singure, bietele fete ! Dar una cel puțin nu va mai fi mult timp singură... scumpa mea Tinculină !

CAP. 6

Jurământ de răzbunare

Tinculina rămase până dimineața la căpătâiul mamei adormite întru veci. Era abătută, cufundată în semiinconștiența durerii

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistetransilvania.ro/mdrr1901-1932

Doamna Andreiescu îngenuchiase lângă dânsa şi se ruga.

Iar cel care îndeplini formalităţile necesare, după ce se deschiseră birourile dela oficiul stării civile, fu doctorul Calomfireanu.

Când apăru iar în casa din strada Ceairului, găsi pe Tinculina cu doamna Andreiescu în camera de lângă antreu.

Fata îşi ridică ochii ei negri, ce grăiau de o deprimare sfâşietoare, către tânărul care-i se oferise cu tot devotamentul şi zise, cu voce frântă :

— Iţi mulţumesc, domnule Luciu... Şi aş vrea să-ţi mai cer un serviciu.

El ghici.

— Vrei — i-o luă înainte — să mă duc după Aurelia şi Eliza şi să le comunic...

Şi, sculându-se, recăpătându-şi deodată vigoarea la ideia misterului ameninţător ce ascundea lipsa Aureliei şi dispariţia Elizei. Tinculina reluă :

— Trebuie să-ţi mărturisesc că nu cred în pretextul ce ni l-a dat Eliza. N'a rămas de-jurnă la banca Trefalidi... Eu...

Dar se roşi ca sfecla şi tăcu, ezitând să rostească vorbele ce-i veneau pe buze. Doamna Andreiescu, luându-i mâna, o îndemnă afectuos :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Vorbește, copila mea. Nu te sfii. Spune tot ce ai în gând.

Fata se uită la doctor. Și, în ochii acestui prieten, cu șase ani mai în vârstă ca dânsa, văzu o expresie de respect și blândețe cum nu mai văzuse nicicând. Aplecându-și pleoapele, urmă, cu o voce și mai joasă, și mai șovăitoare :

— Eu cred că Eliza și Aurica sunt... amorezate și geloase... Eliza e copilă încă, încrezătoare și naivă, cam imprudentă și zănatică, totdeodată. Mi-e frică să nu se fi lăsat eri târîtă la vreun act nesocotit... Și mi-e frică și că Aurica s'a dus deadreptul la acela care...

Luciu înțelese ce greu îi era Tinculinei să facă aceste mărturisiri privitoare la surorile ei... Dealtminteri, îi era deajuns cât știa, în demersurile ce ar urma să ia. Nu-i lipsea decât o ultimă indicațiune precisă. Întrerupse, deci, pe Tinculina :

— Cum îl cheamă pe tânărul acela ?

— Alexandru Morescu, — răspunse fata.

— Îi cunoști adresa ?

— Strada Popa-Soare 56.

— Bine ; alerg. Și, dacă n'aflu nimic acolo, trec pe la banca Trefalidi. Și, dacă nu găsesc nici acolo pe surorile d-tale, mă reped la prefect, la general Nicoleanu, ca să facă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

poliţia cercetările necesare, şi mă înapoiez, după aceea, aci.

— Mulţumesc ! — murmură Tinculina.

Şi întinse doctorului mâna.

El o luă grav şi, cu un gest tot atât de hotărît prccât de respectuos, o duse la buze, sub o privire de înduioşare a doamnei Andreiescu, care-şi întoarse ochii, spre a împiedica să se observe că s'au umezit.

In oraş, la adresa indicată de Tinculina, îi deschise doctorului un fecior în vestă, cu mânecile cămeşii suflecate şi cu un fulg de praf în mână, tocmai făcând toaleta cotidiană a apartamentului.

— Domnu' Morescu e acasă ? — întrebă medicul.

— Doarme încă, — răspunse servitorul.

— Am însă nevoie să-i vorbesc imediat într'o afacere foarte importantă, — declară Luciu sec.

— Păi, domnule, — obiectă feciorul, — am ordin să nu intru niciodată la dumnealui înainte de unsprezece, orice ar fi şi oricine ar veni.

— Ascultă, — stărui Calomfireanu, — trebuie să-l văd numaidecât. Intră la dânsul şi dă-i carta mea de vizită. Te vei scuza, aruncând vina pe mine că te-am sâcăit prea mult. Haide, du-te !

Şi, dându-i carta, îl împinse uşurel de braţ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Feciorul, dealtminteri, nu se mai opuse, căci doctorul îi lunecase un pol în mână.

— Mă duc, domnule, mă duc... Dacă vreți, așteptați în „fumoar".

Luciu intră în cabinetul indicat.

Primul obiect ce-l zări fu o pălărie de femeie, pe care o recunoscu imediat : o văzuse doar destul de des pe capul fetei celei mai mari a sărmanei văduve Stâncuș.

— Pălăria Aurichii ! — esclamă el cu jumătate glas.

Și, examinând-o de aproape, reluă :

— Da, da, nu mă înșel... Vasăzică, Aurica e aci... Și, precum mi-a spus servitorul, Morescu mai doarme... Și ea să fie aci !... Să-și fi petrecut noaptea în acest apartament, în brațele domnișorului ăstuia, în vreme ce mamă-sa se stingea și murea !... Dar Eliza ?

Oroarea presupunerilor ce-l năpădeau îl zgudui într'atâta că-și dete seamă că trebuia, în împrejurările stranii în cari se afla, să-și păstreze tot sângele-rece.

Se depărtă de pălărie, prefăcându-se că citește titlurile cărților înșirate într'o frumoasă bibliotecă cu geamuri.

In timpul acesta, servitorul bătu încetișor în ușa camerei de culcare a stăpânului, care da în sofragerie.

— Intră ! — îi răspunse o voce surdă.

Deschise și văzu pe Morescu în pijama,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

şezând într'un fotoliu, lângă pat, în care dormea o femeie ; plapoma desena liniile corpului ei, iar figura-i pală, cu capul într'o aureolă de păr de un roşiu-aprins, se desprindea limpede de pe perne.

Ne închipuim lesne că Dionisie, feciorul lui Morescu, nu găsea pentru întâia oară, dimineaţa, o femeie în patul lu' stăpânu-său. Dar, deobiceiu, era şi acesta în pat, având obiceiul să acopere, cu un capăt de plapomă, capul tovarăşei de noapte şi să strige, râzând :

— Dionisie, două ceşti cu şocolată !

Astăzi, în mod excepţional, nu era în pat, n'avea nici aerul vesel, nici nu porunci, râzând, două ceşti cu şocolată ; faţa-i era aproape palidă, ochii roşii şi cu cearcăne vinete. Bombăni :

— Dece intri înainte de unsprezece ? Tăcere ! Nu face zgomot ! Ce-i hârtia aia din mână ?

— Conaşule, — început Dionisie cu voce înceată, cam neliniştit şi foarte surprins, — e carta de vizită a unui domn care a stăruit atâta să vă vadă imediat, că...

— Imediat ? — întrerupse Alexandru, nu tocmai la largul său.

— Da, conaşule.

— Şi ce vrea ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1902

— Ci-că e o afacere foarte gravă... așa mi-a spus.

Morescu se uită la cartă și mormăi :

— Luciu Calomfireanu, doctor în medicină și chirurgie... Nu cunosc pe omul ăsta.

Dar imediat se ridică, murmurând numele domiciliului ce-l citise în colțul cărții de vizită :

— Șoseaua Pantelimon.

Se uită la Aurelia, care părea încă să doarmă, și șovăia, încurcat, cu cartonul în mână.

Apoi, mecaniceşte, îl puse pe o măsuță din mijlocul camerei.

— Viu acum ! Du-te !

Cum fu singur, își netezi puțin părul la oglinda dela garderob, se încheiă la pijama, își frecă ochii cu o batistă luată la 'ntâmplare de pe masă și intră în camera de fumat prin ușa ce stabilea o comunicație directa cu odaia ceastălaltă.

Inima-i bătea de o emoțiune puternică.

— Ce s'o fi întâmplat ? — se întreba el, neliniștit

Și se îndreptă către Luciu, care se întorsese, și, imediat, fără niciun preambul, vădit enervat, îi zise :

— Bănuiesc că vreți să-mi vorbiți de madam Stâncuș... de domnișoara Eliza... Ei da, ce este ? Ce s'a întâmplat ? Vorbiți încet !

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi aruncă o privire expresivă către uşa camerei de culcare.

Era o scenă de o intensitate dramatică aceea ce se desfăşura acuma între cei doi tineri, cu gesturi stăpânite şi glasuri scoborîte, la trei paşi de Aurelia, pe care o credeau că doarme.

Luciu îşi aţinti ochii-i albaştri, atât de sinceri şi de vii, asupra ochilor neliniştiţi şi cam turburaţi ai lui Morescu. Şi, ghicind, din instinct, o parte din adevăr, îşi dete seamă că situaţia trebuia degrabă limpezită, dacă ţinea să nu devie tragică.

Zise deci simplu :

— Văduva Stâncuş a murit !

— A murit ?

Şi, ca sub o lovitură teribilă, Alexandru se dete înapoi, cu ochii rătăciţi, scuturat de un fior puternic.

— A murit ! — repetă el, înapoiându-se iar lângă doctor. Ei cum ? Dece ?

— Dispariţia Elizei, lipsa Aureliei, nesosirea niciunei ştiri, deşi trecuse de miezul nopţii... suferea şi de inimă... şi...

— O, — întrerupse Alexandru, căzând pe un fotoliu, — noi am omorît-o.

— Cine noi ? — întrebă Luciu, extrem de emoţionat.

Şi, cu un gest, arătă pălăria de femeie, care rămăsese pe mobila unde fusese pusă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Morescu urmă, cu privirea, gestul și o văzu și el ; ascunzându-și obrazul în mâini, își năbuși o explozie de disperare și murmură.

— Noi : Aurelia și cu mine... Am uitat cu totul de scrisoarea ce propusesem să-i trimitem... Ce nebunie ! Ce slăbiciune criminală din partea mea !

Avea aerul unui om doborît de trăznet și care și-ar fi pierdut mintea.

Stăpânindu-și propria-i emoțiune, Luciu îl atinse pe braț și, cu o voce ce se silea să și-o facă pe deplin calmă, dar care, totuș, tremura, îi zise :

— Explicați-mi totul ! Explicați-vă !

Alexandru își înălță capul și se uită la doctor. Il văzu aproape de aceeaș vârstă cu el și nu citi în ochii lui nicio osândă. Zise deci, pradă unei exaltări înspăimântătoare :

— Domnule, fără 'ndoială că sunteți un prieten al familiei Stâncuș. Și aveți dreptate. Trebuie să vă explic totul.... Mă voiu spovedi dar... Nu însă aci... nu, nu aci ! S'ar putea scula și să ne audă... O, ce soluție să găsesc ?!... Dar ea ?... E îngrozitor, când va afla... Poftim, domnule !

Și târî pe Calomfireanu în sofragerie, de unde îl duse într'o cameră al cărei pat nu era desfăcut și care, prin mobila și ornamentarea ei, vădea delicateți femenine.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Cu închiderea uşii, îşi adună, într'o sforţare, tot calmul de care era capabil, şi zise :

— Domnule, suntem aci în camera pe care o ocupă mamă-mea când vine la Bucureşti, să petreacă cele două luni obişnuite. Nimeni în afară de ea şi mine — căci servitorii nu contează — n'a intrat în camera aceasta. Aici mă voiu spovedi; sunteţi tot atât de tânăr caşi mine, aşa că mă veţi înţelege şi, poate, mă veţi scuza... In urmă, îmi veţi ajuta s'o găsim pe Eliza...

— Vă ascult, — făcu Luciu cu gravitate.

Şi Alexandru se destăinui. Povesti cum a cunoscut pe Aurelia şi i-a făcut curte, întocmai cum atâtea mii de bărbaţi cunosc şi fac curte fetelor, fără să le iubească cu adevărat. Apoi, vorbi de întâlnirea cu Eliza, dragostea adevărată, profundă, puternică ce concepuse pentru dânsa, care, la rându-i, părea să-l asculte cu plăcere. In urmă, relată scena stranie din ajun, sosirea Aureliei, izbucnirea-i de gelozie şi, după aceea, explozia de dragoste, când el, Morescu, simţise renăscând într'însul dorinţele stinse.

— M'am zăpăcit... Am crezut iar că o iubesc... şi am uitat de Eliza şi de scrisoarea ce voiseм s'o dictez Aureliei ca s'o trimeată doamnei Stâncuş. O, domnule, ce noapte ! Nu vă voiu descri transporturile de iubire ale Aureliei şi orbirea mea, lăsându-mă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901...

pradă voluptății, și apoi, după ce Aurelia adormi obosită, reflexiunile și remușcările mele. Mama lor a murit de-acu', și din vina mea, căci, în loc s'o fi oprit pe Aurelia aci, trebuia s'o fi dus acasă și apoi să pornesc în căutarea Elizei... Dar cu Eliza ce s'a făcut? Căci o iubesc, domnule, o iubesc!

Niciodată Luciu n'auzise asemenea accente de pasiune. Niciodată n'avusese spectacolul unui om muncit de dragoste și remușcări. Atitudinea acestui tânăr, de a cărui existență nici nu bănuia cu câteva ceasuri mai înainte, îl turbura peste măsură.

Și, la țâșnirea iubirii lui, îi apucă, într'un avânt de nespusă milă, mâinile, uitând cu desăvârșire de împrejurările ce-l aduseseră aci; dar iată că, în acelaș moment, un țipăt ascuțit răsună de după o ușă și cei doi tineri auziră zgomotul surd produs de căderea unui corp.

Se repeziră, amândoi, într'acolo și văzură, pe parchetul ceruit al sofrageriei, pe Aurelia zvârcolindu-se, într'o teribilă criză de nervi.

Nefericita și vinovata copilă auzise totul. Intrarea servitorului o trezise, debunăseamă, de jumătate, iar ieșirea lui Alexandru o deșteptase cu totul. Fără 'ndoială că se sculase, văzuse pe masă carta de vizită a doctorului Calomfireanu și ascultase la con-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

vorbirea celor doi oameni, cari vorbiseră mai întâiu în cabinetul de fumat, apoi în camera rezervată.

O ridicară şi transportară spre patul unde petrecuse noaptea : o noapte de amor !

Datorită îngrijirilor doctorului, criza de nervi fu de scurtă durată ; după un sfert de oră, Aurelia îşi veni în simţiri.

Trecură câteva minute de aşteptare, în timpul cărora, culcată în pat şi acoperită, sta cu ochii închişi ; apoi, se ridică puţin, deschise ochii, şi-i aţinti rece asupra celor doi tineri cari stăteau în picioare în faţa ei şi zise, cu voce aspră :

— Ieşiţi ! Vreau să mă 'mbrac.

O ascultară şi trecură în cabinetul de fumat.

Douăzeci de minute mai târziu, ea apăru în mijlocul lor.

Dela primii paşi, îşi zări pălăria. O luă, şi-o puse în cap şi, întorcându-se către Morescu, zise, cu un glas straniu, sec şi rece :

— Nu mă iubeşti... Foarte bine... Eu te urăsc acum... fiindcă dragostea ce mi-o inspiraseşi aţinându-mi calea e cauza de am omorît pe mama.

Un hohot de plâns nervos îi se sui în gât. Şi, închizând ochii, cşicum i-ar fi fost frică să nu vadă spectrul sărmanei moarte, adăogă :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Mămica mea... Cât o iubeam ! Cât o iubeam ! Şi eu sunt aceea care am ucis-o !

Un fior de ghiaţă o scutură toată.

Deschise ochii : ochii ei de oţel, lipsiţi, în acest moment, de orice expresie, şi, uitându-se, de astădată, la Calomfireanu, reluă :

— Vei fi aşa de bun să transmiţi Tinculinei ultimele mele salutări. O vei ruga, totdeodată, să-mi trimeată livretul dela Cassa de Depuneri, pe numele meu. la „Poste-Restante"...

— Aurico, ce vrei să faci ? — esclamă doctorul, în timp ce Morescu, cu capul plecat, ca un vinovat. se retrăgea în umbra bibliotecii.

— Nu te interesează ! — replică brusc fata. D-ta nu mă iubeşti... n'ai, deci, nici d-ta drepturi asupra mea, cum n'are nici domnu' Morescu... Şi. acum, că a murit mama... ucisă de amorul meu blestemat, nu mai depind de nimeni. Lasă-mă să plec !... Bună ziua !

— Aurico, nu se poate să pleci astfel ! Te vei înapoia cu mine acasă. Tinculina te aşteaptă.

— Tinculina n'are nevoie de mine, fiindcă te are pe d-ta. — replică Aurelia cu o ironie atroce. Iar cât despre Eliza, o va găsi domnu' Alexandru Morescu... Lasă-mă să ies !

— Nu ! — se opuse cu hotărîre Luciu, po-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

stându-se la ușă. Ți-ai pierdut judecata în acest moment. Nu vreau să te las să comiți o astfel de nebunie împotriva d-tale însăți, căci ghicesc că nu vrei să mai trăiești cu surorile d-tale, că...

— Domnule, — îl întrerupse Aurelia cu o violență rece, — îți jur că, dacă nu-mi dai pe loc drumul, mă arunc în stradă.

Și, alergând la fereastră, o deschise și se aplecă în afară.

Aproape invizibil în umbra bibliotecii, Alexandru nu făcu nicio mișcare. Căci, într'adevăr, n'avea niciun drept să intervie, fiind, de fapt, prea vinovat față de Aurelia, căreia, prin galanteriile lui nechibzuite, îi inspirase o dragoste pe care el n'o simțise. Cât despre Luciu, se cutremură, la auzul cuvintelor, văzându-i și mișcarea ce-o făcu și știind-o hotărîtă și înstare să se omoare.

Ezită, deci, încă un sfert de minut, apoi el însuș deschise ușa.

Aurelia trecu, impasibilă, pe lângă el și cei doi tineri o văzură pășind în holl, în fața lui Dionisie, care sta ca aiurit, și apucând pe scară.

Sub imboldul aceluiaș gând, alergară la fereastră și se uitară în stradă.

O zăriră în curând pe trotuar, chemând, cu un gest, un taximetru, care tocmai trecea gol, dând șofeurului o adresă, pe care n'o

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

auziră, şi suindu-se în maşină, care o porni spre piaţa General Racoviţă.

Dar ceeace nu văzură fu că Aurelia, abia urcată în automobil, îşi acoperi obrazul cu amândouă mâinile, esclamând, printre gemete şi sughiţuri de plâns :

— Mămico ! Scumpa mea mămică, iartămă ! Nu ştiam. Am fost nebună. Oh, blestemat fie amorul ! Ii voiu face, de-acu', pe toţi bărbaţii să sufere, ca să răzbun suferinţele mamei şi propriile mele suferinţe şi ca să-i fac să-mi plătească că răul ce mi l-a făcut un bărbat, din a cărui cauză sunt azi vinovată de moartea dragei mele mame !

Spectrul unei moarte avea, de azi înainte, să prezideze existenţa acestei fete, victimă a dragostei şi revoltată împotriva dragostei însăş.

Ce destin teribil ! Şi ce de peripeţii zguduitoare într'un viitor apropiat !

CAP. 7

Misterul unei scrisori

După ce maşina care ducea pe Aurelia coti după strada D-r Burghelea, îndreptându-se spre o destinaţie necunoscută, Morescu şi Calomfireanu se priviră în tăcere.

Alexandru îşi trecu mâna peste ochi, ca spre a goni o vedenie dureroasă, şi zise :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Vă puteţi întoarce în strada Ceairului şi să comunicaţi domnişoarei Tinculina că-mi iau obligaţia de a depune toate sforţările întru căutarea Elizei, cu care sunt hotărît să mă căsătoresc, bine'nţeles dacă va accepta... Sunt bogat şi iubesc... O pot asigura că va fi fericită...

„Cât despre Aurelia....

Tăcu şi-şi plecă, pălind, capul. Apoi, ridicându-l, într'o mişcare plină de mândrie, urmă :

— Cât despre Aurelia, greşala ce am săvârşit-o, inspirându-i, cu atâta imprudenţă, o iubire pe care n'o simţeam, am ispăşit-o cumplit de câteva ceasuri. Dar n'am reparat-o. Sper că viaţa îmi va oferi putinţa de a o face. Şi acum, că ştiţi totul, d-voastră, care, după câte mi-a spus Aurelia, cred că iubiţi pe Tinculina, vroiţi să-mi daţi mâna, în semn de stimă şi prietenie ?

— Domnule, — răspunse Luciu, luând fără codire mâna ce-i întindea Morescu, — purtarea d-tale faţă de Aurelia a fost mai mult uşuratică decât vinovată, ca a celor mai mulţi tineri din lumea d-tale, şi fiindcă eşti gata să repari, în marginile posibilităţii, răul ce l-a făcut soarta prin d-ta, nu ezit să-ţi fiu prieten, în speranţa că vom deveni fraţi, însurându-se cu două surori. Iţi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ofer dar mâna mea prietenească, cu toată sinceritatea.

— Îți mulțumesc ! — zise Alexandru, cu lacrimile în ochi.

In acelaș moment, se deschise ușa și intră Dionisie.

Stăpânu-său făcu o sforțare violentă ca să-și înăbușe lacrimile și, uitându-se la servitor :

— Ce este ?

— Au venit doi domni...

— A, da, poftește-i ! Vino, dragul meu...

Și, luând de braț pe Luciu, Alexandru îl duse în camera de culcare.

Uitase cu totul de altercațiunea sa cu bancherul Trefalidi.

O povesti lui Calomfireanu.

— Curios ! — făcu acesta. Vasăzică, Trefalidi știe unde e Eliza ?

— Negreșit !

— Și nu vrea să spuie ! Așadar, cel care a răpit-o are legături apropiate, de interes sau rudenie, cu Trefalidi.

— Incontestabil !

— Și domnii ăștia doi — continuă doctorul — sunt martorii lui ?

— Probabil.

— Ce ai de gând să faci ?

— Să telefonez la doi prieteni de-ai mei și să-i rog să se întâlnească undeva cu mar-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr.1901-1932

torii bancherului, spre a regula condiţiunile duelului ce ar urma să fie mâine.

Şi, pe când vorbea, Morescu se apropiase de telefonul de pe noptieră şi luă receptorul.

Zece minute mai târziu, maiorul Dinu Papachiţu şi Emil Receanu erau puşi în curent cu afacerea.

— Şi. acum scuză-mă, — zise Alexandru, — să primesc pe cei doi domni, spre a le da numele martorilor mei şi adresa lui Receanu, la care se vor aduna cu toţii. Te las. In trei minute am isprăvit.

Şi trecu în cabinetul de fumat, unde-l aşteptau cei doi vizitatori.

Intreţinerea fu scurtă şi, după ce-i petrecu cu politeţă până la uşa ce da în coridor, se înapoiă în camera de fumat, de unde chemă pe Luciu.

Tocmai erau să se despartă : doctorul ca să se înapoieze în strada Ceairului, Alexandru ca să-şi facă toaleta şi să meargă la Jockey-Club.

Era însă scris ca dimineaţa aceasta să fie fertilă în incidente grave.

Cei doi noi prieteni tocmai îşi strângeau mâinile, când auziră zbârnăind soneria de afară.

O clipă mai târziu, Dionisie aducea stăpânului, pe o tavă de argint, un plic care fusese adus de un comisionar şi pe care sta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

scris, într'un colț al adresei : „Strict personal".

— Imi dai voie ? — zise Alexandru, luând plicul.

Dar nu parcurse bine conținutul misivei, că o întinse, emoționat, doctorului :

— Asta-i extraordinar ! Ia citește numai !

Luciu luă hârtia și citi cele de mai jos :

Domnule,

Sunt în curent încă de aseară cu altercațiunea d-tale cu d-l Trefalidi, din cauza unei dactilografe care a dispărut. Pot să-ți dau următoarele informațiuni: fata a fost sedusă de un tânăr argentinian, care-și zice Alfons de Mirmilar; el venea regulat, de trei luni, în biroul unde se afla domnișoara Eliza Stâncuș, pe care a izbutit s'o încânte cu fraze de amor meșteșugite și prezentându-i perspective de îmbogățire. Nu știu dacă se ascunde pe undeva cu victima sa, nici dacă a plecat din București, sau dacă are intențiunea să plece din țară, dar ceea ce știu bine e că acest pretins Alfons de Mirmilar nu este decât fiul bancherului Trefalidi din prima căsătorie, care s'a terminat cu un divorț scandalos. Pe bancher îl chiamă de fapt Aurel Scorbură, iar pe băiatu-său: Grigore; acesta a fost condamnat de tribu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

nalul argentinian, în lipsă, anul trecut, pentru falsuri.

Foloseşte-te de aceste informaţiuni cum vei crede de cuviinţă ; îţi garantez că sunt exacte. Poţi, dealtminteri, să te convingi, adresându-te cuiva la Buenos-Aires, capitala Argentinei : unui advocat de pildă, care, dacă e de cel puţin doi ani stabilit acolo, îţi poate da amănunte cu privire la divorţul lui Aurel Scorbură cu o poloneză de moravuri uşoare, emigrată în Argentina, caşi el ; îţi mai poate vorbi şi de condamnarea, în lipsă, a unui oarecare Grigore Scorbură. Şi, ca să verifici pe deplin că bancherul Trefalidi nu e altul decât Aurel Scorbură, tatăl lui Grigore, n'ai decât să-i ceri, din moment ce, fără îndoială, te vei bate cu el, să-şi dovedească adevărata-i stare civilă, în faţa unui juriu de onoare ; dacă nu admite, vei fi complect edificat.

Iar dacă, totuş, consimte, te vei convinge şi mai sigur că s'a însurat, de-al doilea, în Germania, sub adevăratu-i nume de Aurel Scorbură şi numai venind la noi, în ţară, ca să fondeze o bancă, cu ajutorul zestrei celei mari ce i-a adus nevastă-sa actuală, a adoptat numele de Trefalidi, servindu-se de nişte acte ce-i le-a lăsat un prieten cu acest nume, mort în meleagurile Argentinei.

Te salut

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistetransilvania.ro/mdrr1901-1932

Stranie scrisoare ! Bizare destăinuiri !

La ce drame misterioase şi teribile aveau să ducă toate acestea ?...

Eliza răpită de însuş fiul bancherului Trefalidi... un ticălos, capabil, desigur, de toate crimele !...

Doamne Dumnezeule, ce va face el cu biata Eliza ?

Cum isprăvi cu cititul acestei scrisori anonime, ce dezvăluia atâtea fapte ciudate, doctorul ridică ochii către Alexandru.

— O femeie a scris asta, — zise el.

— Da. Va fi fost aseară la serata bancherului şi întâmplarea a făcut-o să ne audă, fiind probabil pe aproape, poate chiar cu scop de pândă. Dar, ca să cunoască aşa de bine pe Trefalidi, trebuie să fi trăit mult în intimitatea sa... şi, dacă-l trădează astfel, e că va fi nutrind împotriva lui o ură înverşunată.

— In orice caz, scrisoarea aceasta ne dă indicii asupra soartei Elizei... Ce ai de gând să faci ?

— In timpul cât citeai,—explică Morescu, — mi-a venit o ideie, pe care am intenţia s'o aplic imediat... Am să pun să se facă o copie după scrisoarea aceasta şi, cu copia asta în mână, mă prezint la Trefalidi şi-l pun în alternativa : ori să-mi dea desluşirile necesare ca să pot găsi pe Eliza şi seducătorul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ei, sau să compară în fața unui juriu de onoare, numit de cei patru martori ai noștri, căruia să-i prezinte actele de stare civilă.

— Și, dacă acceptă, ce faci ?

— Ne vom bate, mâine dimineață, fiindcă martorii, oricum, vor fi hotărît duelul. Vom trage însă amândoi în aer, dacă arma aleasă va fi pistolul, iar dacă e spada, îi voiu face, la prima repriză, o zgârietură la braț, și, în acest caz, scrisoarea asta va rămâne o taină a mea și a d-tale, deoarece bancherul are reputația de om cinstit și n'avem dreptul să-l facem răspunzător de crimele unui fiu de a cărui mamă, dealtminteri, s'a lepădat și care trebuie să-l șantajeze în mod infam. Totdeadată, voiu porni în căutarea Elizei.

— Și dacă Trefalidi nu vrea să te satisfacă ? Dacă nu admite juriul de onoare ?

— Voiu trimite un om de încredere în Argentina și, după ce voiu avea dovezile materiale că destăinuirile din scrisoarea anonimă concordă cu realitatea, voiu face să-l descalifice în cluburile unde e înscris și va fi nevoit să plece din București.

— Și, în cazul acesta, Eliza... ?

— O, o găsesc eu ! Un ticălos ca Mirmilar acela, dacă există cu adevărat, trebuie să lase urme. Și, apoi, ea va da semne de viață, de cum va observa că s'a încrezut unui bandit...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— O doresc și eu ! — făcu Luciu cu tristețe. Dar nimic nu dovedește, până 'n prezent. că scrisoarea aceasta nu e o țesătură de minciuni și născociri...

— La ce o fi scris-o atunci ? Dealtfel, mă duc la Trefalidi înainte de masă și, până într'un ceas. voiu ști cum stau lucrurile. Dar d-ta ce vrei să faci ?

— Mă întorc la familia Stâncuș, unde prezența mea e neapărat necesară. Dar aș dori tare mult să cunosc cât mai curând rezultatul întrevederii d-tale cu Trefalidi.

— Eh uite. — propuse Alexandru. după un moment de gândire, — vrei să luăm astă seară masa împreună ?

— Perfect. Ne-am înțeles. Voiu fi liber.

Nu mai aminti că înmormântarea văduvei Stâncuș se va face a doua zi, ca să nu mai evoace lui Alexandru spectrul moartei.

Și cei doi tineri se despărțiră, dându-și întâlnire, pentru seara. la opt. la Flora.

CAP. 8

Inimi sincere

Luciu era atât de cufundat în gânduri, că nici nu observă cum a trecut timpul, când tramvaiul se opri în capătul căii Moșilor.

Autobuzele nu circulau decât până'n acest

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

punct, aşa că trebui să facă pe jos drumul până la casa din strada Ceairului unde se întâmplase lugubrul eveniment.

Il parcurse repede, aruncă mucul de ţigară ce nu se putuse opri să n'o fumeze, în enervarea de care era cuprins, şi intră pe poartă.

In prima odaie, câteva vecine şedeau şi vorbeau în şoaptă.

Luciu trecu pe lângă ele, fără să se oprească, şi intră dincolo.

In pat, văduva Stâncuş îşi dormea somnul de veci.

Madam Andreiescu, singură, într'un fotoliu, la piciorul patului, se ruga pentru moartă, al cărei obraz de ceară era luminat spectral de două lumânări.

La vederea nepotului ei, madam Andreiescu se sculă şi, luându-l într'un colţ, îl întrebă, neliniştită :

— Ei, ce este ?

— Las'că-ţi povestesc eu mai târziu toate, — răspunse doctorul. Deocamdată, mă mărginesc să-ţi spun că Aurelia nu se mai întoarce aci...

— Nu se mai întoarce ?! — esclamă femeia, speriată.

— Iar despre Eliza nu se ştie unde e, — continuă tânărul. Probabil că a fost răpită de un seducător de profesie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Ce grozăvie! Ce oroare! Vasăzică, mâine, nu vor fi cele trei fete lângă sicriul mamei lor...

— Nu! Nu va fi decât una... Dar nu mă mai iscodi. Nu-i acum nici momentul, nici locul să-ți povestesc câte am aflat astăzi. Vreau să vorbesc fără întârziere cu Tinculina. Unde e?

— La mine.

— Bine!

Și, ieșind din locuința mortuară, Luciu se îndreptă spre casa de-alături, unde intră, fără să mai bată.

Găsi pe Tinculina într'o cameră confortabil mobilată și care servea de salon doamnei Andreiescu.

— A, domnule Luciu, — esclamă ea cea dintâiu, — te așteptam! Da' dece nu e cu d-ta Aurica? Și cu Eliza ce-i?

După privirea plină de tristețe a tânărului, fata înțelese că s'au petrecut lucruri grave. Ochii lui frumoși, negri, exprimau o vie neliniște.

— Vorbește! — ceru ea, ca înfrigurată. Ce este? Ce s'a întâmplat cu Eliza? Unde-i Aurica?

Luciu îi apucă mâinile, o conduse spre canapea și, șezând lângă dânsa, îi zise:

— Am văzut pe Aurelia... la domnu' Ale-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

xandru Morescu, unde şi-a petrecut noaptea, într'o orbire de pasiune nesăbuită.

— O !

— Când îi comunicai lui Alexandru moartea sărmanei d-tale mame, Aurelia a înţeles totul. Nebună de groază şi remuşcări, a fugit, strigându-mi : „Spune Tinculinei că n'o să mă mai vadă !" Ce vrea să facă ? Nu ştiu. Nici nu îndrăznesc să ghicesc... In ce priveşte pe Eliza, atât eu cât şi Alexandru avem certitudinea că a fost sedusă de un individ nu tocmai recomandabil, deşi face parte, în aparenţă cel puţin, dintr'o aşa zisă lume bună. Alexandru va porni în cercetare şi, să sperăm, cu succes, având indicii serioase. Şi, după ce o va fi găsit, se va însura cu dânsa, dacă, negreşit, îl va vrea. Asta e rezultatul demersului meu de azi.

In timpul cât el vorbea, fata îl privea înmărmurită, înspăimântată. Apoi izbucni în lacrimi :

— Sărmana mămica ! E mai bine că a murit decât să afle toate acestea ! Ar fi suferit ca o martiră. O, Doamne, nu mai am surori !

— Nu te lăsa pradă disperării ! — o imploră Luciu, strângându-i mâinile, emoţionat. Aurelia se poate să mai revie, într'o zi, la alte sentimente... Iar Eliza va fi soţia lui Morescu... Nu e cu putinţă ca să mai conti-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

nuie seria aceasta de nenorociri... Cât despre d-ta, domnișoară Tinculino, uită-te la mine!

Ea își îndreptă către dânsul, într'o sublimă încredere, ochii ei candizi, înecați în lacrimi. Și frumusețea ei, învăluită într'un nimb de durere, înstrună, în vibrare intensă, cele mai ascunse fibre din senzibilitatea lui Luciu.

— Tinculino, — zise el, — nu ți-aș fi vorbit astăzi de sentimentele mele, dacă n'aș crede că trebuie s'o fac, în speranța de a-ți insufla un gram de încredere și curaj... Tinculino, te iubesc... În numele scumpei moarte, îți jur să nu te iubesc decât pe tine. Și, după ce va fi trecut epoca de doliu și aș veni la tine, afectuos, cași acum, și te-aș întreba: „Tinculino, vrei să fii soția mea?", ce mi-ai răspunde?

Și, pe când cuvintele acestea, oarecum solemne, ieșeau de pe buzele lui Luciu, o lumină misterioasă se cobora, par'că, pe figura Tinculinei. Nu era, nu putea fi fericire, în ziua aceasta de jale! Dar era ca iradierea unui colț de cer albastru în pâcla furtunii. Obrajii și fruntea fetei se împurpurară, iar printre lacrimile ivite în margine de pleoape trecu ca o fulgerare de extaz. Un sughiț convulsiv o scutură toată, și, cu o voce

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

aproape imperceptibilă, atât era de emoţionată, îngână :

— Te iubesc, Luciu, te iubesc...

El se aplecă spre dânsa şi buzele lor se întâlniră într'un sărut curat de logodnă.

Şi atâta tot.

Rămaseră împreună un ceas, mai mult în tăcere, cu mâinile împreunate. Tinculina culcată cu capul pe pieptul tânărului. Îşi ţinea ochii închişi, pe când acesta, dimpotrivă, sta cu ai săi deschişi, aţintiţi în gol, văzând mai departe de acest salon strâmt...

Şi, logodiţi în ziua aceasta de doliu, se gândeau amândoi la enigmatica Eliza, la nefericita Aurelia, vinovată fără să vrea, la imprudentul şi, todeodată, mărinimosul Alexandru ; dar mai ales se gândeau la propriul lor viitor şi, mulţumită tinereţii lor încrezătoare, aveau, din fericire, forţa să întrevadă, într'o zi depărtată încă, un pic de linişte, bucurie şi fericire...

CAP. 9

Târg monstruos

Pe când scenele acestea dramatice, cari se întâmplă mult mai des de cât o credem noi, se desfăşurau în inima Bucureştiului şi în cartierul Obor, ce se făcea copila care era cauza lor inconştientă şi fatală ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Către ce tenebros destin se îndrepta acea delicioasă Eliză, care, fără s'o ştie, lăsa în urmă-i nenorociri, dureri şi germenele atâtor tragedii teribile ?

In dimineaţa aceea de Iunie, pe un cer albastru, însorit, un automobil luxos, închis, parcurgea, cu viteză domoală, pitorescul drum ce duce dela Călimăneşti la Turnu-Roşiu, pe sinuoasa şosea ce şerpuieşte pe malul Oltului.

Lăsase de mult în urmă Câinenii, apropiindu-se de fosta noastră graniţă şi îndreptându-se către Sibiu. Dominând falnicul lanţ de munţi, îşi urma calea către cotitura ce urcă spre moşia Şuţeni.

Un geam era lăsat jos : cel din spre vale.

In cadrul portierei, apărea, din când în când, o figură drăgălaşă de fată, aureolată de un fin păr auriu şi luminată de doi ochi mari, albaştri. Şi, tot plimbându-şi ochii-i surâzători, entuziaşti, asupra privelişteî splendide ce-o oferă valea ce tiveşte munţii Lotrului, esclamă deodată :

— Ia te uită, Alfons, la sătucul cela cocoţat colo... în partea asta. Cum îi zice ?

Un cap bărbătesc, cu profil ascuţit, cu ochi mici, negri, foarte vii, cu păr sombru, lipit de frunte, apăru lângă căpşorul blond. Şi, după o repede ochire, Alfons zise cu acel

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

accent simpatic, propriu locuitorilor din America-de-Sud :

— E satul Şuţeni, draga mea.

— Şuţeni ! — se miră fata. Cunosc numele ăsta. Aşa îl cheamă pe amorezul Aurichii. Căci, în realitate, numele lui este : Alexandru Morescu-Şuţeni.

— Se vede, dragă Elizo, că familia domnişorului ăstuia şi-o fi având aci obârşia. Multe nume boiereşti din ţara românească sunt nume de localităţi....

Dar Eliza nici că auzi explicaţia aceasta, căci, pe când tovarăşu-său o formula, ea se lăsase pe spate, pe pernele moi, izbucnind într'un lung şirag de râs.

— Da'decе râzi, nebunatico ? — întrebă tânărul.

— Mă gândeam la Alexandru...

— Nu'nţeleg,—făcu Alfons bănuitor şi încruntând sprâncenele-i groase.

— O, totuş e foarte limpede... Alexandru ăsta e tare drăguţ... ştii ! Mai întâiu, e şi el nobil ca tine... Şi o iubeşte pe Aurelia de mult... Dar nu e om serios... Căci cum mă întâlnea singură la staţia de tramvaiu, aşteptând să-mi vie surorile, îmi spunea că mă iubeşte... auzi : şi pe mine ! Apoi, într'o zi, îmi declară că nu mai iubeşte pe soră-mea, ci numai pe mine... şi cu întreaga lui fiinţă. Eu făceam pe proasta, ca să văd până

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

unde merge, mă'nțelegi tu... Dar Aurica a prins de veste și a devenit geloasă. De ! Închipuiește-ți ! Un om care-și schimbă iubitele cași cămășile ! Peste două săptămâni s'ar fi îndrăgostit de Tinculina... sigur !... Și de aia râd...

Și, în timpul cât râdea, neștiutoare de năprasnica dorință ce clocotea lângă dânsa, omul care-și înfrâna această dorință : Alfons de Mirmilar, o privea cu un ochiu lacom și aspru, totdeodată.

Cum se făcea ca sora Tinculinei și a Aurelici să se afle, împreună cu omul acesta, într'un automobil ce-i ducea către Ocna Sibiului, stațiune de vilegiatură, care și-a câștigat o faimă nu numai pentru apele ei saline, ci și prin poezia decorului în care e așternută și măreția istorică ce ondulează în denumirea pioasă a celor trei lacuri : Horia, Cloșca și Crișan ?

Vai, e o poveste tot pe atât de scurtă pe cât de comună ! Câteva rânduri vor fi deajuns să lămurească ceeace, desigur, orice cititor perspicace va fi ghicit.

Eliza făcuse cunoștință, în birourile Trefalidi, unde lucra, cu Alfons de Mirmilar, care trecea drept un client bogat al băncii, dar care, în realitate, venea la bancher cu un scop pe care-l vom afla în curând.

Datorită straniei libertăți de care tânărul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

argentinean se bucura, atât de enigmatic, la bancă, trecea întotdeauna, din biroul lui Trefalidi, în acela unde-și avea instalată mașina dactilografa. Și ne dăm seamă ce a urmat : complimente, mărturisiri de dragoste, promisiuni extraordinare din partea tânărului ; emoții, visuri aurite, sentimente dulci, iluzii naive din partea fetei.

Și, încetul cu încetul, infamul ispititor o făcuse să accepte planul unei escursiuni cu automobilul, cu popasuri prin hoteluri mari, luxoase, distracții prin cazinouri, plimbări prin munți, pe la mânăstiri, diferite alte plăceri, într'un cuvânt : traiu larg, ușor, fără griji. Și aceasta numai cincisprezece zile. Captivată de program, imprudenta Eliza admisese în principiu.

— Dar mama nu-mi va da voie ! — obiectase numai.

Alfons însă își și ticluise planu-i criminal.

— Ascultă, Elizo, mama ta n'are nevoie să știe nimic. Îi trimiți, mai întâiu, o scrisoare prin care-i anunți că ai rămas dejurnă. În urmă alta, după două ceasuri, vestind-o că domnu' Trefalidi a fost chemat telegrafic la Sibiu și că te-a luat și pe tine, ca să-i ții la zi, în timpul călătoriei, corespondența. Au fost vreodată surorile sau mamăta la bancă ?

— Nu !

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Eh, n'o să bănuiască dar nimic. Iar de pe drum le vei trimite cărți poștale ilustrate, cum le vei făgădui în a doua scrisoare și, cu asta, le vei liniști cu totul. După două săptămâni, ne întoarcem și voiu fi avut nespusa fericire de a fi procurat plăcerea unei călătorii frumoase aceleia pe care o iubesc mai mult ca viața mea.

Și lucrurile acestea, repetate de douăzeci de ori, cu suspine și priviri languroase, convinseseră pe Eliza...

Plecaseră deci... Precum văzurăm, primul bilet fusese trimis și știm și ce teribile consecințe a avut. Cât despre al doilea, îl scrisese Alfons și-l semnase Eliza, dar argentineanul nu-l trimisese, judecând perfect că minciuna n'ar prinde, ci, dimpotrivă, ar suscita bănuieli asupra primului răvaș... Raționa că noaptea va trece fără ca nimeni să se poată informa la Trefalidi, iar dimineața bancherul avea să primească o scrisoare pe care i-o va fi trimis el, Alfons, și al cărei efect trebuia să fie acela de a-l face complice la răpire...

Căci Eliza era, fără s'o știe, victima unei drame monstruoase.

Naivă, necunoscând încă viața, prea tânără și prea delicată ca să fie subjugată irezistibilului impuls al simțurilor, nu vedea încă, în iubirea tânărului bogătaș, decât toa-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

lete elegante, plimbări cu automobilul, mese luxoase, seri de teatru : iluzii pe cari le hrănesc mai toate copilele până la şaptesprezece-optsprezece ani şi, adeseaori, chiar douăzeci.

Şi, fiindcă Alfons urmărea un scop infam, se ferise să aducă cea mai mică atingere acestor iluzii. Aşa zisul ei drăguţ nu-i era amant, cu toate prilejurile pe cari încrederea şi lipsa ei de experienţă îi le oferiseră. Ii zicea mereu : „Te iubesc, te ador !" Dar o respecta şi singurele familiarităţi ce şi le permitea erau sărutări şi dezmierdări...

Astfel dar, blonda Eliza îl găsea adorabil şi credea chiar că-l iubeşte.

Dar care era cauza că ticălosul care-şi zicea Alfons de Mirmilar respecta fata aceasta, care era, totuş, în mâinile lui şi nici nu căuta să se apere ?

Aci e nodul acelor drame cumplite cari se reînoiesc mereu nu numai la noi, la Bucureşti, ci şi în toate capitalele ţărilor occidentale : la Berlin, la Paris, la Londra, după cum o atestă registrele poliţiei.

Iarna trecută, Alfons se împrietenise la Sinaia cu un turc bogat, la nişte partide de sky şi bobsleigh. Acest turc, anume Abdul Bey, poseda pe ţărmurile Bosforului, în Turcia asiatică, un palat împrejmuit de o cetate, în care-şi instalase un harem clande-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

stin, căci, după ultima legiferare a lui Mustafa Kemal, președintele actualei republici otomane, trebuise pe cel vechiu să-l desființeze. In nenumăratele convorbiri ce le avusese cu argentineanul, își exprimase, adeseaori, dorința de a avea în haremul său secret o romăncuță de șaisprezece-șaptesprezece ani.

— Nu însă o fată de moravuri ușoare, — accentuase turcul, — ci una fină, de familie boierească, demnă de un senior oriental. Dar cunosc prea mulți boieri români ca să nu fiu sigur că dorința mea e imposibil de realizat.

— Imposibil nu, — replicase Alfons, — dar foarte greu.

Și adăogase alene :

— Cât ai da aceluia care ți-ar realiza dorința ?

— Uite, — propuse turcul, — un milion de lei nu mi s'ar părea o recompensă prea mare.

— S'a făcut ! — confirmă Alfons rece. Unde te găsesc la vară ?

— Țiu să urmez o cură la una din stațiunile balneare de aci : la Ocna Sibiului, după care mă'napoiez în Turcia, unde voiu rămâne doi-trei ani.

— Când vei fi la Ocna Sibiului ?

— Cred că după 1 Iulie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Bun. Mă vei găsi acolo. Şi nu voiu fi singur. Dar îmi dai cuvântul d-tale că nu revii asupra pactului ?

— E încheiat în regulă, — zise Abdul Bey cu gravitate. Şi, spre întărire, iată aci un aconto, pe care nu ţi-l voiu pune la socoteală în ziua în care fata se va îmbarca, împreună cu mine, la Brăila, pe iahtul meu, când îţi voiu număra integral un milion.

Şi, scoţând din buzunar un portvizit, întinse argentineanului un cec asupra „Băncii de Credit", în valoare de o sută de mii de lei.

Vedem, acum, la ce joc infam Eliza servea ca mizâ. Şi, ca să-l ducă la bun capăt, Alfons de Mirmilar nu neglijase nimic. Până acum, reuşise în toate, iar pentru zilele ce urmau întocmise un plan în care prevăzuse până şi cele mai neînsemnate împrejurări.

Atâta numai că, făcând curte Elizei, îndura un supliciu pe care nu-l prevăzuse deloc. Doar momeala imensei sume ce-i se oferise şi al cărei echivalent îl reprezenta fata îl reţinuse.

Erau la 30 Iunie. Chiar în seara aceea vor fi instalaţi într'unul din marile hoteluri dela Ocna Sibiului. In decursul a trei zile, Alfons va face Elizei educaţia mondenă, stilând-o în aşa fel ca să-i pară lui Abdul Bey vlăstar boieresc, de viţă veche. Şi, precum vom ve-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

dea, Eliza avea să se lase prinsă, fără să bănuiască nimic, în această primejdioasă reţea...

Străbătură, fără popas, satele ce domină valea Oltului, putură vedea şi turlele mânăstirii Cozia, trecură de istorica localitate Şelimbăr şi, lunecând în bifurcaţia dinspre Ruscior, stârniră praful din Şura-Mică, străbătând stearpa şosea, cu ale ei mici dealuri nisipoase.

Luaseră automobilul din Jiblea, până unde sosiseră în vagonul de dormit, şi schimbul acesta de locomoţiune se datora intenţiunii de a nu se resimţi de oboseală, anchilozându-se atâta timp în tren.

Şofeurul primise instrucţiunile necesare şi opri la hotelul Statului.

Douăzeci de minute în urmă, Eliza, îmbrăcată într'o răpitoare rochie albă, pe care Alfons avusese grija să i-o cumpere înainte de plecarea din Bucureşti, se aşeza la o masă cu prietenul său, pe terasa luxosului restaurant din parc. Era de o eleganţă aşa de naturală, atât de fină, atât de distinsă şi de un farmec atât de naiv, cu faţa-i de crin şi bujori, ochii-i mari, albaştri, părul-i admirabil, de un blond delicat, că făcu senzaţie şi toate privirile celor dela mese se îndreptară spre această floare de primăvară şi veselie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

CAP. 10

In deznădejde

In acelaş moment în care inocenta Eliza şi infamul Mirmilar se aşezau la masă, o scenă cu totul diferită şi extrem de mişcătoare se petrecea în piaţa Sf. Gheorghe, la Bucureşti, în biroul bancherului Trefalidi.

Alexandru Morescu, care era aşteptat, tocmai intrase, şi cei doi oameni se priviră în tăcere.

Bancherul fu cel dintâiu care luă cuvântul :

— Mă mir, domnule, — zise el, — că ai crezut necesar să-mi cereţi o convorbire, când, poate, martorii noştri s'au şi întrunit.

— A intervenit un fapt nou, — răspunse Alexandru cu gravitate,—care poate să facă duelul dintre noi de prisos sau imposibil.

— Şi care e acest fapt nou ?

— Poftim copia unei scrisori pe care am primit-o astăzi ; fiţi bun şi citiţi-o.

Şi, zicând acestea, Morescu întinse bancherului copia teribilei scrisori anonime.

Pe când Trefalidi citea, tânărul îi scruta neîncetat expresia feţei. Il văzu încruntând sprâncenele, apoi îngălbenindu-se şi învineţindu-se, rând pe rând, iar mâna în care ţinea scrisoarea tremurându-i convulsiv.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Totuş, după ce o citi, îşi ridică de pe hârtie capul şi vorbi cu glas destul de calm :

— Aş putea cunoaşte intenţiunile d-v., după această scrisoare ?

— Nu tăgăduiţi, deci, veracitatea celor ce conţine ? — esclamă Alexandru.

— N'am nimic de tăgăduit, nimic de confirmat, — răspunse bancherul cu sânge-rece. E o scrisoare anonimă şi hârtiile de felul acesta nu valorează decât prin consecinţile lor. Ce consecinţi înţelegeţi d-v. să trageţi ?

Alexandru nu se aştepta, din partea bancherului, la o atitudine atât de simplă şi, totuş, atât de dibace. Prevăzuse o mărturisire disperată sau tăgăduiri ironice, dar nicidecum o prudentă expectativă.

Îşi pierdu, deci. puţin cumpătul. Şi, abia după un minut-două de gândire, răspunse :

— Voiu supune cazul martorilor mei, rugându-i să constituie, întocmai cum sunt sfătuit, un juriu de onoare...

— Şi eu nu voiu accepta să compar în faţa unui juriu de onoare ! — întrerupse Trefalidi.

— In cazul acesta, — ripostă Alexandru, aprinzându-se. — mă voiu duce direct la procuror, spre a depune o plângere de răpire şi deturnare de minoră împotriva lui Grigore Scorbură, fiul lui Aurel Scorbură, zis Pericle Trefalidi, bancher din Bucureşti.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistetransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi plângerea aceasta se va publica mâine în toate gazetele. Dacă aserţiunile din scrisoare sunt mincinoase, mă veţi urmări în justiţie, aşa că, oricum, tot se va face lumină. Afară de aceasta, poliţia va orândui cercetări pentru prinderea răpitorului, ale cărui semnalmente ne va fi uşor să le obţinem, deoarece se învârtea prin anturajul d-v. Deasemenea, Eliza poate fi imediat recunoscută. E suficient să ne procurăm o fotografie de-a familiei... Şi, afară numai dacă Mirmilar o ţine închisă ziua şi noaptea... Dar ce faceţi, domnule ? A, nu... nu vă voiu permite să vă sinucideţi !

Şi Morescu sări la Trefalidi, care, scoţând din buzunarul vestei un mic revolver, îl dusese la tâmplă. Dintr'o îndemânatică lovitură de pumn, făcu ca arma să se rostogolească pe covor, tocmai de partea cealaltă a camerei, şi, apucând de mâini pe bancher, ai cărui ochi se bolovăneau ca în nebunie, esclamă, într'un acces de mare milă, faţă de disperarea acestui om atât de cunoscut şi respectat :

— Domnule Trefalidi, veniţi-vă în fire ! Ascultaţi-mă ! Înţelegeţi-mă ! Nu vreau nici moartea, nici dezonoarea d-v. ! Nu vreau decât s'o regăsesc pe Eliza. Dacă m'am lăsat eri târît de un act de violenţă, e că m'a exasperat atitudinea d-v. şi, iacă-te, vă cer

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr19

scuze acum... Şi, fiindcă scrisoarea anonimă grăieşte adevărul, după cum mi-o dovedeşte îndeajuns încercarea d-v. de sinucidere, vă rog, ajutaţi-mi s'o regăsesc pe Eliza, s'o zmulg din mâinile nevrednicului d-v. fiu... şi, atunci, toată drama aceasta de familie va rămâne între noi. Groaznicul secret nu va fi trădat, vă dau cuvântul meu de onoare.

Alexandru vorbise într'un avânt superb de sinceritate şi, la cuvintele lui mărinimoase, Trefalidi păru să-şi revie. Ochii-i îşi recăpătau calmul, figura-i se însenina.

Cum isprăvi tânărul, bancherul se sculă şi, luând mâinile acestuia într'ale sale, zise, cu o voce emoţionată şi plină de o demnitate dureroasă :

— Vă mulţumesc, domnule ! Imi scăpaţi dintr'odată şi viaţa şi onoarea. Ei da, scrisoarea anonimă grăieşte, vai, adevărul ! Tot ce cuprinde este riguros exact. Cel care a scris-o mă cunoaşte totatât de bine cât eu însumi. Şi, în afară de infamul meu fiu, nu mai sunt decât două fiinţe pe lume cari pot să ştie toate acestea : nevasta şi fiică-mea. Una din ele, dar, m'a trădat ! Gândul acesta m'a adus adineauri la disperare, împingându-mă la sinucidere. Şi doar d-voastră aţi împiedicat-o, zmulgându-mi arma din mână... O, trebuie să ştiu cine a scris-o... trebuie...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Coca să fie ? Jeana ? Şi pentruce ? Ce le-am făcut oare ?

— Iertaţi-mă, domnule, — interveni Alexandru, intrigat, — dar spuserăţi „nevasta şi fiică-mea".

O roşeaţă aprinsă acoperi faţa bancherului, care-şi strânse fruntea în mâini, şi, în acelaş timp, o expresie de durere cumplită îi contractă obrajii. Zdrobit ca de o mare povară, reluă, cu voce surdă :

— Scuzaţi-mă, domnule... dar sunt secrete de familie.... secrete grave.

— N'am auzit nimic ! — făcu, discret, Alexandru.

— Mulţumesc !

Şi Trefalid[illegible] într'un fotoliu şi, cu coatele pe g[illegible] cu fruntea în mâini, rămase ne[illegible] pierdut în gânduri chinuitoare.

Mor[illegible] privea cu milă.

Deodată, bancherul se sculă şi zise, cu glas cumpănit :

— Destul cu această slăbiciune ! Să examinăm situaţia. Ea prezintă două probleme. Intâiu : duelul meu cu d-voastră, pe care martorii noştri trebuie să-l fi regulat. Nu mai putem da înapoi, ca să nu le dăm nici măcar lor de vorbit.

— Sunt de acecaş părere, — întări Alexandru. Ce armă aţi spus martorilor d-v. să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901

ceară, căci, în calitate de ofensat, d-voastră aveţi dreptul să alegeţi ?

— Spada.

— In cazul acesta, sunt sigur de mine. O simplă zgârietură ce v'o voiu face va fi deajuns.

— Bine, — zise bancherul. Dar a doua problemă e mai gravă, fiindcă e vorba de banditul acela în haine negre care e, vai, fiul meu... unicul şi adevăratul meu fiu.

— Şi mai e vorba şi de domnişoara Eliza Stâncuş, pe care o consider ca logodnică a mea, — adăogă Alexandru cu gravitate. In urma celor ce mi-a descoperit scrisoarea anonimă şi a gestului de salvare a onoarei d-v., se impune să-mi ajutaţi s'o găsesc.

— Vă voiu ajuta, domnule Morescu, — făgădui Trefalidi cu un nou fior de emoţie. Dar, pentru aceasta, vă cer... o promisiune.

„Daţi-mi cuvântul d-v. că, după găsirea domnişoarei Stâncuş, nu veţi urmări pe fiul meu cu r[illegible]ea d-v.

„Daţi-mi [illegible]emenea, cuvântul că întreaga [illegible] afacere va rămâne, în total şi'n amănuntele ei, o taină a noastră... v'o cer, e adevărat, în favoarea nevrednicului meu fiu, dar şi pentru onoarea tatălui.

— Aveţi cuvântul meu, — zise Alexandru simplu.

— Vă mulţumesc.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi, după o scurtă tăcere, Morescu reluă :

— Dar aveţi d-v. vreun indiciu cât de mic asupra locului unde fiul d-v. o fi dus pe Eliza ?

— Nu, domnule. Dar ştiu unde stă fiul meu în Bucureşti. Din motive ce n'au nimic comun cu afacerea ce ne preocupă, a trebuit să-mi procur în secret, odinioară, o cheie dela locuinţa lui Mirmilar. Mergem împreună acolo să facem o perchiziţie : poate că găsim ceva care să ne indice vreo pistă.

— Perfect ! Dar nu trebuie să ne vadă nimeni. Din moment ce ne vom bate mâine dimineaţă în duel, ar părea straniu să ne plimbăm astăzi împreună pe străzile Capitalei.

— Negreşit. Veţi fi dar bun să fiţi, la trei după-amiazi, pe aleia Blanc.

— Asta vine pe şoseaua Bonaparte.

— Exact. O iei pe stânga : la numărul 19.

— Voiu fi... La revedere dar, domnule Trefalidi !

— La revedere, domnule Morescu !

Şi bancherul îşi petrecu vizitatorul până'n anticameră. La despărţire, după un moment de imperceptibilă ezitare, îşi strânseră mâna. Aceşti duşmani aparenţi urmau să devie, în realitate, prieteni statornici.

Cum reintră în birou, Trefalidi căzu pe canapea, sleit de forţe. Faţa-i exprima o sfâşiere nespusă. Murmură :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1925

— Cine s'o fi scris ?... Cine ? Coca ?... Jeana ?... O, să știi că, pe lângă dezonoarea cu care mă amenință fiul meu, sălășluiește și trădarea sub propriul meu acoperământ !

Și-și strânse fruntea, caşicum ar fi voit să facă să țâșnească din ea oribila certitudine.

Apoi, lăsându-și mâna în jos, reluă, cu inima frântă :

— Să fie Zimoianca ?... Căci și ea e în curent cu totul ? Dar ce interes ar avea ea să mă nenorocească ?... Și, afară de asta, știe că, dacă mă aruncă pe mine în noroiu, am și eu posibilitatea să-i plătesc cu aceeaș monedă, ba încă mai teribil... Nu, nu ! Nu e ea. Și totuș... Vai, trebuie să știu... trebuie !

Chiar în acest moment se deschise ușa și feciorul veni să anunțe :

— Masa e servită !

Bancherul se sculă și, silindu-se să imprime feței sale expresiunea obișnuită de calm satisfăcut și de seninătate, trecu, în pas ușor, în sofragerie, unde, la o masă împodobită cu flori, și ședeau doamna Coca Trefalidi, nevastă-sa, și domnișoara Jeana, fiică-sa.

La întâmpinarea ochilor reci, impasibili, ai celor două tovarășe de viață ale sale, o problemă chinuitoare îi străbătu prin gând :

— Care din ele mă trădează ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/indir1901-1932

Și șezu, cu zâmbetul pe buze, întrebând afectuos :

— Ei, Jeano, ce-i cu migrena ta de aseară? Ți-a mai trecut ?

Iar în minte-i se gândea :

— O, aș prefera, totuș, să mă fi trădat Miradora, căci ar fi prea infam să stau cu trădarea la masă !

Și luă din salată, fără să audă răspunsul vag ce i-l da, cu voce indiferentă, Jeana.

CAP. 11

Primul pas

Pe când doctorul Calomfireanu se înapoia în strada Ceairului, unde avea să mărturisească Tinculinei nobila sa iubire, iar Alexandru Morescu se îndrepta spre piața Sf. Gheorghe, ca să aibă cu Trefalidi întrevederea la care azistarăm, Aurica se scobora, din automobilul ce-l luase în strada Popa-Soare, la răspântia dintre strada Mihai-Vodă și bulevardul Principele Mircea, plăti cursa și, cu pas repede, începu să suie panta străzii Fonteriei, iar dincolo de Arsenal cu câteva case, apucă pe un gang întunecos și urcă o scară la etaj, unde sună la o ușă pe care era bătută o tăbliță de smalț alb, având zugrăvit în litere albastre următoarele :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Doamna Rondina, maseuză. Manicură. Pedicură.

Un pas greoiu se auzi după uşă, apoi o voce groasă întrebă :

— Cine-i ?

— Aurelia ! — răspunse cu hotărîre fata, care era foarte palidă şi emoţionată, dar ale cărei buze strânse şi ochii vii arătau o neclintire rece, energică, definitivă.

— Aurelia ? Care Aurelia ?

— Dela „Drogheria Trandafirilor".

— A, **povera, santa Lucia !** — esclamă vocea groasă.

Şi uşa se deschise, lăsând să se vadă o femeie grasă, de statură mijlocie, cu şolduri enorme, cu pieptul lăbărţat umplând un capot de lână roşie, strâns într'un cordon de piele. Avea un obraz aspru, de culoare verzuie, cu buze cărnoase şi nişte ochi înfundaţi în sprâncene stufoase, şi putea să aibă patruzeci sau şaizeci de ani : patruzeci dacă culoarea neagră a părului şi a sprâncenelor era naturală ; şaizeci dacă erau cănite.

Matroana aceasta era doamna Rondina : coana Julietta, cum îi se spunea într'o anumită lume din Bucureşti, unde era bine cunoscută, lume împestriţată, pe care o întâlneşti în acelaş timp prin saloanele familiilor boiereşti scăpătate, apartamentele cheflilor bogaţi, şantanuri şi taverne.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

La vederea Aureliei, un larg surâs apăru pe buzele Rondinei, scoţându-i la iveală treizeci şi doi de dinţi prea regulaţi ca să nu fi ieşit din laboratorul unui dentist. Dându-se înlături, o invită, cu accent italian foarte pronunţat :

— Poftim, domnişoară, intră ! Par'că mă aşteptam la vizita d-tale ! Santa ! Ce noroc că nu m'am dus să dejunez la văru-meu, cum avusesem intenţiunea ! Poftim în salon... Şezi....

„O, ce frumoasă eşti, cara ! Frumoasă ca lumina soarelui ! Haide, vorbeşte ! Ce poate face Rondina ca să servească pe o fată drăguţă şi mândră ca d-ta ?

„Vorbeşte fără frică ! Te ascult cu plăcere. Toată lumea spune că am o inimă de aur... Şi e adevărat. Când mă interesez de cineva, m'aş tăia şi în bucăţi pentru el... Şi eu mă interesez de d-ta, da, da ! Haide, frumoasa mea copilă, te ascult !

In timpul cât tot toca matroana, Aurelia se aşezase fără să spuie o vorbă, fără să zâmbească, fără un gest, ci nepăsătoare şi rece ca marmora. E adevărat că era foarte frumoasă astfel : de o frumuseţe stranie, crudă, teribilă, dispreţuitoare şi dominatoare, acea frumuseţe rară pe care bărbaţii bogaţi o preferă frumuseţilor blânde, duioase...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

După ce Rondina își stăvili șuvoiul mieros de vorbe românești întrețesute de câte una italienească și șezu și ea, Aurelia zise, cu voce seacă și cadențată :

— Îți mai amintești ce mi-ai spus, acum o lună, la drogherie, când mă găsișî singură?

— Eh, santa Lucia ! Sigur că-mi amintesc! — esclamă maseuza, cu o scăpărare de bucurie în ochii-i șireți și înălțând brațele spre cer.

— Și-ți mai amintești că, la propunerile d-tale, am răspuns : „nu, niciodată !"

— Da, — zise Rondina, schimbând tonul și luând o atitudine serioasă de negustor care miroase un târg important. Da, îmi răspunseși : „nu, niciodată !" Dar și eu îți ripostai : „copila mea, nu trebuie niciodată să zici : piei, norocule, din fața mea !..." Și am plecat, în speranța că, într'o bună zi, mă voiu pomeni cu d-ta spunându-mi : „da !" Dar e adevărat că nici prin minte nu-mi trecea că-mi vei face cinstea să vii chiar la mine...

Aurelia își reprimă cu greutate o mișcare de dezgust și reluă, totatât de impasibilă, totatât de rece :

— Venii. Îți mai menții propunerile ce mi le făcuși atunci ?

— Mai mult ca oricând ! — esclamă coana Julietta. Eri, tocmai pe când eram la doamna Zimoianu, căreia-i adusesem niște crose ce

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

mă rugase să-i le iau din oraş... splendide crose... şi nu prea scumpe... eh, mă'ntâlnii cu soţul d-sale, domnu' Zimoianu, care-mi şopti la ureche : „Ce mai e cu frumoasa dela drogherie ? O vedem în curând ?" Să fi ştiut că astăzi...

— Bine ! — întrerupse Aurelia, de astădată nemaireprimându-şi, ca adineauri, mişcarea de dezgust.

Şi, sculându-se, adăogă alene, cu semeţie:

— Înştiinţează pe domnu' Zimoianu că doresc să iau masa cu el astă seară... Dar unde? Ia să ne gândim !.. Aş vrea un local plăcut şi la aer... A, da ! La „Flora", pe la opt. Sper să-l găsesc acolo... iar de nu, plec... nu stau o clipă... şi nu mă mai întâlneşte niciodată... La revedere !

Şi, fără să-şi ridice ochii spre matroană, se îndreptă spre uşă.

Ce scop urmărea dar fata ? Dece voia să ia masa împreună cu domnu' Zimoianu, pe care nu-l văzuse decât exact de două ori la „Drogheria Trandafirilor" ?

Coana Julietta o petrecu mută şi săltând de bucurie şi surpriză. In prag, o salută, aplecându-se până la pământ, fără să poată scoate o vorbă, atât era de turburată. Şi o însoţi cu o privire drăgăstoasă, uitându-se după dânsa cum coboară scara.

Dar nu dispăru bine Aurelia şi-şi şi re-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

căpătă prezența de spirit. Intră înapoi în casă, strigând, nebună de bucurie :

— Santa Lucia ! Am pus mâna pe noroc ! Zimoianu în mâinile fetei ăsteia ! Trăiască Aurelia ! Cara, carissima ! O să plouă cu miile ! Să mă fi așteptat la așa pleașcă pe ziua de azi ! Se vede că papa m'a binecuvântat...

Și pântecoasa începu să joace prin salon, care era așa de mic că părea să-l încapă enorma ei massă de carne.

Intre acestea, Aurelia ieșise în stradă.

Scoborî bulevardul „Principele Mircea", stete un moment nehotărîtă, apoi intră la restaurantul „La Berbec", unde dejună fără să se grăbească.

In urmă, o luă pe jos, domol, spre magazinul care purta pe vremuri firma „Au petit Parisien", de peste drum de biserica Crețulescu, unde-și înlocui pălăria prea comună cu una mai scumpă, care-i da un aspect pronunțat de eleganță. Mai cumpără și o eșarfă de voal pictat, precum și o pereche de mânuși de piele.

Vânzătoarea întrebând-o la ce adresă să trimeată pălăria veche și mânușile uzate, îi răspunse simplu :

— Plec în voiaj. Ți le las d-tale. Fă ce vrei cu ele.

Apoi, retrăgându-se într'un colț, numără

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

cât i-a mai rămas în poşetă din leafa ce-o luase în ajun.

— Am mai mult decât îmi trebuie până să mă văd cu Zimoianu, — rezumă ea socoteala.

Şi porni spre Palat, trecu de Fundaţiunea Universitară Carol I şi, cotind pe după edificiul societăţii „Dacia-România", traversă spre trotuarul cellalt, unde se urcă în tramvaiul număru' 20, care o duse la Şosea.

Toată după-amiaza, se plimbă, gravă şi gânditoare, pe diferitele alei, făcând lungi popasuri pe acolo pe unde se credea mai puţin observată.

Cine ar fi zărit pe această stingheră aşa de elegantă, cu toată simplicitatea severă a rochiei sale, n'ar fi văzut nici cea mai mică lacrimă strălucind în ochii-i aşpri, n'ar fi surprins nici cea mai mică emoţiune pe obrazul ei de marmoră.

Şi, totuş, ce furtună, ce de zbucium în inima Aureliei Stâncuş !

Se gândea la mama ei moartă — „din vina ei", îşi zicea, — pe care o vor îngropa, probabil, a doua zi... Se gândea la sora sa Eliza, fugită nu se ştie unde... se gândea la buna Tinculina, rămasă singură acasă, la căpătâiul moartei ! Se mai gândea la doctorul Calomfireanu, care iubea pe Tinculina... Şi, înver-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1937

șunată împotriva propriilor ei sentimente de fiică, de soră, de îndrăgostită, scrâșnea :

— Nu... nu voiu azista la înmormântarea mamei... nu vreau s'o mai văd pe Tinculina, nici pe Eliza, nici pe Luciu, nici pe Alexandru... pe nimeni din cei pe cari i-am cunoscut și iubit... pe cari, vai, îi iubesc încă ! Dar voiu năbuși în inima mea iubirea aceasta.... voiu distruge orice amintire... Vreau să-mi consacru viața, făcându-i pe bărbați să sufere : bărbații ăștia ticăloși, mincinoși și stricați... dintre cari unul m'a nenorocit pe mine și altul pe Eliza !

Știa bine că tot un bărbat era gata să consoleze, să sprijine pe Tinculina, s'o facă fericită și respectată. Dar alunga gândul acesta, care i-ar fi putut insufla îngăduință și înduioșări, îl îneca în valurile ciudei și urii sale.

Și, astfel, îi trecu după-amiaza, fără ca să-și dea seamă dacă s'a scurs repede ori încet.

Era opt fără un sfert când se opri la „Flora". Era încă ziuă. Țeapănă, cu privirea dreaptă, păși în curte, îndreptându-se, printre pomi, către sala restaurantului, ale cărei mese, împodobite cu flori, le zărea dealungul geamlâcului larg.

Călcă pragul sălii și pasul decisiv și repede cu care înaintă îi pecetlui soarta.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcri1901-1932

În fund, un domn se sculă cu vioiciune dela o masă. Aurelia recunoscu pe domnul Zimoianu, pe care-l văzuse de două ori la „Drogheria Trandafirilor" : întâia oară când venise să cumpere parfumuri pentru vreo amantă sau nevastă-sa ; a doua oară cu singurul scop de a-i face curte și de a se convinge dacă sfaturile coanei Julietta, clientă asiduă a prăvăliei, dăduseră roade.

Fata mergea spre el cu un pas pe care zvâcnirea în care se zbătea îl făcea sacadat.

Șerban Zimoianu era un om ca la cincizeci de ani, înalt, bine legat, cu umeri largi, cu păr cărunt ; mustața însă lipsea cu desăvârșire, nici urmă de fir nu se zărea : cu atâta măiestrie lucra briciul. Foarte bogat, — mai ales de când moștenise pe unchiul său, marele podgorean Anastase Zimoianu, — director, din cei trei, ai marii societăți petrolifere „Jupiter", în care capitalul belgo-olandez prepondera, ducea un traiu luxos, de belșug nemăsurat, satisfăcându-și toate capriciile și pasiunile, din cari vânătoarea era pe planul dintâiu. Deși trăia de ani de zile separat de nevastă-sa, totuș pentru lume căsnicia lor dăinuia cași la începutul unirii lor.

Motivul acestei separațiuni secrete, deși definitive, era următorul : el se însurase ca să aibă copii. Dar dânsa, Miradora, tocmai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

spre a evita pentru totdeauna pericolul graviditățiî, se supusese unei operațiuni tainice, cum obișnuiesc multe femei de lume, ca să nu mai aibă niciodată copii. Dornică de viață, setoasă de vârtejul ceremoniilor și, în genere, al oricăror festivități în cari femeile se întrec în strălucire, nu voia să fie stingherită de datoriile la cari ar fi obligat-o maternitatea. Șerban aflase faptul printr'o scrisoare anonimă : operă a unei cameriste nemulțumite. Iscodise pe doctorul care practicase operația, se convinsese de certitudinea actului criminal al soției sale și, din ziua aceea, nu mai fuseseră între ei decât acele legături aparente, absolut necesare spre a nu da în vileag complecta lor dezunire și, astfel, să provoace un scandal public.

Cum se făcuse că Șerban Zimoianu se îndrăgostise sincer de umila vânzătoare de magazin Aurelia Stâncuș, dobândind pentru ea o pasiune profundă? O vom afla într'o zi în mod impresionant.

Fapt e că, după ce riscase, în persoană, câteva timide mărturisiri, pe cari Aurelia le respinsese cu dispreț, — iubea ,vai atât, atunci, pe Alexandru Morescu ! — Șerban se adresase iscusitei mijlocitoare Rondina — coana Julietta — și rămăsese în așteptare.

Și iată că Aurelia venea însfârșit !

Și, cu toată puternica emoțiune ce resimțea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

fata, care credea doar că se vinde scump unui „craiu bătrân", emoțiunea ce înfiora pe omul acela bogat, serios, inimos și tânăr, cu toți cei cincizeci de ani ai săi, nu era mai prejos de a ei. Căci o iubea și nutrea cu privire la dânsa proiecte de o gravă importanță...

Cum ajunse Aurelia lângă colțul acela, prin preajma căruia nu mai erau alți consumatori, Șerban se înclină și zise, cu o voce ce stârni mirarea fetei :

— Îți mulțumesc, domnișoară, pentru fericirea ce mi-o procuri !

Afecțiunea ce Aurelia o pătrunse în glasul întreprinzătorului o găsi zugrăvită și pe chipul lui, în ochii aceia cari exprimau atâta bunătate, în întreaga-i atitudine, respectuoasă și, totdeodată, duioasă.

Ea hohoti ușor, într'un mic râs nervos.

— Mă iubești dar cu adevărat ? — întrebă ea, stăpânită.

— O, Doamne ! — replică el cu vioiciune. Dacă socoți, domnișoară, că te-ai aruncat astăzi într'o banală aventură galantă, apoi te'nșeli. Te iubesc și ți-o voiu dovedi astfel că, poate, într'o bună zi, mă vei iubi și d-ta.

— Vom vedea ! — făcu Aurelia, glumeață, dar prea afectată, ca Șerban să nu bage de seamă că nu e emanațiunea unei porniri nesilite.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Se uită la dânsa și văzu o privire, o față atât de tragice, că ghici că venirea ei la întâlnirea aceasta echivocă ascundea o dramă...

Se apropiă și mai mult de ea și, mângâind-o cu o căutătură aproape părintească, îl zise blând :

— Înainte de a sta împreună la masă, fă-mi favoarea de a-mi răspunde la o întrebare.

— Mă rog ! — îl încurajă Aurelia, tot mai mirată de gravitatea și emoția „bătrânului craiu", cum, în lipsa ei de experiență a vieții, socotise, până acum, pe galantul director al societății „Jupiter".

— O întrebare — reluă Șerban — de care depinde fericirea mea... și poate și a d-tale, domnișoară.

— Te ascult, — îngână fata.

— Uite deci : venind aci, ai cedat unui capriciu trecător pentru mine, unei curiozități distractive, sau e o hotărîre gravă, definitivă, prin care înțelegi să-ți legi existența ?

— Da, mă leagă cu totul, — răspunse Aurelia categoric.

— Foarte bine ! — făcu Șterban, foarte palid de accesul de bucurie adâncă și, totdeodată, de înmărmurire față de atitudinea misterioasă a acestei copile stranii.

Și adăogă, cu acel ton galant și afectuos de amant oficial :

— Șezi, te rog, Aurelio, să ne servească !

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi zângăni într'o farfurie. Un chelner se apropiă. Fata îşi stăpâni tremurul şi, şi începând să execute, în primele-i amănunte, proiectele-i de existenţă nouă şi specială, comandă o cină compusă din mâncările cele mai delicate şi mai scumpe, precum şi din vinurile cu tariful cel mai ridicat.

Zimoianu zâmbea, fără să intervie cu nimic în alcătuirea „menu"-ului.

In timpul mesei, care fu lungă, vorbiră prea puţin şi, totdeodată, Aurelia se atinse de mâncări doar cu vârful buzelor.

Se desfăşurase la spatele lor un paravan larg şi înalt, astfel că erau izolaţi de restul sălii.

După desert, se aduseră cafea, licheururi şi ţigări şi Şerban, nemaiavând de-acu', nevoie de chelner, îşi puse coatele pe masă, se uită de-aproape la enigmatica-i conmeseană şi zise :

— Aurelio, vrei să vorbim puţin ?

— Da, dece nu ? — admise ea.

Şi în gând adăogă :

„E momentul. Imi va propune să fiu amanta lui, să-mi închirieze un apartament, să-mi cumpere mobile şi o maşină. Bun !"

Şi aşteptă.

— Aurelio, nici nu-ţi dai seamă cât de mult te iubesc, — reluă Şerban cu gravitate. Te vei convinge mai târziu... Nu ştiu ce te-a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

îndemnat să răspunzi astăzi la propunerile ce-ți făcui acum două luni. Dar nu sunt nici atât de naiv ca să-mi închipuiesc că mă iubești și d-ta...

Tăcu, așteptând, poate, un răspuns.

Dar Aurelia nu deschise gura.

El continuă deci :

— Citesc în ochii d-tale, pe cari te silești să ți-i ții încruntați, precum și pe figura-ți de gheață o mare tristețe. Suferi, Aurelio, și excesul suferinței te-a adus la mine.

Văzându-se, astfel, pătrunsă, fata tresări de amărăciune și, pentru prima oară în ziua aceasta oribilă, simți că o năpădesc lacrimile. Dar nu voia să se lase biruită de un acces de senzibilitate, nu voia să fie slabă, ci țintea să-și urmeze neînduplecată planul crud ce și-l croise. Își muscă dar buzele și închise o clipă ochii ca să-și înăbușe lacrimile, iar când îi redeschise, erau uscați și niciun sentiment de îmblânzire n'ai mai fi zărit într'înșii.

Șerban vorbi iar :

— Nu caut să-ți scrutez suferința. Doresc numai să știi că te iubesc și că vei găsi în mine nu numai un amant plin de atențiuni și străduindu-se să te cucerească, ci și un prieten sincer, a cărui toată râvna e să te facă fericită.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaromana.ro/mdrr1901-1932

Tăcu din nou. Apoi, schimbând tonul şi încetând să fie grav, reluă, zâmbind :

— Ce vrei să faci astă seară ? Ţi-ar plăcea să mergi la teatru ?

Ea era să răspundă : „Mi-e indiferent !", cu acea răceală din care-şi făcuse o regulă nestrămutată. Dar, într'o evocare subită, văzu pe mamă-sa pe patul de moarte. Să meargă la teatru astă seară ! Nu ; ar fi fost prea oribil.

Şi, cu o voce care, fără voia ei, trăda, printr'un tremur, groaznicu-i zbucium, răspunse :

— Nu, nu mergem la teatru : sunt cam obosită...

Şi, cu un ton înăsprit de voinţa-i dârză, adăogă :

— Dealtfel, nici nu sunt îmbrăcată cum trebuie.

Şerban ghici din nou, îngrijorat, un mister teribil în viaţa acestei fete stranii. Nu stărui deci, ci zise :

— Uite dar ce-ţi propun. Fii atentă şi-mi vei răspunde mai târziu, după ce vei fi chibzuit bine. Hotărîrea d-tale va fi şi a mea. Este pe strada Antim o casă foarte drăguţă de vânzare, cu o grădină mare, şi o voiu cumpăra chiar mâine. Imi trebuie, după aceea, opt zile ca s'o mobilez cu tot luxul de care vreau să te înconjur. Te vei muta apoi în ea şi vei găsi mobile, lingerie, veselă,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

argintărie, o bucătăreasă, o fată'n casă, un fecior, un grădinar, un șofeur, un automobil, într'un cuvânt : toate cele trebuincioase. Vei primi cincizeci de mii de lei pe lună pentru cheltuielile d-tale particulare și cele necesitate de gospodărie. Plata servitorilor și restul intră în sarcina mea. Pe lângă aceasta, îți pun, chiar de-acum, la dispoziție o sută de mii de lei pentru primele d-tale toalete și, la fiecare schimbare de sezon, adică din trei în trei luni, vei primi o sumă identică.

Se opri, zâmbi și reluă :

— Ești de acord ?

Aurelia, ai cărei obraji se roșiseră de o fierbere provocată de rușine și remușcări cași de satisfacție și orgoliu, răspunse rece :

— Sunt de acord.

— Perfect ! Și, până atunci, vei sta într'un mic apartament pe care-l am eu în oraș. Dacă voiești, te pot conduce chiar acum acolo.

Aurelia ezită. Căci cuvântul ce avea să-l rostească acum era decisiv.

Șerban citi în ochii ei ezitarea și-l trecu un fior de teamă că ea va refuza brusc totul și se va scula să plece... Ar fi fost, pentru el, un dezastru de care nu s'ar fi consolat niciodată.

Dar, cu o sforțare, Aurelia zise, cu voce cam răgușită :

— Sunt de acord...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://dlib.ystatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi, galbenă, apoi subit cu o vie roşeaţă pe frunte şi cu ochii închişi, adăogă :

— Dar cu o condiţiune...

— Şi anume :

— Noaptea asta... mă vei lăsa singură.

Dacă ar fi fost cu ochii deschişi, Aurelia ar fi putut vedea obrazul lui Şerban radiând de bucurie.

— E întocmai aşa cum vroiam, — se gândi el. Are pudoare... O, sunt sigur, de-acu', că mă va iubi.

Şi, cu glas tare, răspunse duios :

— Nu era nevoie să-mi ceri asta... Te iubesc prea mult ca să nu aştept să fii a mea întreagă numai atunci când îţi va dicta inima...

Ea nu se emoţionă deloc de aceste cuvinte delicate şi de nobilul sentiment ce exprimau. Şi nu se emoţionă fiindcă, tocmai în momentul acesta, se gândea la Alexandru, pe care-l iubea împotriva voinţii ei şi care, noaptea trecută, în clipe de beţie pasionată, făcuse din ea femeie...

Şi, pe când acest gând o pătrundea toată, sfredelindu-i inima ca un fier roşu, zicea, aproape în leşin :

— Să plecăm dar !

— Imediat ! — făcu el.

Şi, scoţând din portvizit un teanc de bancnote, le depuse pe o farfurie şi se sculă. Ea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

și era în picioare. La vederea lor, un chelner se repezi cu pălăria și bastonul darnicului client, iar altul alergă afară, să cheme mașina.

Și Aurelia se îndreptă spre ușă, cu capul sus, privirea rece, urmată de Șerban. In trecerea lor, chelnerii și directorul se înclinau, iar consumatorii ceilalți își întorceau capetele ca să se uite după femeia aceasta așa de frumoasă, așa de tânără și așa de simplu îmbrăcată, care luase masa cu unul din cei mai bogați acționari din țară, în care recunoșteau pe Șerban Zimoianu, directorul societății „Jupiter", al cărei capital atingea aproape un miliard.

Dar, deodată, Aurelia se simți scuturată de un fior rece, din cap până'n picioare, și picioarele-i se muiară. Zărise în curte, aproape de ușă, pe Alexandru cu Luciu la aceeaș masă. Îi văzu uitându-se amândoi la ea, cu un fel de înmărmurire doborîtoare....

Fu pentru fată o clipă cumplită de deprimare.

Dar numai o clipă.

Căci, trecând pe lângă cei doi, cari erau copleșiți de uimire dureroasă, învălui pe Alexandru într'o privire în care el nu descifră decât ură și dispreț.

Și coborî, mândră, trufașă, cu pieptul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

scos înainte, ca'n sfidare, cele câteva trepte.

La doi paşi mai încolo, aştepta un automobil, a cărui uşă un piccolo se grăbi s'o deschidă. Ea rămase acolo o clipă locului, într'o ezitare supremă.

— Urcă-te, draga mea ! — îi şopti Şerban în ureche.

Ea dete din umeri şi se sui.

Şerban o urmă.

Uşa se închise fără zgomot şi maşina porni.

Şi, în întunericul pe care-l destrămau doar lămpile electrice de pe Şosea, Aurelia îşi simţi mâna prinsă într'a petrolistului şi uşor strânsă.

Nu şi-o retrase.

Dar, deodată, ca o jerbă de flacări îi arse pieptul şi gâtul şi se simţi, toată, pradă unei comoţii irezistibile. Voi să lupte iară, cum făcuse tot timpul, în ziua aceea oribilă. Dar, de astădată, nu se mai putu birui.

Şi, prăbuşindu-se, instinctiv, la pieptul lui Şerban, în care, fără voia ei, ghicea un protector, un prieten, nefericita copilă izbucni în hohote de plâns, chinuitoare, disperate.

El cunoştea prea bine firea omului că să nu se aştepte la această criză. Fără să spuie nimic, mişcat şi el până'n adânc, o lăsă să plângă, mulţumindu-se să-i strângă tot mai tare mânuţa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Iar când, peste un sfert de ceas, maşina se opri, Şerban zise blând :

— Linişteşte-te, Aurelio, cel puţin pentru câteva minute... Am ajuns.

Ea îşi ridică brusc capul şi, la lumina vagă a unui felinar, apăru frumoasa ei faţă, brăzdată de durere şi scăldată în lacrimi.

Şoferul deschisese uşa. Zimoianu coborî cel dintâiu, ajutând, apoi, şi Aureliei să se dea jos, după care o luă de braţ, spre a trece cu ea trotuarul.

Erau pe strada Nicolae Filipescu, nu departe de statuia C. A. Rosetti.

Condusă de Şerban, Aurelia pătrunse în interiorul unei case, fără să-şi dea seamă că a străbătut un antreu şi un salon şi că, acum, se afla într'o cameră.

— Acesta e cuibul d-tale pentru câteva zile, — îi zise el, lăsându-i braţul.

Cu un gest nervos, ea îşi scoase pălăria, pe care Şerban i-o luă din mână şi o depuse pe o mobilă.

Ea aruncă în juru-i o privire rătăcită şi lacrimi mari îi ţâşniră din ochi.

Şi-acum el, afectuos, făcea un pas spre dânsa, Aurelia întinse mâinile în tremur şi, cu pieptul scuturat de sughiţuri, strigă, cu un accent de nespusă desnădejde :

— Lasă-mă... o, lasă-mă !

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Zimoianu tresări, se înclină şi ieşi cu spatele spre uşă, pe care o închise uşor.

Străbătu salonul şi, în antreu, vorbi puţin, în şoaptă, cu o servitoare tânără şi cochetă, care-l petrecu până la poartă şi nu se înapoiă în casă decât după ce el se urcă în automobil.

Iar în cameră, unde se prăvălise pe covor, Aurelia plângea în sughiţuri groaznice, gemând, zdrobită şi învinsă însfârşit.

— Iartă-mă, mămico... iartă-mă, Tinculino.. şi tu, Elizo !... O, Doamne !... Alexandre, te iubesc... te iubesc... Vai, cât sunt de nenorocită !

Apoi, urmară, alternativ, suspine, gemete... şi iar gemete şi iar suspine... întovărăşite de implorarea supremă :

— Iartă-mă, mămico, iartă-mă !

CAP. 12

Miradoră fură

Cum ştim, Morescu şi Trefalidi trebuiau, în cursul după-amiezii, să perchiziţioneze împreună apartamentul pe care Alfons de Mirmilar — de fapt Grigore Scorbură — îl ocupa în aleia Blanc, când locuia în Bucureşti.

Aşa cum fusese convenit, perchiziţia aceasta secretă începu după trei şi dură până la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

patru și jumătate. Dar nu dete niciun rezultat. Prin diversele hârtii pe cari le găsiră prin sertarele pe cari le scotociră, nu descoperiră nimic ce să le fi putut servi ca indiciu întru dibuirea locului : din București, din țară sau din lume, unde Alfons ținea ascuns sau se pregătea să ascundă pe Eliza.

Și, în vremea aceasta, pe la patru, pe când bancherul și Alexandru se dedau febril cercetărilor lor, o frumoasă limuzină se oprea în piața Sf. Gheorghe, la portița particulară ce da acces, pe o scară, la vastul apartament dela etaj, în care locuiau Trefalidi cu familia sa, deasupra birourilor băncii.

Din limuzina aceasta, coborî o femeie înaltă și frumoasă, foarte simplu, dar distins, îmbrăcată, cu un taieur de „charmante" gri.

— E acasă domnu' Trefalidi ? — întrebă ea, cu voce melodioasă și mândră, totdeodată, pe servitorul care apăru la scară.

— Nu, coniță, — răspunse omul, înclinându-se cu respect. Dar dacă voiți să așteptați.. Domnu' trebuie să se 'ntoarcă în curând.

Fără să răspundă, doamna Miradora Zimoianu prinse să urce treptele.

Sus, fu întâmpinată de un fecior, care murmură, totatât de respectuos cași cel dintâiu :

— Voiți să așteptați pe domnu', ca deobiceiu, în birou ?

— Da.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaarhivania.ro/mdrr1901-1932

Feciorul deschise uşa dublă, vătuită, a cabinetului de lucru al stăpânului şi ea intră.

După ce-şi aruncă o privire lenevoasă într'o oglindă, şezu într'un fotoliu, şoptindu-şi:

— Să sperăm că n'o să zăbovească mult. Trebuie neapărat să fiu la ceaiul Gitanei.... cel mai târziu la cinci. Eugen s'ar supăra straşnic dacă l-aş lăsa să aştepte.

Şi-şi întoarse capul, ca să se privească din nou şi, de astădată, mai amănunţit în oglindă.

Doamna Miradora Zimoianu era o femeie impunătoare şi frumoasă, de patruzeci şi cinci de ani împliniţi, dar care, chiar decoltată, nu părea mai mult de treizeci şi cinci, atât de bine ştiuse să-şi îngrijească corpul şi să-şi păstreze frumuseţea. Oacheşă, cu ochiul sombru, cu pielea albă, fină şi mată, umerii rotunzi şi cărnoşi, gâtul elegant şi plin totdeodată, talia mlădioasă şi fină încă, totul reliefa la dânsa distincţie, noblеţă... Obrazu-i, cu trăsături aristocratice şi regulate, îţi făcea, la prima vedere, o impresie de calm şi seninătate maiestoasă. Dar, pe măsură ce te uitai mai bine la ea, percepeai în ochii ei oarecare neastâmpăr şi răutate, iar în colţul buzelor un fel de amărăciune ascunsă.

Femeia aceasta simţea că îmbătrâneşte şi ar fi voit să rămâie veşnic tânără. Iubea cu pasiunea sălbatică şi arzătoare a celor îndrăgostite în amurgul vieţii şi nu era sigură că-i

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

iubită. Insfârșit, părea foarte bogată și, totuș, avea necontenit nevoie de bani mai mulți de cât poseda în realitate.

Ca să aștepte ea astfel, singură, în acest birou, era o dovadă neîndoioasă că e în legături de intimitate cu Trefalidi. Și, de fapt, și era, fiind între dânșii lanțul unor complicități tainice.

Și, tot plimbându-și ochii-i vii și sombri totdeodată în jurul ei, ca să-și ocupe vremea, zări pe mapa imaculată ce garnisea biroul bancherului un pachet de scrisori nedesfăcute.

Curioasă, se sculă și merse să se uite mai de aproape la scrisoarea ce se afla peste celelalte. Avea pe ea mărci stampilate : indicație că era dintre acelea cari fuseseră aduse cu poșta. Citi adresa :

Domnului Pericle Trefalidi, piața Sf. Gheorghe 3, București.

Și, pe când citea, avu o tresărire.

— Oho, — murmură ea. — nu mă 'nșel ? E scrisul lui Alfons.

Aruncă o ochire repede spre ușă, după care luă plicul și-l examină pe partea cealaltă.

— Exact ! Uite pecetea de ceară neagră de care se servește el... Da'dece i-o fi scriind lui tat-său din moment ce-l poate vedea oricând? Și scrisoarea e expediată din gara Piatra-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Olt... Doar eri era încă în Bucureşti ! Dece o fi plecat ?

Tot întorcea şi răsucea plicul.

— Scrisorile astea au sosit, desigur, cu cursa de trei după amiazi — îşi mai vorbi ea — şi nu cred ca servitorul să fi dat vreo atenţiune specială scrisorii acesteia, aşa că nici nu va pomeni de ea cutotdinadinsul lui Trefalidi. Dac'o iau, nu va şti nimeni nimic. Şi poate să-mi fie de folos, căci Alfons nu e dintre oamenii aceia cari scriu fraze de prisos... Haide !

Şi, cu un gest hotărît, scoborîndu-se, fără ezitare, până la îndeletnicirea degradatoare de hoaţă, de violare nedemnă de corespondenţă, luă un cuţit fin de tăiat hârtii, îl înfipse într'un colţ al plicului, despică partea aceea toată, dealungul şi apoi, punând instrumentul de oţel la locul lui, scoase cu nerăbdare hârtia şi citi :

Tată,

Se poate întâmpla să ţi se ceară informaţii asupra domnişoarei Eliza Stâncuş, dactilografa ta particulară ; am părerile mele asupra acestei copile şi o răpesc scumpei ei familii, pentru multă vreme, poate pentru totdeauna.

Te înştiinţez — ca să poţi şi tu, la rân-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

dul tău, aduce fără şovăire la cunoştinţa celor cari s'ar interesa — că Eliza a plecat aseară dela biroul tău ca deobiceiu, la aceeaş oră. Altfel, dacă n'ai şti adevărul, s'ar putea să te sperii şi să vrei să ajuţi familiei în căutarea celei dispărute, să avertizezi poliţia, etc. Fiind însă înştiinţat de mine asupra realei situaţii a lucrurilor, nu vei face nimic din toate acestea şi, chiar dacă poliţia şi ar lua sarcina să orânduiască cercetări, socot că vei fi destul de inteligent s'o îndrumezi pe o pistă falsă, căci vreau să cred că n'ai dori să fie acuzat fiul tău de răpire şi deturnare de minoră, ba chiar de ceva mai mult ce nu-ţi pot spune.

Deocamdată, n'am nevoie de bani. Dealtminteri, dece ţi-aş ascunde că această fermecătoare Elizâ va contribui să mă puie în fonduri pentru câtva timp.... Bucură-te dar, tată : vor trece multe luni până să fac iar apel la generozitatea ta, aşa sper cel puţin.

Fiul tău
Grigore Scorbură

La citirea acestei scrisori mârşave, odioase. de un cinism atât de sfruntat. un val de bucurie o năpădi pe Miradora.

Neauzind niciun zgomot, o citi din nou. Apoi, o vârî înapoi în plic. pe care-l îndoi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

și-l piti într'o batistă mică din poșeta-i de aur.

Tolănindu-se în fotoliul pe care șezuse, închise ochii, extrem de palidă, iar de pe buze-i se strecurară aceste cuvinte revelatoare :

— De astădată l-am înhățat bine... Știam de divorțul lui, precum și de condamnarea fiului, dar n'aveam dovezi împotriva fiului însuș. Acum, am, însfârșit, una, și încă teribilă, privitoare la o nouă crimă a acestui fiu. Cu dovada asta domin pe tatăl... Am noroc pe ziua de azi. Și, chiar dacă Eugen mă așteaptă puțin, am eu cu ce să-l împac....

Și, schimbându-și, deodată, șirul gândurilor :

— O răpi dar pe Eliza, fata aceea drăguță pe care am văzut-o de câteva ori aci, aducând lui Trefalidi scrisori copiate la mașină. Îmi pare că n'are mai mult ca șaisprezece ani. Ce o fi vrând să facă cu ea ? S'o vândă vreunui nabab, probabil... Piatra-Olt ? Acolo e un nod de cale ferată, de unde pornesc linii în diferite direcții. Ia să văd, n'o fi pe-aici vreun „Mers al trenurilor"...

Se sculă și cercetă cărțile și dosarele grămădite la cele două capete ale mesei. Nu trecu mult și găsi un „Mers al trenurilor", care conținea și o hartă indicând întreaga rețea de căi ferate. Prinse s'o examineze cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1950

minuțiozitate, murmurându-și, în același timp, reflexiile ce-i le prilejea această operațiune.

— Ici e București... așa ! Și ici Piatra-Olt. Dacă mergi în sus, ajungi la Govora și Călimănești sau, dacă urci spre Sibiu, poți debarca la Ocna-Sibiului, localitate admirabilă ca priveliști, dar nu prea nimerită pentru scopul ce i-l atribui lui Alfons. Iar dacă apucăm pe calea opusă, în direcția Timișoarei, primul și chiar unicul punct care ar fi să ne atragă e stația de lângă Mehadia, adică Băile-Herculane. Am ghicit. Aici este. Între asta și celelalte, băiatul nostru a ales-o pe cea din urmă. Vasăzică, acolo se află el cu conchista lui. Un om experimentat ca dânsul, care a voiajat atâta, nu-și pierde vremea cu ocoluri inutile. El s'a îndreptat direct spre cuibul unde se abat și din vecini pentru cură... și e convins că va izbuti să capteze pe vreunul pentru mititica lui, dacă nu cumva o fi chiar vreo înțelegere anterioară.

„Mai este Baziaș prin părțile acestea. Dar nu cred să se fi oprit asupra acestei localități, și alta nu mai prea văd.

„In orice caz, nu trebuie să pierd din vedere pe galantul aventurier. E neapărat necesar să știu de unde să-l iau, la caz de nevoie. Plec chiar azi noapte. Și iau cu mine și pe Eugen, care va fi încântat... Imi lipsesc numai câteva mii de lei... Dar cassa de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaromania.ro/mdrr1901-1932

fier e aci și Trefalidi, deasemeni, trebuie să vie.

Și într'adevăr că venea, căci nu dete bine graiu acestui gând că și auzi un zgomot de voci și de pași ; ușa dublă și vătuită se deschise și Trefalidi apăru.

Servitorii îl anunțaseră că-l așteaptă doamna Zimoianu, așa că nu se mira c'o găsește în birou.

Văzând-o în mână cu un „Mers al trenurilor", îi zise, sforțându-se să facă pe veselul :

— Bonjour, draga mea. Ce, pleci în voiaj de consulți un „Mers al trenurilor" ?

Iar în gând reflectă :

— Fiindcă tot e aci, să cerc să aflu de nu cumva ea e care a scris anonima.

Sărută cu galanterie mâna ce-i întindea Miradora, care cugeta, la rându-i :

— Nu știe nimic. Scrisoarea pe care am avut norocul s'o descopăr i-ar fi dezvăluit totul.

Și răspunse, cu vocea-i melodioasă :

— Ei, Doamne, da, mă simt cam obosită și ard de dorința să mă duc pe undeva, la munte până nu intrăm în sezonul de mare, care mă va solicita la Constanța.

— Și veniși să-ți iei „ziua bună" dela mine până nu pleci ! Foarte drăguț din partea d-tale...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1922

Iar în acelaș timp Trefalidi medita :

— Are de gând să-mi ceară parale. Mă voiu preface c'o refuz. Dacă se supără și mă amenință, va fi semn sigur că ea e autoarea anonimei.

Șezu la locu-i obișnuit, la birou, și, zărind teancul de scrisori de pe mapă, esclamă :

— Drace, corespondența mea ! Și uitasem de ea... Imi dai voie, draga mea ?

Și luă un plic, ca să-l deschidă. Dar ea îl opri cu un gest :

— O clipă, amicul meu, te rog...

Bancherul încruntă sprâncenele.

— Vorbește ! — acceptă el, punând plicul intact pe masă.

— Am nevoie de o sută de mii de lei — zise Miradora simplu — și sper că vei fi atât de gentil să mi-o dai.

— Dar uite, — replică Trefalidi, — suntem azi abia la 1 Iulie și, din fondurile ce soțul d-tale le-a depus la banca mea, ai și luat cele trei sute de mii de lei pe cari am sarcina să ți le pun în fiecare lună la dispoziție, în contul său. Ba mai mult : am avansat și dela mine două sute de mii de lei. Vechea noastră prietenie îmi permite, draga mea, să-ți spun că... ai mers cam prea departe.

Și, pe când rostea acestea cu gravitate, nu contenea să scruteze figura Miradorei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revista.transilvania.ro/mdrr1901-1932

O cută de asprime brăzdă fruntea frumoasei aristocrate, iar din ochi îi țâșni un fulger. Trefalidi crezu că va amenința, demascându-se. Dar se înșelă. Fără 'ndoială că ea nu voia încă să utilizeze teribilul secret ce-l aflase adineauri, furând de pe biroul bancherului scrisoarea lui Alfons. Făcu o sforțare asupra ei însăș și zise, dulceagă și lingușitoare, cum știa ea să fie :

— Pericle, fac apel nu la bancherul bărbatului meu, ci la... prietenul duios care ai fost cândva... până nu te-ai însurat a doua oară. Amintește-ți... Servește-mă și de astădată. Va fi ultima oară.

Bancherul tresări și-și zise :

— Nu știe nimic de răpirea Elizei. Vasăzică, nu ea a scris anonima. Și, dacă e așa, atunci știe Coca, sau Jeana, și una din ele m'a trădat dar.

Și gândul acesta îi sfredeli inima ca un burghiu, căci ar fi preferat ca trădarea să vie dela Miradora Zimoianu decât dela nevastă-sa sau dela aceea care trecea drept fiica sa.

Apoi, zise tare :

— Ultima oară... Hm ! Sunt sceptic. Mai sunt șase luni până la sfârșitul anului. Ce te vei face, din moment ce n'ai cheltuit numai ce ți-a alocat bărbatul d-tale, dar îmi datorezi și mie două sute de mii de lei ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1.gif

— Mă aranjez eu! — îl liniști Miradora, cu blândețe, nemaiavând nimic din trufia obișnuită. Suta de mii de lei ce ți-o cer îmi va înlesni să-mi petrec vara la aer și la mare. Iar toamna mă duc la Retezați, la vânătoare, unde o să fie și bărbatu-meu, așa că nu voiu avea nevoie de bani.

— Bun, perfect, asta-i pentru Septembrie și Octombrie, — obiectă Trefalidi, neînduplecat. Dar Noembrie? Dar Decembrie? Vei fi în București, nu-i așa? Cum ai să faci cu toaletele d-tale, cu recepțiile?

— Vând unul din colierele mele de diamante; tot nu mai îmi plac mie.

— La toate ai răspunsuri, — observă bancherul, cu un râs silit. Ți-oiu da deci acea sută de mii de lei. Dar punem punct, cu aceasta, odată pentru totdeauna. Datoria d-tale se ridică, acum, la trei sute de mii de lei. E deajuns. Eu sunt om de afaceri, asta o știi d-ta...

Miradora nu răspunse.

Și, pe când bancherul se scula, ca să meargă să deschidă cassa de fier, pe buzele ei lunecă un surâs diabolic. Iar pentru dânsa murmură:

— Da, da, imbecilule, asta s'o crezi tu că e ultima oară. Am scrisori dela fiu-tău, pe cari mi le vei plăti scump ca să ți le dau. Și voiu găsi și pe acest fiu. Și le vei plăti scump și ca să nu-l dau pe mâna parchetu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaranalimba.ro/mdrr1901-1932

lui... Am nevoie de bani, de mulţi bani, e adevărat. Dar vreau să mă răzbun şi de umilinţele ce le-am îndurat odinioară dela Aurel Scorbură, când nu purta încă numele de Trefalidi şi nu era bancherul de azi.

Şi, evocând, în mintea-i, tot trecutul ei obscur — acel trecut în care era amestecat şi omul care, în clipele acestea, număra hârtii de bancă, la cassa-i de fier deschisă —, mândra Miradora Zimoianu zise, cu voce suavă, când primi banii :

— Mulţumesc, dragul meu. Eşti bun.

Şi alunecă preţiosul teanc în poşeta-i de aur, deasupra scrisorii lui Alfons, pe care o înfăşurase într'o batistă fină.

Apoi, se sculă şi, cu o perfidă dezmierdare în ochi, repetă :

— Mulţumesc !

— In ce loc te duci ? — întrebă Trefalidi distrat, tot complectând formularul unei chitănţi.

— Nu m'am hotărît încă... Stau pe gânduri între Govora şi Călimăneşti.

— O, pentru tratamentul ce-l ai de urmat d-ta, — esclamă bancherul, silindu-se să râdă, — e indiferent ori una, ori alta... Uite, draga mea, iscăleşte, te rog... aici, sub dată.

Miradora luă, cu mâna-i înmânuşată, tocul ce i-l oferea bancherul şi semnă, cu un scris

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1907

larg, cu litere înalte, nobile, par'că semeţe în însuş aspectul lor.

Apoi, cu un râs în cascadă, îşi înălţă bustul, întinse lui Trefalidi mâna şi se îndreptă spre uşă, zicând cu jumătate glas, cu un accent în care sălăşluia o ameninţare pe care bancherul, preocupat, n'o discernă :

— La revedere, dragă Pericle... Sper că nevom vedea la Retezaţi, la vânătoare.

— Aşa sper. La revedere !

Şi o petrecu, ceremonios, până la scară.

Cum se înapoiă în birou şi uşa cea dublă se închise în urma lui, Trefalidi căzu pe fotoliul pe care-l ocupase mai adineauri Miradora şi, strângându-şi nervos fruntea în mâini, horcăi, disperat :

— Coca să fie ?... Jeana să fie ?... Care mă va fi trădând ? Şi pentru ce ?... Pentru ce ? Şi eu care mă credeam iubit de nevastă-mea... şi de aceea pe care am tratat-o întotdeauna ca pe propria mea fiică... O, e îngrozitor !

Şi, schimbându-şi, deodată, gândurile :

— Dar Grigore unde o fi acum ? Ce intenţii va fi având cu Eliza ? Ce hotărîri va lua Morescu ?

Şi-i se părea că o prăpastie întunecoasă se deschide la picioarele lui, către care-l împingea întreaga-i familie şi care avea să-i înghită, în timpul agoniei, averea, fericirea, onoarea sa : acea onoare mai ales pe care o

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

salvase, odinioară, din mari catastrofe și pe care se străduia, cu o energie și cinste sălbatică, s'o menție intactă, luminoasă, departe de orice bănuială.

Dar ceea ce-l înspăimânta în măsura cea mai mare era misterul scrisorii anonime. trădarea neveste-si sau a Jeanei, motivul necunoscut al acestei trădări. Și repeta. în zbucium cumplit :

— Dar pentru ce ? Pentru ce ?... Și care din ele ?

CAP. 13

Cine e necunoscuta ?

Alexandru, ale cărui demersuri viitoare constituiau o problemă înfricoșătoare pentru tatăl lui Alfons de Mirmilar. plecase din casa din aleia Blanc cu inima sfâșiată de a nu fi găsit niciun indiciu care să-l poată duce pe urmele Elizei.

Stătu tot restul după-amiezei acasă. pradă unor gânduri triste și nehotărîri chinuitoare

La șapte și jumătate, își puse smoking-ul și. ieșind în stradă, se urcă în prima mașină ce-o întâlni, poruncind șofeurului să-l ducă la „Flora", unde Luciu îl și aștepta, mâhnit și el că n'a găsit încă o urmă de-a Elizei.

Se instalară la o masă de lângă scară și,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

fiindcă, în seara aceea, mai toată grădina era plină, nu puteau vorbi fără să nu riște să fie auziți.

Tăceau deci.

Tocmai terminau desertul și Alexandru chema la plată, când avu o vedenie, care-l făcu să scoată o esclamație de uimire.

— Dar ce este ? Ce-i cu d-ta ? — întrebă Luciu, speriat de lividitatea noului său amic.

— O, dar e imposibil... mă 'nșel desigur ! — îngână Alexandru. Ia te uită : cunoști pe femeia aceea ?

— Aurica. — șopti doctorul, în culmea mirării.

— Aurica !... — repetă și Alexandru, trecându-și mâna peste fruntea-i scăldată într'o sudoare rece. Ea... aici... și în seara asta... cu Zimoianu !

Ca buimăciți, văzură trecând pe dinaintea lor pe Aurelia Stâncuș. Alexandru prinse privirea disprețuitoare și semeață a fetei și se înfioră.

— Eu am adus-o aci, — gândi el.

Aurelia se urcă în luxosul automobil ce trăsese la scară și însoțitorul ei o urmă.

Morescu făcu febril plata, luă din mâna lui piccolo pălăria și bastonul și se avântă afară, împreună cu Luciu, tocmai când mașina în care se aflau sora Elizei și petrolistul cotea după poartă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— O,—gemu Alexandru, apucând, cu prietenul său, pe jos, pe Şosea. — asta era dar intenţiunea ce urmărea : să se arunce pe panta depravării ! Ce ruşine pentru ea şi ce remuşcări pentru mine !... Şi în timpul acesta soră-sa Tinculina plânge singură, la căpătâiul mamei lor moarte... N'are inimă deci... nici demnitate... nimic !

— N'o condamna, Alexandre. — zise Luciu cu tristeţe.

— Aşa e... ai dreptate : n'am dreptul s'o condamn. Nu sunt eu acela care... ? Va fi cunoscut pe Zimoianu la drogherie şi el i-o fi făcut propunerile pe cari un om bogat ca dânsul le poate face unei fete sărace la care râvneşte... Şi, în disperarea oribilei zile de azi, va fi alergat la el să-i spuie : „Vrei să fiu metresa d-tale, să mă întreţii d-ta, să mă introduci în lumea galantă ? Accept. Sunt a d-tale !" O, e îngrozitor... îngrozitor !

— Linişteşte-te !—îl rugă Luciu, emoţionat şi el. Şi nu mai vorbi de ea ! Las'c'o văd eu să cerc s'o scap din prăpastia în care s'a asvârlit cu disperare, fără să-i cunoască adâncimea şi chinurile ce o pândesc. Gândeşte-te la Eliza ! Haide, curaj ! Ce vrei să faci ?

— Ştiu şi eu ! Mi-e capul în flacări.

— Să tăcem un moment ! Vrei?

Şi, într'adevăr, nu mai scoaseră un cuvânt până la Arcul-de-Triumf. Tăcerea, plimbarea,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

aerul proaspăt al nopții reușiră să calmeze pe Alexandru.

Apoi, cum ocoleau rondul, ca s'o ia înapoi, Luciu întrebă iar :

— Ce ai de gând să faci ? Eu îți mărturisesc sincer că n'am nicio ideie.

— Eu însă am una, — zise Morescu cu energie.

— Să auzim !

— Trebuie neapărat să găsesc pe Eliza și vreau să-mi consacru, în acest scop, tot timpul și toate forțele. Mâine voiu mai fi ocupat cu un duel obligatoriu și inutil cu Trefalidi. Azi după-amiazi unul din martorii mei m'a înștiințat că duelul va fi la șapte dimineața, pe o pajiște a Bănesei, cu spada. După îndeplinirea acestei formalități, mă reped la Filipache, fostul inspector de Siguranță, pe care-l cunosc de mult, dela Tir, unde ne întâlneam, o vreme, mai în fiecare zi, la exercițiile de tragere la țintă. Îi povestesc cazul, sub chezășia secretului profesional. E om foarte cinstit și, dealtfel, bogat, de când s'a însurat cu o cehoslovacă din Cernăuți, pe care a scăpat-o de un șantaj infam și care-l adoră. Îi sunt simpatic și cred că va admite să-mi dea o mână de ajutor. Pornim, apoi, amândoi în căutarea lui Mirmilar și a Elizei. Cum îi găsim, o iau pe Eliza cu mine, iar pe ticălosul de Mirmilar îl provoc, în public, la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

duel şi-l ucid. Asta-i. O să fie un ticălos mai puţin pe lume, iar bietul Trefalidi îmi va mulţumi că l-am scăpat de canalia-i de băiat.

Urmă o lungă tăcere. Luciu medita. După un răstimp, zise :

— Bun ! Dar văd, în toate astea, că n'ai nevoie de mine.

— Nu, — răspunse Alexandru. Dealtminteri, ai şi d-ta destul de lucru în altă direcţie.

— Aşa este : trebuie să mă preocup de căsătoria mea cu Tinculina. Va fi o nuntă discretă, fără tămbălău, şi care e absolută nevoie să se facă urgent. In acelaş timp, mă voiu strădui să readuc pe Aurica pe calea cinstei şi a datoriei.

— Foarte bine ! — aprobă Alexandru. Dar după... după înmormântarea... doamnei Stâncuş, ce vei face... de pildă mâine ?

— Imi voiu vizita bolnavii, — răspunse doctorul. Astăzi i-am neglijat cu totul şi cred c'or fi murmurat îndeajuns împotriva mea. Din fericire, nu e niciunul în pericol.

— Da, — şopti Alexandru cu tristeţe, — aşa e, viaţa îşi continuă mersul. Eşti doctor şi îndeletnicirile d-tale profesionale îţi impun datorii pe cari trebuie să le îndeplineşti... Dar seara vii să iei masa cu mine ? Eu mă voiu fi înţeles cu Filipache, voiu fi văzut pe Trefalidi şi te voiu pune în curent.

— Perfect ! Şi unde ne 'ntâlnim ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Dacă vrei, vino la mine, în Popa-Soare, la şapte. Da ? Suntem dar de acord.

Şi-şi strânseră mâna, într'o oprire instinctivă, cătându-şi ţintă în ochi. Iar ajunşi în calea Victoriei, la întretăierea cu Sevastopol, Luciu se grăbi să se folosească de autobuzul ce circulă pe traseul gara de Nord-Obor, iar Morescu acceptă să-l mai însoţească o bucată, cu toată aversiunea ce-i inspirau aceste vehicule murdare.

Din colţul căii Moşilor, luă tramvaiul care-l duse dincolo de Foişor, de unde, pe strada Stupinei, nu mai avu mult până acasă.

In antreu, găsi pe Dionisie, care-l întâmpină cu un aer misterios.

— Conaşule, — zise el în şoaptă, — vă aşteaptă o coniţă în salon, de un sfert de oră.

— O coniţă ? — se miră Alexandru.

— Da, conaşule.

— Cum o cheamă ?

— Am întrebat-o, dar n'a vrut să-mi spuie.

— Bine ! Mă duc eu. Stai aici ! Dacă mai vine cineva, îl introduci în salon, spunându-i să aştepte, fără să vii să mă deranjezi. Eu voiu fi cu vizitatoarea în „fumoar". Nu, n'o anunţa ! Las'că văd eu cine e.

Şi, predând feciorului pălăria şi bastonul, se îndreptă spre salon.

La intrarea lui, o femeie, care şedea, se sculă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Domnu' Morescu ?—întrebă ea, cu voce fragedă şi tinerească, fără nicio sfiiciune.

— Iacă-te, — îşi zise Alexandru, — nici nu mă cunoaşte.

Şi, tare :

— Da, domnişoară, eu sunt Morescu... Cu cine am onoarea ?

— Vă voiu spune, poate, pe urmă numele meu, — răspunse necunoscuta. Sunteţi bun să-mi acordaţi câteva minute ?

— Cu plăcere. Poftiţi aci, vă rog !

Şi căută să străbată, cu privirea, voalul des ce şi-l pusese enigmatica vizitatoare. Dar nu putu vedea nimic, între şalul petrecut după gât şi pălăria elegant împodobită cu o egretă simplă, dar foarte fină.

Trecu în sofragerie, unde deschise uşa ce da spre camera de fumat, făcând loc necunoscutei să intre şi invitând-o, imediat ce fură acolo, să şadă.

Apoi, cu un gest de îndemn :

— Te ascult, domnişoară.

— Domnule, — începu vizitatoarea cu o linişte şi siguranţă extraordinare, — aţi primit azi dimineaţă o scrisoare anonimă, nu-i aşa ?

Morescu tresări :

— Dar, domnişoară, nu ştiu...

— Imi puteţi spune dac'aţi primit-o, — îl întrerupse ea cu aceeaş neturburată linişte, —deoarece eu am scris-o şi eu v'am trimis-o.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— D-voastră ?

— Da, eu.

— Dar cine sunteți d-voastră ?

— Aveți răbdare... Dați-mi voie numai să vă atrag atenția că n'ați răspuns la întrebarea mea.

Era atât de liniștită, atât de stăpână pe sine, că Alexandru roși, de agitația în care se afla și pe care nu și-o ascundea îndeajuns.

Se sforță dar să se arate mai cumpănit și răspunse calm :

— Da, domnișoară, am primit scrisoarea aceea.

— Eram sigură... Acum : ce-aveți de gând să faceți ? Sper că veți porni în căutarea lui Grigore Scorbură, zis Alfons de Mirmilar.

— Dar, domnișoară,—esclamă Alexandru, prea intrigat, prea impacientat ca să rămâie rece, — cine sunteți d-voastră ? Nu vă voiu mai răspunde până nu voiu ști cine sunteți.

— Aveți oare nevoie să mă cunoașteți ca să satisfaceți curiozitatea mea firească ? — ripostă necunoscuta. Eu sunt aceea care v'am adus faptele la cunoștință ; ar trebui, dar, să-mi fiți recunoscător.

— Dar dece mi le-ați comunicat ? Ce sentiment v'a determinat, din moment ce nu mă cunoașteți ?

— Ce sentiment ? Ura, domnule ! Ura împotriva a doi oameni : a tatălui și a fiului..., — explică vizitatoarea, cu o voce aspră de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

astădată. Vă veți da, oare, seamă de miile de dificultăți peste cari a trebuit să trec ca să viu să vă întreb : ce aveți de gând să faceți? Am dreptul să știu dacă scrisoarea mea n'a fost de prisos și dacă veți căuta pe cel care a răpit pe domnișoara Eliza.

— Negreșit că-l voiu căuta, și chiar de mâine ! — strigă Alexandru, spontan, subjugat de energia interlocutoarei sale.

— Asta-i tot ce voiam să știu, — zise ea, rece și perfect liniștită. Imediat ce voiu avea noi știri, vi le transmit. Bună seară, domnule.

Și se sculă.

Dar Alexandru se sculă și el și, cu ton hotărît :

— Pardon, domnișoară, nu vă las să plecați astfel. Mi-ați trimis o scrisoare de o gravitate excepțională. Ați venit cu curaj să vă informați asupra intențiunilor mele... Și toate acestea nu ca să-mi faceți mie un serviciu sau domnișoarei Eliza Stâncuș, cât spre a vă potoli ura d-v. împotriva domnului Trefalidi și a fiului său... Foarte bine ! Dar vreau și eu să vă cunosc.

Necunoscuta râse sfidător.

— Da, vreți să mă cunoașteți ?... Eh, hazardul v'o va descoperi, poate, într'o zi.... Dați-mi voie să plec.

— Nu !—se opuse Alexandru, postându-se la ușă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1900...

— Ei cum, ați fi înstare d-voastră, Alexandru Morescu, să mă brutalizați... pe mine, o femeie... când ar trebui, dimpotrivă, să-mi mulțumiți în genuchi pentru ajutorul ce vi l-am dat și pe care vi-l voiu mai da încă? E nedemn de d-v.; vă credeam mult mai galant...

Cuvintele acestea, rostite cu ton sec, treziră la tânăr noțiunile cavalerești ale neamului. La urma urmelor, necunoscuta avea dreptate.

Ezită... Dar apoi, învingându-și curiozitatea, se dete la o parte, înclinându-se:

— Scuzați-mă, domnișoară... nu mi-am putut stăpâni o mișcare, foarte explicabilă în împrejurările misterioase și tragice în cari trăiesc de douăzeci și patru de ceasuri... Bună seara!

Și dete să deschidă ușa.

— Nici nu mă așteptam la altă atitudine din partea d-v., domnule..., — îi mulțumi dânsa. Și. ca răsplată, poftim!

Cu un gest domol, își ridică voalul și fața-i apăru în plină lumină.

Era un obraz de fată, mai mult straniu decât frumos, cu ochi mari, căpri, de o expresie mândră, un nas achilin și o frunte îngustă. pe jumătate acoperită de șuvițele negre ale unui păr lins.

Alexandru își săpă, neșters. în memorie toate trăsăturile acestei figuri originale, pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

care, dealtminteri, n'o mai văzuse niciodată.

Şi, când fata ridică mâna spre a-şi apuca voalul şi a-l lăsa iar jos, îi se păru că vede în ochii aceia imenşi, căpri, o privire tot pe atât de dezmierdătoare pe cât de pasionată.

Dar nu fu decât o fulgerare. Chiar în clipa aceea, voalul se coborî iar peste faţă, şi, fără să unească la gestul său vreun cuvânt, misterioasa fată ieşi din cabinetul de fumat, iar în antreu făcu un semn poruncitor lui Dionisie, care se grăbi să deschidă uşa dela scară... Şi vizitatoarea dispăru, repede, pe poartă.

Alexandru îşi aminti imediat de vorbele ce le rostise bancherul când citise copia anonimei. Işi aminti că Trefalidi, în problema ce-şi punea întru descoperirea persoanei care o va fi scris, spusese :

— Numai două fiinţe pe lume cunosc lucrurile : nevasta şi fiica mea...

Şi orice îndoială pieri din mintea lui Alexandru, care murmură, înspăimântat de ceea ce întrevedea :

— Fata asta e domnişoara Jeana Trefalidi!

CAP. 14

In urmărire

A doua zi fu fertilă în evenimente repezi. Din strada Ceairului, rămăşiţele pământeşti ale văduvei Stâncuş fură conduse la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ultimul lor locaș. După dric, mergeau câțiva vecini, cu doctorul Luciu în frunte, iar într'o trăsură venea madam Andreiescu, de care sta rezemată Tinculina, toată în lacrimi.

La înapoierea dela cimitirul „Reînvierea", unde se făcuse înhumarea, soția fostului colonel aduse fata la dânsa și, introducând-o într'o odaie mică, dar cochetă, unde pusese, peste noapte, să-i se ducă rochiile, rufele și mărunțișurile ce-i aparțineau, îi zise :

— Copila mea, până nu se va găsi Eliza, până nu se va înapoia Aurelia, aici vei sta, la mine... până va fi să-ți zici doamna Calomfireanu.

— O, cât ești de bună ! — esclamă Tinculina, aruncându-se în brațele inimoasei femei.

La acecaș oră, la Băneasa. Alexandru Morescu și Trefalidi se aflau față în față, în flanelă, cu spada în mână.

Duelul nu ținu mult. La a doua repriză, spada lui Alexandru atinse pe bancher la braț, din care țâșni sânge. Martorii opriră lupta, iar doctorii, potrivit formulei, declarară că rana lui Trefalidi îl pun în stare de inferioritate manifestă. Cum se dăduse ca motiv al duelului o discuție anodină, nimeni nu rămase surprins, văzând pe adversari strângându-și mâna. Și martori, doctori și combatanți merseră să dejuneze la Magic-Parc.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

După desert, Trefalidi și Morescu căutară să fie un moment singuri.

Și, imediat, cel dintâiu întrebă :

— Ce hotărîre ai luat ?

Alexandru i-o comunică : va porni, cu ajutorul lui Filipache, fostul inspector de Siguranță, în căutarea Elizei și a răpitorului ei.

— E dreptul d-tale, — zise bancherul, fără a-și putea opri un sentiment de îngrijorare. La rândul meu, voiu căuta și eu și, dacă obțin cel mai mic indiciu, ți-l aduc la cunoștință sau mă servesc de el în acelaș scop cași d-ta. Dar nu-ți uiți cuvântul ?

— Nu-l uit ! — întări Alexandru. Secretul infamiei lui Alfons de Mirmilar și al legăturii lui de familie cu d-ta nu va fi divulgat.

Era să adaoge :

— Acest secret va fi cu atât mai mult păstrat cu cât voiu provoca pe ticălos la duel și-l voiu omorî.

Dar tăcu, gândindu-se că omul cu care vorbea era, orișicum, tatăl acelui ticălos.

Sub imboldul, însă, al altei idei, reluă :

— Dac'ai reuși să afli cine a scris anonima, poate c'ai da de o urmă.

— Am numai bănuieli, — zise bancherul cu o sforțare dureroasă, — dar nimic sigur.

Alexandru nu întrebuințase insinuarea decât doar ca să observe dacă bancherul a descoperit, însfârșit, pe autorul anonimei. Firește, nici prin minte nu-i trecea să-i trădeze

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr190

mâna care o scrisese. N'avea dreptul s'o facă, întrucât Jeana Trefalidi, venind la el, își pusese încrederea în onoarea lui. Dar, afară de aceasta, mai era hotărît să păstreze tăcere asupra acestui incident și din motivul foarte simplu că Jeana era, pentru el, o colaboratoare prețioasă, pe care n'ar fi avut nedibăcia să și-o piardă demascând-o.

Era două după-amiazi când duelişti, martori și doctori se despărțiră.

Dimineața, până a nu pleca la Băneasa, Alexandru telefonase lui Filipache, cu care se înțelesese să se 'ntâlnească la trei.

Avea dar tot timpul să meargă acasă, să se schimbe, după care se duse la frumoasa locuință pe care fostul inspector de Siguranță o ocupa pe splaiul Imprimeriei.

Filipache era un om ca la patruzeci de ani, de statură mijlocie, slab și blond, cu ochi căpri, scăpărând de inteligență. Se retrăsese din poliție, de când se însurase cu o văduvă bogată din Cernăuți, care-l luase de bărbat din dragoste și recunoștință că o scăpase de un șantagist, care, fiind în posesiunea câtorva scrisori ale răposatului ei soț, falsificate în parte, se pretindea, pe nedrept, amantul ei, amenințând-o cu un scandal, dacă nu-i răscumpără scrisorile cu un milion de lei.

Dar, cu toată averea și fericirea-i conjugală, nu renunțase la îndeletnicirile poliție-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

neşti, ocupându-se, uneori, ca amator, de afaceri particulare, înstare să-l intereseze.

Purta multă prietenie lui Alexandru Morescu, aşa că-l ascultă cu cea mai mare atenţie, când îi povesti misterioasa aventură a Elizei Stâncuş, cu consecinţi aşa de tragice chiar dela început. Tânărul nu-i ascunse nimic, dezvăluind toată partea ce Trefalidi, Luciu, Tinculina şi Aurelia luaseră la evenimentele ce se precipitaseră numai în decursul a treizeci şi şase de ore.

— Iată o afacere pasionantă! — esclamă cu vioiciune Filipache, când termină Alexandru. Venişi la timp. Nevastă-mea tocmai vrea să plece pe două luni la Cernăuţi, la familia ei, iar eu am intenţia să urmez o cură la Căciulata, după care să mă duc s'o iau, pentru o călătorie în străinătate, în programul căreia figurează, neapărat, şi Praga. Ei uite, renunţ la Căciulata, ca să pornesc în goană după Mirmilar, care-mi pare un admirabil vânat de ocnă... Şi începem numaidecât. Ai o fotografie a Elizei?

— Nu, dar voiu avea una seara. Trimit un comisionar la Luciu şi mi-o aduce.

— Bun! Vino dar mâine dimineaţă la mine, la opt. Vrei? Mă duc şi la Trefalidi, ca să iau dela el o fotografie sau semnalmentele precise ale lui Mirmilar. Şi o să mă reped să fac o perchiziţie şi în aleia Blanc. Fii sigur că eu voiu vedea lucruri cari v'au

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

scăpat vouă... Stai, să ieşim împreună. Eu o iau direct la Trefalidi.

Şi Filipache ieşi din camera unde decursese această convorbire.

Alexandru îl aşteptă câteva minute, încântat de acceptarea aşa de repede şi complectă a isteţului detectiv şi, când acesta apăru, cu pălăria în cap, îi mulţumi cu efuziune.

— Eh, moft! — făcu Filipache. Mă distrează hăituiala asta după un bandit. Şi. afară de asta, ţiu să-ţi fac d-tale un serviciu. iar ca mulţumire. nu-ţi cer decât un singur lucru.

— Şi anume ?

— Să mă iei martor la cununia d-tale cu domnişoara Eliza.

— O, din toată inima ! — esclamă Alexandru, emoţionat de atâta delicateţe generoasă.

Şi ieşiră.

Luară un taximetru, din care Morescu se coborî la bodega „Mircea", spre a trimite un comisionar la Luciu, iar Filipache îşi continuă drumul spre piaţa Sf. Gheorghe.

Să-l lăsăm să vorbească cu Trefalidi şi făcând, în urmă, în aleia Blanc o perchiziţie, ale cărei consecinţi importante le vom vedea în curând ; să lăsăm pe Alexandru să meargă acasă, să-şi pregătească cu minuţiozitate valiza, în perspectiva unei plecări bruşte cu maşina de o sută cai putere a lui

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Filipache, și să ne înapoiăm cu câteva ceasuri înapoi, ca să intrăm în apartamentul din strada Nicolae Filipescu, unde, în ajun, rămasă singură, Aurelia se prăbușise, în hohote de plâns, pe covor.

E zece dimineața... obloanele trase, ferestrele închise, perdelele lăsate... Camera nu e luminată decât de o minusculă lampă electrică, ascunsă într'o floare de mătase, răspândind discret o licărire trandafirie.

Aurelia nu mai e pe covor. E în pat, unde, profitându-se de un slab leșin, fusese culcată și desbrăcată de camerista pe care Zimoianu i-o pusese la dispoziție, cu instrucțiuni speciale. E zece dimineața, și doarme, zdrobită de ziua oribilă și neuitata noapte pe cari le-a trăit din clipa în care a plecat din casa părintească, spre a nu se mai întoarce niciodată.

Doarme...

Dar chiar în momentul când, fără s'o deștepte, cocheta pendulă de argint, de lângă veieuza electrică, suna, ușor, a zecea lovitură, o ușă se deschise încetișor și apăru Șerban.

Se uită la Aurelia, închise ușa cu băgare de seamă și, năbușindu-și pașii în covorul gros, înaintă fără zgomot spre pat, unde stătu să contemple lung pe fata care dormea.

Duse, apoi, mâna în buzunarul de dinăuntru al hainei, din care scoase un plic mare.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

pe care-l depuse ușurel, ușurel detot, sub mâna dreaptă a Aureliei, pe plapoma de mătase.

Apoi, aplecându-se, atinse, cu un sărut, părul auriu, din care se înălța parfumul de afine al femeilor roșcate, tinere și sănătoase, și, urmând aceleași precauțiuni, se retrase, închizând ușa, fără ca Aurelia să se fi deșteptat.

Abia prima lovitură argintie a ceasului al unsprezecelea o făcu să tresară. Și ciocănașul pendulei nu amuțise bine asupra ultimei bătăi, că ea suspină, își mișcă puțin capul și brațul stâng și deschise ochii-i verzi, tiviți cu aur.

Dar imediat ochii aceștia, cași obrazul, căpătară o expresie de spaimă.

— Unde sunt? — îngână, ridicându-și capul.

Își aminti însă brusc și, cu sprâncenele încruntate, se așeză în capul oaselor.

Primul lucru ce-l văzu, în lumina difuză și trandafirie a veieuzei, fu plicul cel mare, alb, pe care Zimoianu îl lăsase pe plapoma de mătase bleu.

— Ce-i asta?

Distinse un șir de slove negre pe hârtia albă, dar lumina nu era destul de tare ca să poată citi.

Răsuci un comutator care-i era la îndemână și, imediat, se aprinse în tavan un can-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

delabru, răspândind, până'n ungherele cele mai ascunse, o lumină puternică, dar plăcută ochilor, cernută de becuri de un roz pal.

Şi Aurelia citi pe plic :

„Pentru d-ta, când te vei deştepta".

Ingândurată, domol, cu privirea gravă, desfăcu plicul, scoţând din el un teanc de bancnote, legate cu o panglică de care era prinsă, într'un ac, o hârtie.

Aurelia o desprinse, o despătură şi citi, în febrilitate crescândă :

Scumpa mea Aurelia,

Doresc să fii stăpână pe actele d-tale. Aseară, am înţeles că hotărîrea ce te-a făcut să vii la mine e o hotărîre irevocabilă. Aş fi putut să abuzez de turburarea a-tale. N'am voit-o. Te-am lăsat singură. Şi nu voiu reapare în faţa d-tale decât când îmi vei permite d-ta.

Găseşti aci două sute de mii de lei ; îţi aparţin. Dacă revii asupra hotărîrii d-tale, ia aceşti bani şi du-te. Te voiu regreta întreaga mea viaţă.

Dar dacă ţii, tot ca şi eri, să încerci a fi fericită prin mine, întrebuinţează această sumă cumpărându-ţi lingerie şi cele câteva obiecte mici provizorii, de cari vei fi având imediată necesitate, şi instalează-te cum se cuvine în apartamentul în care te afli, până ţi se va pregăti casa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Mai e oare nevoie să-ți spun că ard de dorința de a te vedea?

Dacă mă inviți azi la dejun, va fi un indiciu că hotărîrea d-tale de a accepta traiul ce vreau să-ți croiesc a devenit definitivă, în care caz, sună-ți camerista — o cheamă Irina — și ordonă-i să puie două tacâmuri. Mai spune-i și ora, care-ți convine. Voiu fi înștiințat și mă voiu grăbi să viu, fericit.

Al d-tale
Șerban

Aurelia rămase mult timp nemișcată, cu fruntea aplecată, ținând între degete scrisoarea aceasta plină de delicateță, iubire și generozitate, pe când, cu mâna-i stângă, pipăia, distrată, prețiosul pachet.

Deodată, două lacrimi mari, strălucitoare, îi curseră pe obraji.

Și trecură câteva minute... minute lungi ca secolele.

Apoi, brusc, ridică, cu vioiciune, capul, ca în sălbatică sfidare.

— Ei da, accept ! — zise ea, aproape tare. Oare nu asta am căutat ? Mi se dă. Iau. Am deaface cu un om blând, delicat și care mă iubește, iar nu cu unu brutal, imbecil, egoist și vanitos. Nu sunt, deci, norocoasă ?.. S'a decis, odată pentru totdeauna ! Până'n cincisprezece zile voiu fi și eu în rândul marilor demimondene. Nu mai îmi rămâne decât să-mi aleg un nume.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Zări, pe noptieră, poşeta-i modestă ; o luă, deschise şi aruncă în ea scrisoarea lui Şerban, împreună cu teancul de bancnote. Apoi apăsă pe un buton de sonerie, pe care sta scris : „Pentru cameristă", şi, răsturnându-se în perne, cu braţele petrecute după ceafă, cu gâtul gol, impasibilă şi cu ochi de oţel de astădată, rămase în aşteptare.

Una din cele trei uşi ale camerei de culcare se deschise — celelalte două dând : una în cabinetul de toaletă, cealaltă într'un salonaş ce comunica cu sofrageria, — şi o servitoare graţioasă şi cochetă apăru.

— Aţi sunat ? — zise ea, înaintând, surâzătoare, spre pat.

— Da, — răspunse Aurelia. Cât e ceasu'?

— Unsprezece şi un sfert, coniţă.

— A ! Deschide ferestrele, lasă să intre lumina şi stinge becurile !

Slujnica, sprintenă, îndeplini ordinul. Cernută prin perdelele de muselină, lumina soarelui înlocui pe aceea a candelabrului electric.

— Iţi zice Irina, nu-i aşa ? — întrebă Aurelia.

— Da, coniţă.

— Uite, Irino, ai să pui două tacâmuri... pentru la douăsprezece şi jumătate.

— Bine, coniţă.

Şi Aurelia, nepăsătoare şi rece, jucând perfect, dela început, rolul reginei indife-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

rente ce şi-l adoptase, nu-i mai zise nimic, lăsând-o să iasă.

Rămase, apoi, nemişcată.

Şi, în această imobilitate de câteva minute, faţa-i se crispă, trădând o ultimă şi aprigă luptă lăuntrică.

Dar alungă gândurile, îşi năbuşi lacrimile şi într'un gest de revoltă ce-i scutură tot corpul, scrâşni :

— Nu, nu ! Nu vreau să mai plâng !.. S'a isprăvit ! Nu vreau să mă mai gândesc la ele... la nimeni !... Nu mai sunt Aurelia Stâncuş, ci Aurelia... da... Aurelia...

Stete pe gânduri, în căutarea unui nume răsunător, ca acelea ale demimondenelor cu reputaţie, dar nu găsi. Şi, furioasă, nerăbdătoare, reluă :

— Eh, ce proastă sunt că-mi sparg atâta capul pentru un nume!.. Las'că mi-l nimeresc ei, chefliii, băieţii de viaţă, cum le zice coana Julietta... Apropo, ar trebui să-i scriu Rondinei să treacă pe aici... Dacă-şi închipuie că rolul său pe lângă mine s'a isprăvit, se'nşală.. Dimpotrivă, începe abia.

Intrarea Irinei puse capăt frământului în care se zbătea Aurelia.

Aducea un peniuar de baie, în care-şi înfăşură stăpâna, după ce-i scosese cămaşa, şi o conduse în cabinetul de toaletă, unde Aurelia se cufundă imediat în apa caldă şi par-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

fumată cu care baia era pe trei sferturi umplută.

Urmă, apoi, toaleta la o masă de marmoră cu oglindă, încărcată cu toate articolele pe cari cochetăria femenină le-a născocit sau face să se născocească : paste, pudre, parfumuri.

După aceea, cu măestrie coafată de Irina, îşi puse cămaşa şi rochia cu care venise în ajun, neavând încă altele.

Şi, tot îmbrăcându-se, se gândea că-şi va trece după-amiaza colindând magazinele spre a-şi cumpăra lucrurile indispensabile, până la instalarea ei definitivă şi luxoasă în casa de care-i vorbise directorul societăţii „Jupiter".

Când fu gata, era douăsprezece şi douăzeci şi cinci de minute. Încă vreo câteva minute şi Şerban urma să sosească.

Sta acum în salonul-budoar, liniştită, citind o gazetă pe care ceruse Irinei să i-o aducă, în aşteptarea aceluia care avea să-i fie stăpân.

Îl aştepta, cu inima oţelită de astădată, imună — credea dânsa — împotriva oricărei emoţii.

Zarurile erau aruncate : făcuse pasul decisiv pe făgaşul ce-o ducea către lumea galantă.

Şi, pentru aceasta, se depărtase de poteca amorului...

. . . . . .

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Douăsprezece și jumătate !... Ora în care, în strada Ceairului, Tinculina, reîntoarsă de la cimitir, se aruncă, plângând, în brațele doamnei Andreiescu...

Ora în care, la Magic-Parc, Alexandru dejunează cu Trefalidi, dar gândindu-se necontenit la Eliza....

Ora în care, la marele restaurant al cazinoului dela Băile-Herculane, Miradora Zimoianu, care sosise dimineața cu trenul, se așează la o masă, nu departe de alta ocupată de frumosul Eugen Conițiu. A călătorit împreună cu amantul ei, dar e prea cunoscută, și nici el mai puțin. Și uzanțele n'ar fi fost respectate, dacă ar fi fost văzuți la aceeaș masă, în lipsa soțului ei. Astfel că fiecare-și are camera lui, fiecare stă la altă masă, caș-icum nici nu s'ar cunoaște. Și, pe când Eugen se gândește la banii ce i-ar putea stoarce de la aceea pe care o numește „bătrâna-i banchereasă", Miradora se gândește la Grigore Scorbură și la Eliza pe cari a venit să-i caute, deocamdată, la Băile-Herculane.

Douăsprezece și jumătate ! Ora în care, pe terasa restaurantului din parcul dela Ocna-Sibiului, blonda Eliza se distrează de zor, consumând niște sardele, având în fața ei pe Alfons de Mirmilar, care, cu ochiu întunecat, uneltitor, meditează la lucruri oribile, tenebroase, sângeroase, criminale... proiecte

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ce i-ar înlesni s'o păstreze pentru el pe Eliza, încasând, totuş, milionul lui Abdul Bey.

. . . . . .

După-amiazi, în perchiziţia pe care Filipache o făcu, în tovărăşia lui Trefalidi, în apartamentul ocupat de Alfons în aleia Blanc, văzu, trântit într'un colţ, dar desfăcut, un „Mers al trenurilor".

Aplecându-se, constată că era deschis la pagina 38, iar la o dungă zări, săpată în hârtie, o cruce făcută cu unghia.

Încruntă sprâncenele şi murmură :

— Piatra-Olt—Sibiu... acceleratul de seară. Însemnarea asta cu unghia vine tocmai la timp. Altfel, mă alegeam cu buzele umflate.

Trefalidi, care scotocea pe aiurea, nu observase nimic.

— Să mergem! — îndemnă Filipache. Nu-i niciun rost.

Dar afară, cum se despărţi de bancher, se urcă în tramvaiul cu cai, — negăsind imediat trăsură şi pe atunci necirculând încă prin partea aceea electricul, — care-l duse până la Matache Măcelaru, de unde sări într'o birjă, care-l depuse, în cinci minute la gara de Nord. Acolo, în calitate de vechiu poliţist, obţinu fără dificultăţi încuviinţarea de a intra în biroul casierului care vindea biletele pentru direcţia Olteniei, dela care se documentă cu oarecari informaţiuni. Apoi, se repezi în oraş, la „Compania vagoanelor

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

de dormit", unde tocmai găsi pe unul din slujbașii cari fuseseră de serviciu, cu două seri mai înainte, pe traseul București-Sibiu, a cărui coloană era crestată cu unghia în „Mersul trenurilor" din aleia Blanc, cu un semn în formă de cruce.

Un sfert de oră mai târziu, scria, la berăria „Gambrinus", nu prea frecventată la ora aceea, următorul bilet :

Prietene, nu mâine trebuie să ne întâlnim, ci astă seară. Vino dar la opt la mine acasă. Să fii cu valiza și în costum de automobilist. Fetița blondă și tipul au luat, alaltăieri, trenul de seară pentru una din stațiunile din regiunea Olteniei, sau dincolo de ea. Numai eu cu d-ta o știm. Tăcere!

La revedere,

Filipache

Iar pe plic așternu adresa aceasta :

Domnului Alexandru Morescu,
strada Popa-Soare 56.

După ce predete scrisoarea unui comisionar dela „Continental" s'o ducă la destinație, își murmură :

— În curând vom asista la sfârșitul comediei jucate de jupân Scorbură, zis Mirmilar.

Nu bănuia însă că nu era decât la primul act al acestei comedii, cu efecte de pe acum tragice, și că, dela începutul actului al doilea, comedia va face loc dramei...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

La opt seara, Alexandru, însoţit de Luciu, pe care-l iniţiase, oarecum. în secretele sale, sosea la Filipache.

Douăzeci de minute în urmă, o maşină de o sută cai putere, în formă de obuz, „Tunul", cum îşi botezase Filipache automobilul, trăgea la poarta casei de pe splaiul Imprimeriei.

Trei oameni se urcară în ea : unul la volan, şofeurul Mitică ; ceilalţi doi pe pernele din spate : Morescu şi Filipache.

— Inainte ! — porunci acesta.

Două mâini înmănuşate salutară pe Luciu Calomfireanu, care rămăsese în picioare, pe trotuar, în dreptul porţii.

Cotind după podul gârlei, „Tunul" urcă spre bariera Griviţei, zvârlindu-se, cu viteză de o sută kilometri pe oră, pe şoseaua ce duce, prin Chitila, spre Titu, pentru ca, trecând pe la Florica, să intre în Piteşti şi, sfâşiind bezna, s'o ia înainte... în zbor... către miezul dramei.

CAP. 16
Proiecte sinistre

A treia zi după sosirea lor la Ocna Sibiului, pe la unu', Alfons de Mirmilar şi blonda Eliza tocmai îşi luau cafeaua la restaurantul din parc.

Lăsându-şi ochii-i albaştri să rătăcească în voie pe tabloul ce-l reprezinta fermecătoa-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

rea privelişte a florilor multicolore şi a zării albastre. Eliza îşi zâmbea gândurilor ce-o molcomeau. Era fericită şi nici cea mai mică nelinişte n'o muncea. Chiar în dimineaţa acelei zile, înmânase lui Alfons trei ilustrate pentru mama şi surorile ei şi aştepta răspunsuri afectuoase. După povaţa companionului, trecuse în carta postală adresată mamei o frază care întărea minciuna cu călătoria de afaceri a lui Trefalidi.

Ne închipuim lesne că Alfons, în loc să arunce scrisorile la cutie, se grăbise să le distrugă.

— E foarte riscant ce fac, — îşi zicea el. Dar sper că tata va şti să ţie piept două-trei zile asalturilor mamei Elizei... Şi, până'n trei zile, dacă e să cred ultima-i scrisoare, Abdul Bey va fi aci şi mă silesc eu să-l conving să renunţe la cură şi s'o şteargă cât mai în grabă de aci, cu mine şi cu Eliza. Iar odată pe bordul iahtului, îmi bat joc de cercetările ce, eventual, le-ar întreprinde poliţia românească, în urma reclamaţiei lu' madam Stâncuş.

Negreşit, Grigore Scorbură, zis Alfons de Mirmilar, habar n'avea de evenimentele tragice ce se petrecuseră la Bucureşti în decursul celor două zile.

El începuse imediat să facă educaţia Elizei.

— Trebuie — o instruise în ziua sosirii lor la Ocna Sibiului — să ai aerul că eşti din

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

elită, dacă vrei să te bucuri de consideraţie din partea persoanelor de societate cu cari vom face cunoştinţă în localitatea aceasta.

„Nu te pot prezinta ca nevasta mea, căci s'ar putea să întâlnim lume, din Bucureşti, care mă cunoaşte şi ştie că nu sunt însurat. Dar nu prea mi se cunoaşte familia şi, deşi tu eşti blondă, iar eu oacheş, nu importă, poţi prea bine să treci drept sora mea.

„Ne vom înscri dar în buletinul hotelului astfel : Alfons de Mirmilar şi sora sa Elisabeta de Mirmilar.

Ticălosul nu se gândea deloc să-şi împrumute alt nume, socotind că nu riscă nimic, graţie complicităţii tatălui său Trefalidi.

Pe lângă aceasta, adoptarea altui nume ar fi putut da naştere la bănuieli periculoase, dacă, din întâmplare, s'ar fi întâlnit cu persoane cari l-au cunoscut la Bucureşti. Astea fură motivele pentru cari, după ce calculase totul, luase hotărîrea de a nu se ascunde.

— Ne-am înţeles, dragul meu, voiu fi sora ta, — răspunsese, râzând, Eliza, pe care comedia aceasta o distra peste măsură.

Şi, sprijinindu-se, în alintare, de umărul celui care o răpise, adăogă, cu sentimentalism amestecat cu naivitate :

— Dar asta numai până ne cununăm la Bucureşti, nu-i aşa ?

— Da, scumpa mea ! — întări mizerabilul, sărutând pe buze pe inocenta şi adorabila

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1

copilă căreia, spre a o convinge mai ușor, îi făgăduise să se însoare cu ea.

Alesese două camere deosebite, așa cum se cuvine unui frate și soră cari călătoresc împreună, dar având între ele o ușă de comunicație a cărei cheie era în partea lui Alfons.

Nefiind în fond inițiată în tainele amorului, ca, de altfel, oricât s'ar tuna împotriva lor, majoritatea bucureștencelor de vârsta și clasa ei, cari se compromit mai adeseaori cu vorba decât cu fapta, Eliza nu nutrea cu fervoare dorința de a se culca în acelaș pat cu amorezul ei.

Pentru ea, dragostea era un mister al cărui străfund real nu-l cunoștea ; credea că iubește pe Alfons, precum și că el o iubește pe dânsa. Iubirea consta, pentru ea, în sărutări, dezmierdări, șoapte duioase. Știa, ce-i drept, că mai e și altceva : ceva de ordin fizic, despre care nu se vorbește. Dar ce ? N'ar fi putut amănunți precis.

Și, tot supunându-se, fără cel mai mic gând ascuns, dispozițiilor lui Alfons, aștepta ,turburată, e adevărat, dar fără nerăbdare senzuală, manifestarea acelui lucru ce-i era necunoscut din capitolul amorului.

Ne amintim însă de condiția infamului târg încheiat între Alfons de Mirmilar și Abdul Bey, și anume ca fata să fie neatinsă, cu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

rată ca un crin, fecioară : ca să închegăm totul într'un cuvânt.

In această clauză găsim raţiunea camerelor deosebite, motivul distincţiei de „frate şi soră" de care se conducea Alfons.

Eliza îşi depusese imediat silinţa de a-şi juca bine rolul de „domnişoară din elită" şi, cu acel instinct al eleganţei şi al atitudinii pe care-l au mai toate vânzătoarele bucureştence, cari, prin natura profesiunii lor, vin, oarecum, în contact cu persoanele de lume, reuşise pe dată în sforţările sale.

Şi, astfel, în după-amiaza aceea, pe când sta lângă masa pe care nu se mai aflau decât ceştile goale de cafea, Eliza zâmbea, în urmărirea visului ei nevinovat de viaţă liberă, independentă, bogată.

In faţa ei, Alfons de Mirmilar, într'un saco de „soie-écrue", îşi citea gazeta, fumând un trabuc. Dar, urmărind coloanele de ziar, în îngrămădeala de ştiri şi rubrici diverse, mintea lui rătăcea departe : la proiectele de eri şi combinaţiile de mâine, într'o îmbinare din care el căuta să extragă cât mai întinse beneficii.

După cum îi se comunicase la direcţia hotelului, se anunţase pe a doua zi, printre alţi vizitatori, şi sosirea „Excelenţei Sale Abdul Bey, general de divizie al armatei turceşti, venind din Scutari, Turcia asiatică".

Lăsă jos gazeta şi stete un moment pe gân-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

duri, uitându-se la Eliza, care-l privea și ea, surâzând.

Negreșit, prea puțin dotată cu spiritul de observație, fata nu observă sclipirea de pofte care scăpără o clipă în ochii negri ai amorezului ei.

— Elizo, — zise el cu jumătate glas, — am să-ți dau o veste care-ți va face mare plăcere.

— Ce anume, dragul meu ?

— Acum doi ani, într'un voiaj pe care-l făcui la Constantinopol, am cunoscut un nobil turc, un general, cu care m'am împrietenit. Ei, știi ceva acum ? Am aflat că vine mâine la Ocna Sibiului și trage chiar la hotelul Statului.

— Da ? ! Și cum îl cheamă pe generalul ăla ? — întrebă Eliza, încântată să vadă un turc veritabil, iar nu de ceia cari vând „bijibiji" sau bragă, cum sunt mai toți turcii pe cari îi cunoaște lumea din popor.

— Ii zice Abdul Bey.

— O fi pașă ! — exclamă Eliza, într'un avânt de admirație.

Căci, pentru ea, un pașă reprezenta pe acei eroi minunați otomani pe cari îi întâlnim mai la fiecare pas în tratatele noastre de istorie și despre cari ne grăiește un întreg trecut, prin gura de parabole a bunicelor noastre.

— Da, e pașă ! — confirmă Alfons, silin-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

du-se să râdă. Şi ai să vezi numai ce frumos e, amabil, galant ! N'o să ne plictisim deloc cu el. Păcat numai că nu suntem la Brăila în loc să fim aci !

— Da' dece ?

— Are un vapor al lui particular, cu saloane şi nenumărate camere, de un lux nemaipomenit, şi fără îndoială că ne-ar fi propus să facem cu el o lungă călătorie pe mare. Tu n'ai văzut niciodată marea, nu-i aşa ? (esclamă Alfons, mirat sincer — el, care cutreierase atâtea continente, — că există o fiinţă care să nu fi trecut de hotarele ţării).

— Nu, niciodată !

Alfons păli, sub suflul de crivăţ ce-l înfioră, la ideia ce-i venise chiar în acel moment.

Şi, cu o voce al cărei tremur Eliza nu-l observă, zise :

— Ei uite, dacă Abdul Bey e cu mine tot aşa de amabil caşi odinioară şi nu stă mult la Ocna Sibiului, mergem la Brăila, ca să ai şi tu ocazia să vezi marea. făcând o plimbare cu splendidul lui iaht. străbătând Dunărea şi ocolind, apoi, marea Neagră.

— O, dragul meu ! — se bucură Eliza. Roagă-l, zău, să ne lase să-l însoţim până la Brăila şi să călătorim puţin cu vaporul său !

— Da, da, îţi promit... cu condiţia numai ca să nu stea aci decât câteva zile, căci ştii bine că peste două săptămâni trebuie să fim înapoi la Bucureşti.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Şi monstrul adăogă, cu o ipocrizie cinică :

— Înţelegi bine, mamă-ta s'ar speria dacă ai lipsi mai mult de cincisprezece zile.

— Aşa e ! — recunoscu Eliza, devenind, deodată, foarte serioasă.

Şi, cu acea mobilitate de tranziţie a ideilor, ce o făcea, dealtminteri, atât de captivantă, adăogă :

— Săraca mamă! Dac'ar şti cum o mai înşel.. şi cu ce minciuni o port ! Vezi tu, dragă Alfons, e rău ceeace fac... Dar, după ce o să mă ceri, îi voiu povesti tot şi mă va ierta... Căci e aşa de bună mămica mea !

Ce naivitate şi câtă nevinovăţie în sentimentele ce sălăşluiau în inima Elizei !

Vai ,dac'ar fi ştiut că mama aceasta, pe care, în realitate, o iubea din toate puterile şi pe care o minţea cu atâta inconştienţă, dar căreia, de fapt, n'ar fi voit, pentru nimic în lume, să-i pricinuiască nici cea mai mică supărare, a murit, indirect ucisă de dispariţia ssupectă a fiicei sale adorate !

Dac'ar fi ştiut aceasta, apoi n'ar fi fost destule lacrimi pe cari să le verse pentru greşala comisă, nu i-ar fi ajuns o viaţă întreagă ca să se blesteme şi să se martirizeze.

Dar nu ştia.... nu ştia încă !

Alfons nu răspunse la reflexiunea filială a fetei

Fu un moment de tăcere.

Apoi, fără a se pierde în gânduri ce ar fi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

putut deveni triste, Eliza reluă instinctiv :

— Şi când vine paşa ăla al tău ?

— Astăseară poate... sau mâine cel mai târziu. Camerele îi s'au şi reţinut.

— Şi te vezi cu el imediat ?

— Aşa sper.

— Şi o să vorbiţi amândoi, nu ?

— Negreşit. Şi o să-i recomand pe sora mea : domnişoara de Mirmilar.

— Şi o să creadă că sunt sora ta ?

— Dece să nu creadă ? Ce l-ar face să se îndoiască ? Dar nu mai îmi spune mereu „dragul meu". Zi-mi, pur şi simplu, Alfons şi. din când în când, „frăţioare !" E mai bine aşa.

— O, fii liniştit ! Nu mă 'ncurc eu. O să fie nostim detot ! Dar ia spune-mi : e frumos paşa ăsta al tău, dar frumos cu adevărat ?

Un nor trecu pe fruntea şi prin ochii argentineanului.

Răspunse totuş :

— Foarte frumos, ai să vezi numai... Şi tânăr. N'a trecut de treizeci şi cinci de ani.

Eliza mai puse numeroase întrebări, cari arătau gradul de curiozitate ce-i aţâţase anunţarea paşalei.

Apoi merseră de se odihniră, iar pe la cinci ieşiră să se plimbe în parc şi să asculte muzica.

Şi Eliza fu încântată, de saluturile bărbaţilor cu ţinuta distinsă, cu cari Alfons de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Mirmilar și făcuse cunoștință, cu acea ușurință obișnuită în stațiunile de vilegiatură în închegarea de noi legături.

Seara, după dineu, într'o toaletă uluitoare, pe care o mare croitoreasă din București, stabilită la Ocna Sibiului pe timpul sezonului, i-o confecționase, în schimbul unui preț excepțional, în douăzeci și patru de ore, Eliza azistă la un bal dat în sala de festivități, unde fu foarte solicitată și dansă mult. Alfons permițându-i — tocmai ca să-și certifice și mai cu tărie rolul de frate — să accepte pe toți dansatorii, nerefuzând pe niciunul.

Iar când, după miezul nopții, se culcă sus în camera ei, prea luxoasă pentru umila fiică de simplii muncitori, era beată de o fericire pe care nu sperase niciodată s'o guste, dar la care visa oridecâteori citea romane în cari figurează persoane din cercurile înalte.

Și adormi obosită, în împletirea de vis a unui pașă încins într'o uniformă scânteiând de galoane de aur și pietre prețioase...

Dar dincolo, în camera cealaltă, Alfons nu dormea.

Îmbrăcat în smoking, sta tolănit într'un fotoliu, cu mâinile în subțiorii vestei, cu capul drept, sprâncenele încruntate, buzele strânse, ochii întunecați pironiți pe propriu-i chip, ce

Muzeul Digital al Romanului Românesc
patrimoniu.transilvania.ro/mdrr1901-1932

i-l reda oglinda dela garderob, viu luminată de lampa electrică.

Medita. Şi, pe măsură ce înainta pe fuiorul gândului, se accentua şi contracţiunea feţei. Mâinile prinseră să-i tremure şi un fior convulsiv îi scutură tot corpul.

Se sculă brusc şi începu să se plimbe prin vasta cameră, vorbindu-şi cu o voce surdă, perceptibilă numai pentru el însuş, fără să-şi dea, dealtminteri, seamă că vorbeşte, atât de preocupat era de dorinţa brutală ce-l încătuşa.

*

Era oare destinat ca sărmana Eliza să intre, şi ea, în haremul lui Abdul Bey, în rândul odaliştelor, servind ca obiect de plăcere nababului turc ?

Sau, într'un acces de neînfrânat erotism, fiul lui Trefalidi avea să-i fure floarea virginităţii ?

Aceasta o vom afla în romanul ce urmează cu titlul PATIMA DE BĂTRÂN.

